

Тиждень 1.

Знайомство зі школою

Рекомендована тематика	Тривалість
1. Ласкаво просимо до школи	1 год.
2. Знайомство зі школою	1 год.
3. Правила евакуації	1 год.
4. Безпека у школі	1 год.
5. Досліджуємо шкільне подвір'я	1 год.
6. Працюємо самостійно: вправи з математики та мови	2 год.

Орієнтовні / проблемні запитання:

- Чому у школі потрібно дотримуватися правил?
- Як організовано виходити зі школи в разі небезпеки?
- Як поводитися на перерві?
- Де безпечно гратися на шкільному подвір'ї?

Цілі тижня:

1. Викликати інтерес до предмета «Я досліджую світ», визначити очікування учнів від школи.
2. Ознайомити учнів із приміщенням школи, основними шкільними правилами, правилами поведінки у їдальні, познайомити зі співробітниками школи.
3. Відпрацювати правила евакуації із приміщення школи під час надзвичайної ситуації.
4. Навчити дітей безпечної поведінки на шкільному подвір'ї, розрізняти безпечні та небезпечні місця для ігор і розваг.

Очікувані результати тижня:

На кінець тижня учні:

- наводять приклади шкільних правил, дотримуються основних правил (вчасно приходять до школи, піднімають руку, коли хочуть щось сказати чи запитати);
- орієнтуються у приміщенні школи, легко знаходять свій клас, вбиральню, їдальню, медичний кабінет, основний і запасний виходи тощо;
- називають ім'я та по-батькові директора/директорки, вчителя/вчительки.
- розпізнають знаки евакуації у школі та інших громадських приміщеннях;
- розпізнають безпечні та небезпечні місця на шкільному подвір'ї;
- розпізнають активний та пасивний відпочинок.

Освітня галузь	Очікуванні результати
СЗО	Безпека
	<ul style="list-style-type: none"> - пояснює, як правила та їх дотримання впливають на безпеку в довкіллі, зокрема вдома, у школі [2 СЗО 1-3.3-2]; - дотримується правил безпечної поведінки в різних ситуаціях [2 СЗО 1-2.4-2]; - визначає осіб, які можуть надати допомогу в разі небезпеки [2 СЗО 1-1.3-1]; - розрізняє найважливіші попереджувальні знаки та символи, пояснює, що вони означають [2 СЗО 1-4.2-1] - визначає місця, де можна безпечно відпочити [2 СЗО 1-4.2-2].
	Здоров'я
	<ul style="list-style-type: none"> - визначає осіб, до яких може звертатися при поганому самопочутті [2 СЗО 2-1.1-8].
	Добробут
<ul style="list-style-type: none"> - пояснює, ознаки здорової етичної поведінки [2 СЗО 3-1.4-4]; - дотримується правил етичної поведінки під час спілкування з однолітками та дорослими в різних життєвих ситуаціях [2 СЗО 3-1.4-6]. 	
ГЮ	Я серед людей
	<ul style="list-style-type: none"> - дотримується встановлених в освоєному громадському просторі (у школі, парку, на дитячому майданчику тощо) правил [2 ГЮ 2-2.3-1]; - пояснює, чому потрібно дотримуватися встановлених правил [2 ГЮ 2-2.3-2].
МОВ	Взаємодіємо усно
	<ul style="list-style-type: none"> - з увагою сприймає усні репліки й доречно реагує на усну інформацію в діалозі (погоджується або не погоджується, виконує певні дії у відповідь на прохання чи відповідно до інструкції) [2 МОВ 1-1.1-1]; - сприймає монологічне висловлення (казки, розповіді, вірші, інструкції до виконання завдань тощо) з конкретною метою [2 МОВ 1-1.1-2] - звертається, вітається, прощається, дотримуючись норм мовленнєвого етикету, використовує ввічливі слова [2 МОВ 1-1.8-2].
МАО	Лічба
	<ul style="list-style-type: none"> - лічить за правилами лічби об'єкти навколишнього світу (розташовані послідовно, по колу, хаотично; двійками, п'ятірками, десятками) [2 МАО 1-3.2-1]; - відтворює в різних видах діяльності ймовірні та фактичні результати лічби об'єктів, що їх оточують (малює, викладає мозаїку, створює аплікацію, співає, складає власні лічилки тощо) [2 МАО 1-3.2-4].

Ласкаво просимо до школи

Мета

Викликати інтерес до предмета «Я досліджую світ», визначити очікування учнів від школи та ознайомити з деякими шкільними правилами.

Результати навчання

Наприкінці заняття учні:

- наводять приклади шкільних правил;
- з'ясовують свої очікування від школи.

Обладнання і матеріали

- Класна дошка і кольорова крейда або фліпчарт і фломастери.
- Комп'ютер, доступ до інтернету, мультимедійний проектор (бажано).

Що підготувати заздалегідь

- Виготовити з кольорового паперу квітку, її пелюстки за допомогою скотча «зібрати в бутон».
- Виготовити різноколірні метелики (Додаток 1) за кількістю учнів у класі та прикріпити їх до учнівських стільців (під сидінням або з тильної сторони спинки).
- Попросити учасників батьківських зборів вивчити із майбутніми першокласниками пісню «Перший раз у перший клас» та «Посмішка» (Додаток 4 в сценарії до батьківських зборів).

Рекомендації до організації освітнього простору

- Ранкове коло, підсумкові завдання виконуються у загальному колі: усі сидять на стільчиках, на килимку або стоять.
- Решту вправ теж можна проводити в колі або за столами (на розсуд вчителя).

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН УРОКУ

Ранкове коло	15 хв
Шкільні правила	10 хв
Руханка «Посмішка»	5 хв
Підсумкові завдання	5 хв
Усього тривалість	35 хв

Ранкове коло (зворотній зв'язок, вступ до теми, знайомство)

1. Оголосити тему уроку (*сьогодні ми дізнаємося деякі правила поведінки у школі*).
2. Вправа на знайомство. Попросіть дітей стати в коло. Запропонуйте кожному по черзі вийти в центр кола та назвати своє ім'я, а всі інші разом повторюють ім'я дитини та кажуть: «Ласкаво просимо до школи!»
3. Запропонуйте дітям разом заспівати пісню «Перший раз у перший клас».

<http://autta.org.ua/ua/materials/material/Pershiy-raz-u-pershiy-klas/>

4. *Вступне слово*: «На уроках курсу “Я досліджую світ” ми будемо досліджувати світ, який є довкола, та вчитися жити в ньому. Ви дізнаєтесь, як знайти справжніх друзів, як зробити, щоб наш клас став згуртованим. Для цього на кожному уроці будемо все більше й ближче знайомитися одне з одним, грати в цікаві ігри, виконувати досліди, працювати в парах і групах, а також дивитися й обговорювати мультфільми. Також ми будемо багато рухатись, часто сидітимемо не за партами, а в колі, щоб вам було зручно спілкуватися і бачити одне одного».
5. *Слово вчителя*: «Діти, усмішка може творити справжні дива. Усміхніться, будь-ласка (*звільніть пелюстки*

квітки, прикріпіть їх до дошки). Погляньте, від ваших усмішок ожила і розпустилася квітка. І скоро навіть метелики почнуть до неї злітатися». Запропонуйте дітям знайти своїх метеликів і написати на них свої імена (*допоможіть тим, хто ще не вміє писати своє ім'я*). Коли всі діти підпишуть метелики, запропонуйте їм по черзі вийти до дошки, прикріпити метеликів довкола квітки за допомогою шматочків скотча і сказати, що вони очікують від школи (*можливі відповіді: дізнатися щось нове, чогось навчитися, знайти друзів, весело проводити час тощо*).

Шкільні правила (ознайомитися з основними шкільними правилами)

1. Зачитайте основні поради, як поводитися в школі та обговоріть їх.
 - Приходьте до школи завчасно (добре бути в школі за 15 хвилин до початку уроку, щоб встигнути роздягнутися, помити руки, підготуватися до уроку).
 - Будьте чемними, вітайтеся з дорослими, однокласниками (ви вже бачили, як ваші усмішки оживили галявину, тому будьте привітними, усміхайтесь до оточуючих).
 - Уникайте натовпу, особливо у дверях (пам'ятайте, що спочатку йдуть ті, хто

виходить із приміщення, а потім – ті, хто заходять).

- Будьте обережними на сходах (сходи – небезпечна зона, тому потрібно ходити спокійно, не штовхатись).
- Коридорами ходіть, але не бігайте (бігати можна на ігровому чи спортивному майданчику).
- Тримайтеся якнайдалі від відчинених вікон.

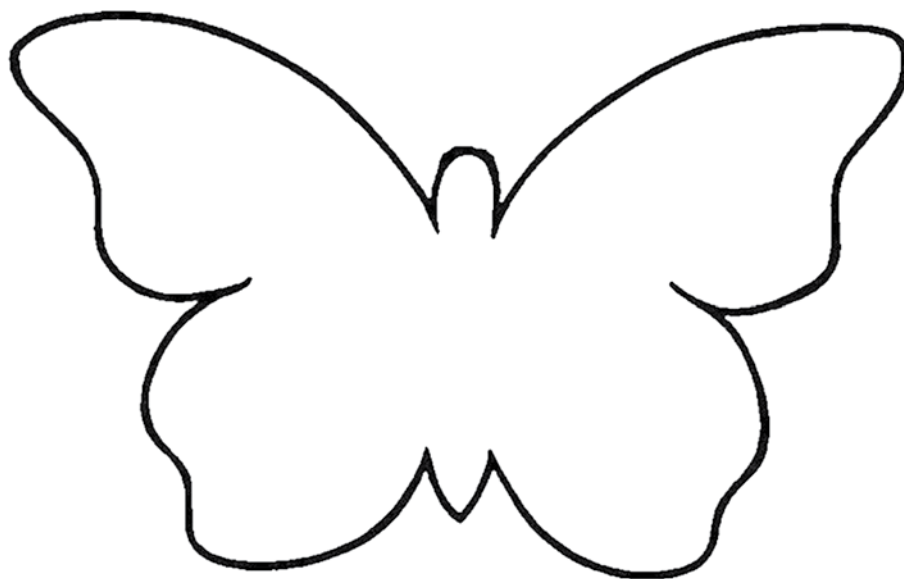
Руханка «Посмішка»

Запропонуйте дітям виконати руханку та заспівати пісню.

[http://autta.org.ua/ua/materials/
material/F-zkulthvilinka--Posm-shka-/](http://autta.org.ua/ua/materials/material/F-zkulthvilinka--Posm-shka-/)

Додаток 1

Знайомство зі школою

Мета

Ознайомити учнів із приміщенням школи, правилами поведінки у їдальні; познайомити з директором/директоркою школи, медичним працівником/працівницею, іншими співробітниками.

Результати навчання

Наприкінці заняття учні:

- орієнтуються у розташуванні основних приміщень;
- називають ім'я та по батькові директора/директорки, вчителя/вчительки, медичної сестри/медичного брата.

Обладнання і матеріали:

- Класна дошка і кольорова крейда або фліпчарт і фломастери.
- Комп'ютер, доступ до інтернету, мультимедійний проектор (бажано).

Що підготувати заздалегідь:

- Попросити працівника/працівницю кухні підготувати правила поведінки у їдальні, а медичну сестру/медичного брата – випадки, коли потрібно звертатися у медичний кабінет.

Рекомендації до організації освітнього простору

- Ранкове коло, обговорення, підсумкові завдання виконуються у загальному колі (сидячи на стільчиках, килимку або стоячи).
- Решта уроку – екскурсія по школі.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН УРОКУ

Ранкове коло	6 хв
Екскурсія по школі	20 хв
Робота з правилами	4 хв
Підсумкові завдання	5 хв
Усього тривалість	35 хв

Ранкове коло (зворотній зв'язок, вступ до теми, знайомство)

1. Зворотний зв'язок із минулим заняттям. Запитайте дітей: «Про що ми говорили на минулому уроці?» Вислухайте їхні відповіді, підсумуйте сказане: «Вчора ви дізналися про деякі шкільні правила та чому їх потрібно дотримуватися»
2. Вправа на знайомство. Попросіть учнів назвати по черзі своє ім'я та прізвище, а потім, як вони люблять, щоб їх називали. Наприклад: «Я Олена Березюк, мені подобається, коли мене називають Оленка».
3. Актуалізація нової теми: «Сьогодні ми дізнаємося, які приміщення є у школі та познайомимося із її працівниками».
4. Запропонуйте дітям відкрити підручник на с. 7 та розглянути малюнок.

Запитання для обговорення:

- Скільки поверхів у цій школі?
- Які приміщення тут зображено?

Екскурсія по школі (ознайомитися з приміщенням школи та познайомитись із персоналом)

1. Запропонуйте дітям стати в пари та

пройти усім класом по школі, щоб дослідити, які приміщення тут є. Познайомте учнів із директором/директоркою школи, медичною сестрою/медичним братом та працівником/працівницею їдальні. Обов'язково представляйте інший персонал школи, якщо зустрінете когось на шляху.

2. Після повернення до класу попросіть учнів продовжити роботу з підручником на с. 7.

Запитання для обговорення:

- Скільки поверхів у вашій школі?
 - На якому поверсі ваш клас, їдальня, медичний кабінет, актові і спортивна зала, бібліотека?
 - Які ще приміщення є на нашому поверсі?
3. Попросіть учнів розгорнути підручник на с. 8 та розглянути малюнок.

Запитання для обговорення:

- Хто зображений на малюнках?
- Скількох вчителів ви знаєте?
- Як ви до них звертаєтесь?
- Як звуть директора чи директорку вашої школи?

- З ким ще ви познайомились у школі? Як їх звати?
- До кого треба звернутися, якщо ви захворіли?

Робота з правилами (вивчити правила для учнів)

Слово вчителя: «Ви вже згадали правила поведінки у школі, які ми розглядали на минулому уроці. Давайте повторимо правила поведінки у їдальні:

- мити руки перед їдою;
- ходити спокійно, не штовхатися;
- пережовувати їжу із закритим ротом;
- правильно користуватися столовими приборами».

Примітка: додайте правила, які можуть бути доречними саме для вашої школи.

Підсумкові завдання (зворотній зв'язок, рефлексія, релаксація)

1. Попросіть учнів продовжити речення: «Я можу показати, де у школі знаходиться...» або «У їдальні/медичному кабінеті мені сподобалось...».
2. Запропонуйте дітям стати в коло та разом вигукнути «Ми – молодці!». Поаплодуйте собі.

Правила евакуації

Мета

Відпрацювати правила евакуації із приміщення під час надзвичайної ситуації.

Результати навчання

Наприкінці заняття учні:

- розпізнають знаки евакуації у школі;
- уміють шикуватися під час надзвичайної ситуації;
- знають правила евакуації.

Обладнання і матеріали

- Класна дошка і кольорова крейда або фліпчарт і фломастери.
- Комп'ютер, доступ до інтернету, мультимедійний проектор (бажано).

Що підготувати заздалегідь

- Виготовіть імпровізований мікрофон для вправи «Відкритий мікрофон», який ви зможете використовувати надалі.

Рекомендації до організації освітнього простору

- Ранкове коло, обговорення, підсумкові завдання виконуються у загальному колі: усі сидять на стільчиках, на килимку або стоять.
- Практична робота – відпрацювання евакуації з приміщення школи.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН УРОКУ

Ранкове коло	5 хв
Практична робота	25 хв
Підсумкові завдання	5 хв
Усього тривалість	35 хв

Ранкове коло (зворотній зв'язок, вступ до теми, знайомство)

1. Зворотний зв'язок із минулим заняттям. Запитайте дітей: «Про що ми говорили на минулому уроці?» Вислухайте їхні відповіді, підсумуйте: «Вчора ми дізналися, які приміщення є у школі та хто тут працює. Також ви ознайомились з правилами поведінки в їдальні».
2. Вправа на знайомство. Попросіть дітей закрити очі та виведіть декілька учнів із класу. Діти, що залишились в класі, мають відкрити очі та сказати, кого не вистачає. Запросіть дітей за дверима. Повторіть вправу 2-3 рази.
3. Оголосіть тему і завдання уроку: «Цю вправу ми виконали не просто так, а для того, щоб ви потренувалися помічати кожного в ситуаціях, коли хтось може загубитися. Сьогодні ми дізнаємося, в яких ситуаціях потрібно негайно покинути школу та, як це зробити правильно».

Практична робота (відпрацювати правила евакуації)

2. Запропонуйте учням відкрити підручник на с. 9 та поясніть, що таке евакуація (Евакуація — це організований вихід із приміщення під час небезпечної ситуації, наприклад пожежі).

3. Попросіть учнів розглянути знаки евакуації на с. 10 підручника.

Запитання для обговорення:

- Що означають ці знаки?
- Чи бачили ви такі знаки раніше? Де саме?
- Що вони підказують?

Слово вчителя: «В школі одночасно перебуває багато людей, тому під час пожежі або іншої небезпечної ситуації, використовуються, як основні, так і додаткові виходи. Зараз ми потренуємося організовано виходити із класу. Станьте, будь ласка, в колону один за одним та покладіть обидві руки на плечі однокласника, що стоїть попереду».

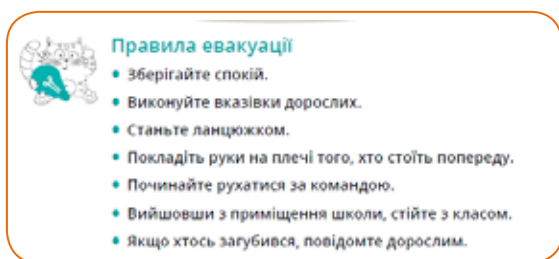
4. Проведіть дітей найкоротшим шляхом до найближчого виходу. На зворотньому шляху звернутіть увагу дітей на знаки, які вони розглядали у підручнику.
5. Після повернення до класу, запропонуйте учням виконати завдання в зошиті на с. 5.

6. Якщо є час, то повторіть шиккування та евакуацію ще раз.
7. Запропонуйте дітям разом із дорослими пошукати такі знаки у магазині, на вокзалі чи в кінотеатрі.

Підсумкові завдання (зворотній зв'язок, рефлексія, релаксація)

1. Відкрийте підручник на с. 9, зачитайте правила евакуації та обговоріть кожен пункт, запитуючи дітей: що може статися, якщо цього не робити?

- Зберігайте спокій.
 - Виконуйте вказівки дорослих.
 - Станьте ланцюжком.
 - Покладіть руки на плечі того, хто стоїть попереду.
 - Починайте рухатися за командою.
 - Вийшовши з приміщення школи, стійте з класом.
 - Якщо хтось загубився, повідомте дорослих.
2. Завершальна вправа: «Відкритий мікрофон». Візьміть імпровізований мікрофон і, починаючи з себе, запропонуйте дітям по черзі поділитися враженнями від цього уроку (*сказати, що зрозуміли з цього уроку, а що – ні*).
 3. Поясніть дітям незрозумілі моменти, запропонуйте вийти на перерву, ставши у колону, як вони навчилися.

Безпека у школі

Мета

Вчити дітей правил поведінки на перерві, зокрема, на шкільному подвір'ї.

Результати навчання

Наприкінці заняття учні:

- називають правила поведінки на шкільному подвір'ї;
- розпізнають активний та пасивний відпочинок, а також безпечні та небезпечні місця для ігор і розваг;
- розповідають, що можна робити на перерві, а чого робити не слід.

Обладнання і матеріали

- Класна дошка і кольорова крейда або фліпчарт і фломастери.
- Комп'ютер, доступ до інтернету, мультимедійний проектор (бажано).

Що підготувати заздалегідь

- Необхідне обладнання і матеріали.

Рекомендації до організації освітнього простору

- Ранкове коло, підсумкові завдання — виконуються у загальному колі: усі сидять на стільчиках, на килимку або стоять.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН УРОКУ

Ранкове коло	10 хв
Складаємо оповідання	7 хв
Руханка «Посмішка»	3 хв
Інформаційне повідомлення	10 хв
Підсумкові завдання	5 хв
Усього тривалість	35 хв

Ранкове коло (зворотній зв'язок,
вступ до теми, знайомство)

1. Зворотний зв'язок із минулим заняттям.
Запитайте дітей: «Про що ми говорили на минулому уроці?» Вислухайте їхні відповіді, підсумуйте сказане: «На минулому уроці ми тренувалися швидко виходити із приміщення під час небезпеки».
2. Знайомство. Попросіть дітей по черзі назвати своє ім'я та чим вони люблять займатися на перерві. Наприклад: «Я Катруся, на перерві люблю малювати на асфальті кольоровою крейдою».
3. Оголосіть тему і завдання уроку: «Сьогодні ми будемо вчитися безпечно відпочивати на перерві».

Складаємо оповідання (визначити
дозволені заняття на шкільному
подвір'ї)

Запропонуйте учням розглянути малюнок у підручнику на с. 12. Разом з учнями придумайте дітям імена та складіть розповідь за малюнком.

Руханка «Посмішка»

[http://autta.org.ua/ua/materials/
material/F-zkulthvilinka--Posm-shka-/](http://autta.org.ua/ua/materials/material/F-zkulthvilinka--Posm-shka/)

Інформаційне повідомлення
(з'ясувати правила поведінки на
перерві)

Слово вчителя: «Не всі діти вміють безпечно відпочивати на перерві. Ось послухайте, як поводить ся хлопчик Юрко».

Що робити на перерві

Юра твердить, що перерва —
Втричі більша від уроку,
Бо встига Юрко за неї
Купу справ зробить нівроку.
За перерву Юра встиг
Насмішити в класі всіх.
Десь залігти встиг у фарбу,
Гулю встиг набить об парту
Й на портфель Руденко Лізи
Причепить якусь мармизу.
В двір помчав — аж тут дзвінок:
Знову треба на урок!
Та в Юрка спокійні нерви,
Бо урок мине за мить,
Ну, а потім знов перерва:
Встигне купу справ зробить!

Анатолій Костецький

- Попросіть учнів розглянути малюнки на с. 13 та розказати, чим краще займатися на перерві (перкусити, відвідати туалет, запитати про щось вчителя, підготуватися до наступного уроку).

Підсумкові завдання (зворотній зв'язок, рефлексія, релаксація)

Відкритий мікрофон. Запропонуйте дітям по черзі поділитися враженнями від цього уроку (сказати, що сподобалося, а що ні).

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН ОБ'ЄДНАНИХ УРОКІВ «БЕЗПЕКА У ШКОЛІ» ТА «ДОСЛІДЖУЄМО ШКІЛЬНЕ ПОДВІР'Я» ЗА ТИПОВОЮ ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ НУШ-1 (ПІД КЕРІВНИЦТВОМ О.Я. САВЧЕНКО)

Ранкове коло (Досліджуємо шкільне подвір'я)	8 хв
Складаємо оповідання (Безпека у школі)	9 хв
Інформаційне повідомлення (Безпека у школі)	5 хв
Практична робота «Досліджуємо шкільне подвір'я» (Досліджуємо шкільне подвір'я)	10 хв
Граємося безпечно (Досліджуємо шкільне подвір'я)	за наявністю часу
Підсумкові завдання (Досліджуємо шкільне подвір'я)	3 хв
Усього тривалість	35 хв

Додаткові рекомендації

- Екскурсію чи ігри на подвір'ї можна провести під час перерви.

Досліджуємо шкільне подвір'я

Мета

Дослідити об'єкти на шкільному подвір'ї та визначити, які місця є безпечними для ігор.

Результати навчання

Наприкінці заняття учні:

- називають місця, де можна проводити час на шкільному подвір'ї;
- демонструють уміння безпечно гратися на шкільному подвір'ї.

Обладнання і матеріали

- Класна дошка і кольорова крейда або фліпчарт і фломастери.
- Комп'ютер, доступ до інтернету, мультимедійний проектор (бажано).

Що підготувати заздалегідь

- Виготовити світлофор та прикрасити прищепки для вправи «Світлофор настрою» (інструкція та зразки Додаток 1).
- Тонка мотузка для гри «Зв'язування групи».
- Роздрукувати Додаток 2 для кожного учня.

Рекомендації до організації освітнього простору

- Ранкове коло, підсумкові завдання — виконуються у загальному колі: усі сидять на стільчиках, на килимку або стоять.
- Практична робота та ігри – проводимо на подвір'ї.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН УРОКУ

Ранкове коло	10 хв
Практична робота «Досліджуємо шкільне подвір'я»	10 хв
Граємося безпечно	10 хв
Підсумкові завдання	5 хв
Усього тривалість	35 хв

Ранкове коло (зворотній зв'язок, вступ до теми, знайомство)

1. Зворотний зв'язок із минулим заняттям. Запитайте дітей: «Про що ми говорили на минулому уроці?» Вислухайте їхні відповіді, підсумуйте сказане: «На минулому уроці ви дізналися, як із користю та безпечно проводити час на перерві».
2. Оголосіть тему і завдання уроку: «Сьогодні ми будемо досліджувати шкільне подвір'я. Але для початку давайте визначимо з яким настроєм ви сьогодні прийшли».
3. Знайомство. Вправа «Світлофор настрою». Попросіть дітей по черзі назвати своє ім'я, взяти прищипки та прикріпити на кружечок, що відповідає їхньому сьогоднішньому настрою. За бажанням кожен може сказати, чому в нього той чи інший настрій.

Практична робота «Досліджуємо шкільне подвір'я» (з'ясувати, що є на шкільному подвір'ї та визначити місця безпечні для гри)

1. Запропонуйте учням розглянути малюнок у підручнику на с. 11 та обговоріть:

- Скільки поверхів у цій школі?
 - Скільки автомобілів на стоянці?
2. Роздайте учням *Додаток 2* та попросіть під час обходу відмічати місця, які також є і на вашому шкільному подвір'ї.
 3. Зберіться із дітьми на ігровому майданчику. Попросіть розглянути свої малюнки та запитайте їх:
 - Чим це подвір'я схоже на подвір'я вашої школи?
 - Чим — відмінне?
 - Де у вашому подвір'ї можна гратися?
 - Куди ходити не слід?
 - Де можна гратися під час перерви на нашому подвір'ї?

Граємося безпечно (визначити безпечні заняття на шкільному подвір'ї)

Запропонуйте учням ідеї ігор на шкільному подвір'ї.

«Зв'язування групи». Клас стоїть у колоні по одному, в лівій руці у кожного протягнутий уздовж групи тонкий канат. Учасникам дається завдання щільно скрутитися за годинниковою стрілкою в «рулет», після чого ви обв'язуєте групу кінцем, який залишився на рівні пояса. В такому стані попросіть дітей переміщатися згідно вашим вказівкам (три кроки вправо, два кроки вліво, п'ять кроків вперед і т.д.).

«Зберіться разом». Скажіть класу, що завданням вправи є швидке формування груп з однокласниками.

Називайте ознаку за якою учні будуть формувати групу та дайте їм кілька хвилин на це. Наприклад: «Об'єднайтеся ті, хто мають однаковий колір очей».

Відразу як сформувалися групи, кажіть,

яку нову групу створити. Чим швидше буде проходити гра, тим буде веселіше. Якщо ви бачите, що групи майже сформовані, швидко називайте інший критерій групи.

Ідеї для груп: будь-яка кількість учнів з однаковим кольором волосся, однаковим місяцем народження, однаковими першими буквами імені, з однаковою кількістю братів і сестер, однаковою кількістю домашніх тварин, однаковий розмір взуття, хлопчики/дівчатка тощо.

Підсумкові завдання (зворотній зв'язок, рефлексія, релаксація)

1. Попросіть дітей принести своє фото для зошита на наступний урок.
2. Відкритий мікрофон. Запропонуйте дітям по черзі поділитися враженнями від цього уроку (*сказати, що сподобалося, а що ні*).

Вам знадобиться:

- щільний картон червоного, жовтого та зеленого кольорів;
- фломастери та олівці;
- скотч звичайний та двосторонній;
- прищіпки по кількості дітей;
- прикраси для прищіпок чи фото дітей.

Хід роботи

Виріжте 3 кола діаметром близько 20 см та намалюйте на кожну відповідну гримасу (на зеленому – радісну, на червоному – сумну, на жовтому – спокійну, без емоцій). Заламініуйте кола скотчем. На прищіпки наклейте фото дітей або прикрасьте бантиками, намистинками, пір'їнками, зображеннями тварин, рослин, іграшок (щоб кожна була оригінальна).

1. Майданчик для ігор.
2. Сквер.
3. Спортивний майданчик.
4. Смітник.
5. Стоянка для автомобілів.

Працюємо самостійно

Мета

Тісна інтеграція освітніх галузей, з акцентом на застосування математичного та лінгвістичного апарату до матеріалу тематичного тижня.

Результати навчання

Наприкінці заняття учні:

- *уміють* презентувати себе;
- *знаходять* геометричні фігури в об'єктах довкілля.

Обладнання і матеріали

- Олівці, клей для кожного учня.

Що підготувати заздалегідь

- Зошити-практикуми/посібники-практикуми для кожного учня.
- Попросити дітей принести своє фото для зошита.
- Підготувати місце для хмари тегів та роздрукувати (намалювати) слова «евакуація», «урок», «перерва», «запасний вихід» для хмари тегів (зразок, Додаток 1).

Рекомендації до організації освітнього простору

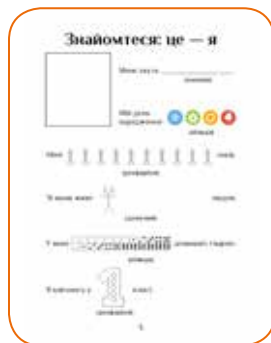
- Індивідуальні робочі місця. Можлива розстановка столів зі стільцями рядами, групами, півколом.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН УРОКУ

Зворотній зв'язок, вступ до теми	15 хв
Руханка «Вверх-вниз»	4 хв
Робота із зошитом	15 хв
Руханка	4 хв.
Робота із словником	2 хв.
Щоденник вражень	30 хв
Усього тривалість	70 хв

Зворотній зв'язок, вступ до теми

1. Зворотний зв'язок із попередніми заняттями. Запитайте дітей: «Як називається наш тематичний тиждень? Що ми вивчали?» Вислухайте відповіді, підсумуйте: «Цей тиждень був дуже насиченим. Ви познайомилися із персоналом школи, ми дослідили шкільні приміщення та подвір'я. Ви вже знаєте про знаки евакуації та вмієте правильно виходити зі школи».
2. Оголосіть: «Сьогодні ми закріпимо ваші знання про школу, знаки правила евакуації. Також трохи краще познайомимось».
3. Знайомство. Попросіть дітей виконати завдання на с. 3. По завершенні запропонуйте учням презентувати себе за цим планом продовживши фразу «Знайомтесь, це я...».

Руханка «Вверх-вниз» (вправа на зняття м'язового напруження)

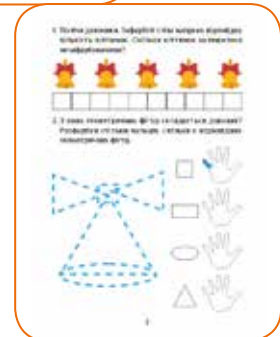

<http://autta.org.ua/ua/materials/material/Vverh-vniz/>

Вверх! Вверх! Вверх! Вверх!
Вниз! Вниз! Вниз!
Вверх і вниз! Вверх і вниз!
Вниз! Вниз! Вниз!
Вверх! Вверх! Вверх! Вверх!
Вниз! Вниз! Вниз!
Вверх і вниз! Вверх і вниз!
Вверх і ввверх, і вниз!
Ля-ля-ля-ля-ля-ля-ля
Вправо повернись!
Вліво повернись і кругом!
Ля-ля-ля-ля-ля-ля-ля
Вліво повернись!
Вправо повернись і кругом! (3 рази)

Робота із зошитом

1. Попросіть учнів відкрити зошити та виконати завдання на с. 4, 6-7.
2. Організуйте самостійне виконання завдань.

Руханка

Запропонуйте дітям виконати руханку, яка

їм найбільше сподобалася на цьому тижні.

Робота із словником

1. Почніть створювати хмару тегів – це наочне подання ключових слів будь-якої тематики. Таке візуальне підкріплення особливо актуальне для сучасних дітей. Слова та вирази друкуйте будь-якими шрифтами та кольорами або ж малюйте. У *Додатку 1* наведено зразки кінцевого результату. Ви можете формувати вашу хмару, як завгодно: будь-якої форми, розміру (одну хмару на весь рік чи кілька невеликих різної форми). Виділіть достатнє місце на стіні, куди можна буде приклеювати слова.

Більше макетів та зразків можна знайти за посиланням:

<http://wordcloud.pro/ru>

Слово вчителя: «Я хочу запропонувати вам створити хмару тегів. Теги – це ключові слова, за якими здійснюється пошук в мережі Інтернет. У нас теж є ключові слова на першій сторінці кожної теми підручника. Ми вивчатимемо ці слова та їх значення. Щоб бачити свій прогрес та краще їх запам'ятати ми будемо створювати хмару тегів. Протягом року ми спостерігатимемо, як ця хмарка ростиме та змінюватиме форму».

2. Беріть картку зі словом та запитуйте клас, чи може хтось сказати його значення.

Підсумуйте відповіді дітей та самостійно (чи попередньо попросіть когось із дітей) клейте на «хмарку».

Евакуація – це організований вихід із приміщення під час небезпечної ситуації, наприклад пожежі

Урок – це час, виділений в школі для навчання.

Перерва – це час між уроками, коли можна відпочити та підготуватися до наступного.

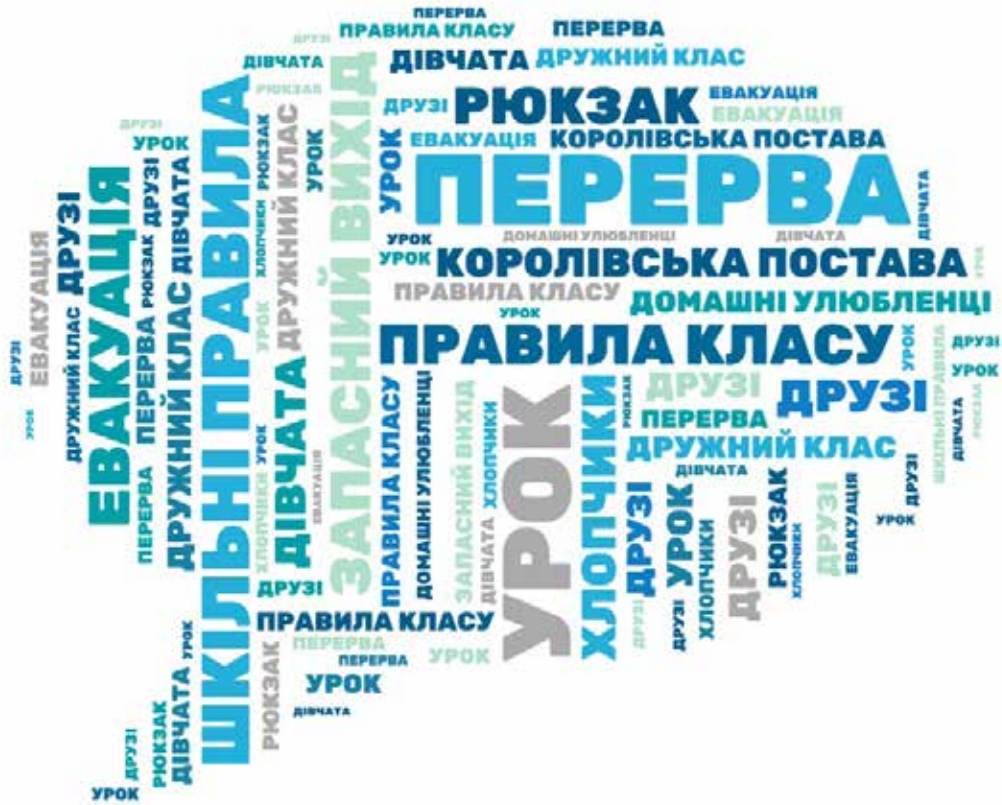
Запасний вихід – це вихід, яким потрібно користуватися лише під час небезпечної ситуації.

Щоденник вражень (зворотній зв'язок, рефлексія, релаксація)

1. Запропонуйте учням упродовж 15-20 хвилин намалювати те, що їм найбільше сподобалось при вивченні даної теми, що їх найбільше зацікавило.

Орієнтовні теми для «Щоденника вражень»:

- Моя школа.
 - Хто працює в школі.
 - Чому я люблю ходити до школи.
2. Запропонуйте кільком бажаючим показати те, що вони намалювали та розповісти про це, але не змушуйте тих, хто не хоче ділитися.
3. Подякуйте учням за цікавий тиждень. Запропонуйте їм поаплодувати собі, вам та одне одному.

Тиждень 2. Наш клас

Рекомендована тематика	Тривалість
1. Правила класу	1 год.
2. Що є у нашому класі	1 год.
3. Твоя постава	1 год.
4. Королівська постава	1 год.
5. Дружний клас	1 год.
6. Працюємо самостійно: вправи з математики та мови	2 год.

Орієнтовні / проблемні запитання:

- Що є в нашому класі?
- Як поводитись у класі?
- Як зберегти поставу?
- Як стати дружним класом?

Цілі тижня:

1. Ознайомити учнів із правилами поведінки в класі, на уроці.
2. Розказати про навчальні осередки класної кімнати, формувати бережливе ставлення до шкільного майна.
3. Пояснити дітям, що правильна постава красива і корисна для здоров'я, навчити правильно сидіти, ходити, збирати та носити рюкзак, виконувати вправи для формування правильної постави.
4. Вчити дітей працювати разом.

Очікувані результати тижня:

На кінець тижня учні:

- наводять приклади правил поведінки в класі, на уроці;
- пояснюють наслідки дотримання і недотримання цих правил;
- розпізнають осередки класу;
- розповідають чому необхідно дбати про свій клас;
- пояснюють, що таке «постава»;
- розрізняють правильну і неправильну поставу;
- знають правила і вправи формування правильної постави;
- демонструють, як перевірити правильність своєї постави.

Освітня галузь	Очікувані результати
ТЕО	Технічна творчість та техніка
	<ul style="list-style-type: none"> - створює виріб за зразком (шаблоном) та власним задумом самостійно чи із допомогою дорослих із використанням паперу, картону, ниток, нетканих чи природних матеріалів (предметні та сюжетні аплікації з природного матеріалу, нескладні сюжетні композиції, вироби в техніці оригамі, макети виробів із штучних матеріалів та картону, вироби об'ємної форми з паперу) [2 ТЕО 1-1.4-4]; - демонструє вміння різати нитки, папір, картон ножицями по прямій, кривій та ламаній лінії за запропонованим зразком (шаблоном) [2 ТЕО 1-1.4-5]; - виконує знайомі технологічні операції з конструкційними матеріалами з допомогою дорослих та самостійно (склеювання, складання, зв'язування тощо) [2 ТЕО 1-1.5-1].
	Світ технологій
	<ul style="list-style-type: none"> - дотримується безпечних прийомів праці під час використання інструментів та пристосувань (використання клею, ножиць, шпильок, гачків тощо) [2 ТЕО 2-4.3-1]; - організовує безпечне робоче місце з допомогою дорослих [2 ТЕО 2-4.3-2]; - самостійно чи з допомогою дорослих демонструє результати власної діяльності [2 ТЕО 2-1.5-3].
	Побут
<ul style="list-style-type: none"> - спільно з дорослими організовує та прибирає робоче місце відповідно до власних потреб та визначених завдань (організація особистого побуту) [2 ТЕО 4-4.2-2]. 	
СЗО	Безпека
	<ul style="list-style-type: none"> - пояснює, як правила та їх дотримання впливають на безпеку в довіллі, зокрема вдома, у школі [2 СЗО 1-3.3-2].
	Добробут
<ul style="list-style-type: none"> - організовує робоче місце для навчання з урахуванням умов у школі та вдома [2 СЗО 3-4.1-4]; - об'єднується з іншими дітьми у групу для навчання та гри [2 СЗО 3-4.4-6]; - описує цінність створеного разом [2 СЗО 3-4.7-3]. 	
ГЮ	Я серед людей
	<ul style="list-style-type: none"> - описує узвичаєні правила життя своєї сім'ї / класу, пояснює їхнє значення для себе [2 ГЮ 2-7.1-2]; - описує й обмірковує свої права й обов'язки в сім'ї, класі [2 ГЮ 2-7.1-3]; - дотримується встановлених в освоєному громадському просторі (у школі, парку, на дитячому майданчику тощо) правил [2 ГЮ 2-2.3-1]; - пояснює, чому потрібно дотримуватися встановлених правил [2 ГЮ 2-2.3-2].

ГЮ	Моя шкільна та місцева громади
	<ul style="list-style-type: none"> - виробляє (з однокласниками) добродесні правила взаємодії, переконує, що вони потрібні [2 ГЮ 4-8.1-1]; - дотримується домовленостей [2 ГЮ 4-8.1-2].
МОВ	Взаємодіємо усно
	<ul style="list-style-type: none"> - з увагою сприймає усні репліки й доречно реагує на усну інформацію в діалозі (погоджується або не погоджується, виконує певні дії у відповідь на прохання чи відповідно до інструкції) [2 МОВ 1-1.1-1]; - сприймає монологічне висловлення (казки, розповіді, вірші, інструкції до виконання завдань тощо) з конкретною метою [2 МОВ 1-1.1-2] - використовує фактичний зміст (хто?, що?, де?, коли?) для перетворення усної інформації [2 МОВ 1-1.2 -1]; - обговорює з іншими інформацію, яка зацікавила [2 МОВ 1-1.3-3] - висловлює думку, що подобається в почутому, а що – ні [2 МОВ 1-1.5-1]; - розповідає про те, що його / її вразило, схвилювало; переповідає події із власного життя, правильно вимовляючи й наголошуючи загальнозжитвані слова [2 МОВ 1-1.6-4]; - розповідає про власні почуття та емоції від прослуханого та побаченого [2 МОВ 1-1.8-1]; - звертається, вітається, прощається, дотримуючись норм мовленнєвого етикету, використовує ввічливі слова [2 МОВ 1-1.8-2].
	Читаємо
	<ul style="list-style-type: none"> - розповідає, про що текст, відповідає на запитання за змістом прочитаного [2 МОВ 2-2.2-4].
	Досліджуємо медіа
	<ul style="list-style-type: none"> - обговорює зміст і форму простого медіатексту (світлина, фотоколаж, листівка, мультфільм), виявляє (з допомогою вчителя / вчительки) очевидні ідеї у простих медіатекстах [2 МОВ 4-1.4-4].
МАО	Лічба
	<ul style="list-style-type: none"> - лічить за правилами лічби об'єкти навколишнього світу (розташовані послідовно, по колу, хаотично; двійками, п'ятірками, десятками) [2 МАО 1-3.2-1]; - порівнює і впорядковує об'єкти навколишнього світу за однією або декількома ознаками [2 МАО 1-3.2-5];
	Числа. Дії з числами
	<ul style="list-style-type: none"> - читає і записує натуральні числа (мінімум до 100) та нуль – словами і цифрами [2 МАО 2-2.1-1];
	Вимірювання величин
<ul style="list-style-type: none"> - порівнює об'єкти навколишнього світу за довжиною, масою, місткістю (об'ємом) [2 МАО 3-1.2-3]. 	

Правила класу

Мета

Ознайомити учнів із правилами поведінки в класі та на уроках.

Результати навчання

Наприкінці заняття учні:

- *наводять приклади* правил поведінки в класі, на уроках;
- *пояснюють* наслідки дотримання і недотримання цих правил.

Обладнання і матеріали

- Класна дошка і кольорова крейда або фліпчарт і фломастери.
- Комп'ютер, доступ до інтернету, мультимедійний проектор (бажано).

Що підготувати заздалегідь

- Роздрукувати один екземпляр Додатку 1.
- Роздрукувати один екземпляр Додаток 2 та розрізати на картки.
- Підготувати плакат «Правила класу».

Рекомендації до організації освітнього простору

- Ранкове коло, підсумкові завдання виконуються у загальному колі: усі сидять на стільчиках, на килимку або стоять.
- Решту вправ теж можна проводити в колі або за столами (на розсуд вчителя).

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН УРОКУ

Ранкове коло	10 хв
Перегляд фрагмента мультфільма «Фіксики. Труби»	5 хв
Робота з підручником	4 хв
Руханка	3 хв
Гра «Складаємо правила»	6 хв
Підсумкові завдання	7 хв
Усього тривалість	35 хв

Ранкове коло (зворотній зв'язок, вступ до теми, знайомство)

1. Зворотний зв'язок із минулим тематичним тижнем. Запитайте дітей: «Про що ми говорили на минулому тижні?» Вислухайте їхні відповіді, підсумуйте: «На минулому тижні, ми знайомилися зі школою, різними приміщеннями, шкільним подвір'ям...».
2. Актуалізація нової теми. Запитайте учнів: «Які правила ви вже знаєте? (Як поводитися на перерві, у їдальні...). Отже, правила підказують вам, що можна робити, а чого робити не можна в різних ситуаціях».
3. Оголосіть тему уроку: «Сьогодні ми поговоримо та складемо правила поведінки у класі».
4. Знайомство: «Снігова куля» (вивчення імен однокласників, тренування пам'яті). Назвіть своє ім'я та запропонуйте учню, що сидить справа або зліва від вас назвати спочатку ваше ім'я, а потім своє. І так далі по колу кожна дитина називає ім'я попередньої та своє. (Якщо діти знають імена одне одного, можна запропонувати називати по два попередніх і своє).

Слово вчителя: «Сьогодні до нас завітав цікавий гість. Чи знаєте, хто це?» (Покажіть малюнок Нулика з мультфільму Фіксики Додаток 1, вислухайте відповіді дітей). «Так, це – Нулик. Він дуже хоче дізнатися як правильно себе поводити у школі. Допоможемо йому? Давайте зараз подивимося про нього мультфільм».

Перегляд фрагмента мультфільма «Фіксики. Труби» (00:40 хв до 1:27 хв)

<http://autta.org.ua/ua/materials/material/F-ksiki--Trubi/>

Запитання для обговорення:

- Як поведив себе Нулик коли Дідус задавав запитання? (Викрикував з місця, перебував інших).
- Як поведив себе Ігрик коли Дідус задавав запитання? (Підняв руку).

Робота з підручником

Запропонуйте учням розглянути малюнки у підручнику на с. 15.

Запитання для обговорення:

- Які правила зображені на малюнках?
- Яких ще правил важливо дотримуватися в класі?
- Що буде, якщо цього не робити?
- Скільки правил зображено на малюнку? Назвіть їх?
- Скільки дітей зображено на малюнку?
- Які правила на малюнку зображено вгорі?
- Які правила на малюнку зображено внизу?

- Які правила на малюнку зображено ліворуч?
- Які правила на малюнку зображено праворуч?

Руханка

<http://autta.org.ua/ua/materials/material/Fiksiki---Fiksipelki---Pomogator/>

Гра «Складаємо правила» (складання правил класу)

Слово вчителя: «Бідному Нулику вже й самому набридло потрапляти в халепу. Тому він вирішив стати хорошим учнем і розробив шкільні правила. Але ж Нулик тільки починає виправлятися, тому давайте допоможемо йому відібрати справжні шкільні правила. Для цього ми будемо аналізувати кожне з них».

Один за одним зачитуйте правила, аналізуйте їх і, якщо учні згодні з ними, прикріплюйте (Додаток 2) на плакат «Наші правила» та пояснюйте, для чого вони потрібні. Якщо учні незгодні з правилами, поясніть, чому вони не підходять.

Правило № 1: «ПРИХОДИТИ НА УРОК ВЧАСНО» (якщо ви будете запізнюватися на уроки, пропустите щось важливе, а також заважатимете іншим учням і вчителеві)

Правило № 2: «ЗАЛИШАТИ УРОК БЕЗ ДОЗВОЛУ» (якщо хочете вийти у туалет, треба сказати про це вчителю)

Правило № 3: «ВИКРИКУВАТИ З МІСЦЯ» (якщо всі так робитимуть, ніхто нічого не почує)

Правило № 4: «ПРАВИЛО ПІДНЯТОЇ РУКИ» (якщо ви хочете щось сказати, треба піднести руку і дочекатися, коли вчитель дозволить говорити)

Правило № 5: «МАЛЮВАТИ НА ПАРТАХ, СТИНАХ» (якщо так робити, то клас стане брудним і негарним; тому не можна псувати шкільне обладнання)

Правило № 6: «МОБІЛЬНА ТИША» (без дозволу вчителя не можна вмикати мобільні телефони)

Правило № 7: «ПРИНОСИТИ ДОШКОЛИВСЕНЕОБХІДНЕ» (для навчання вам потрібні ручки, олівці, зошити та інше шкільне приладдя)

Правило № 8: «УВАЖНО СЛУХАТИ ВЧИТЕЛЯ» (на уроці треба бути уважним і робити те, що каже вчитель)

Правило № 9: «БУТИ ЧЕМНИМ» (Слід вітатися з дорослими й однокласниками, користуватися ввічливими словами: «Будь ласка», «Дякую», «Вибач», допомагати одне одному. Не можна нікого ображати, обзиватися, брати чужі речі без дозволу)

Правило № 10: «ЇСТИ НА УРОКАХ» (не можна їсти на уроках, для цього існують перерви, а перед тим як їсти, треба вмити руки)

Правило № 11: «БУТИ ОБЕРЕЖНИМ» (не можна штовхатися у дверях, на сходах, бігати коридорами, бо можна когось випадково штовхнути, вдарити

Правило № 11: «БУТИ ОБЕРЕЖНИМ» (не можна штовхатися у дверях, на сходах, бігати коридорами, бо можна когось випадково штовхнути, вдарити

або впасти самому)

Правило № 12: «УЗЯТИ БЕЗ ДОЗВОЛУ ЧУЖУ РІЧ» (*навряд чи ви хотіли б, щоб хтось узяв вашу річ без дозволу. Тому обов'язково запитайте власника, якщо хочете погратися його іграшкою*)

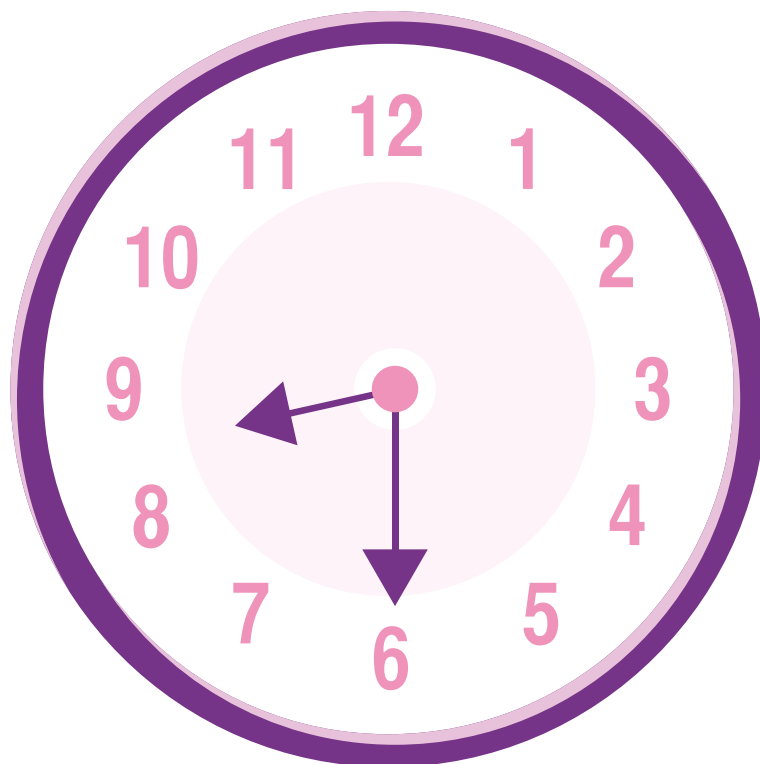
Підсумуйте: «Нулик дякує вам за допомогу і говорить до побачення».

Підсумкові завдання (зворотній зв'язок, рефлексія, релаксація)

1. Відкритий мікрофон. Запропонуйте учням по черзі поділитися враженнями від цього уроку (*сказати, що сподобалося, а що – ні*).

Додаток 1

Що є у нашому класі

Мета

Ознайомити учнів з осередками класної кімнати.

Результати навчання

Наприкінці заняття учні:

- розпізнають осередки класу;
- розповідають, чому необхідно дбати про свій клас.

Обладнання і матеріали:

- Класна дошка і кольорова крейда або фліпчарт і фломастери.
- Комп'ютер, доступ до інтернету, мультимедійний проектор (бажано).

Що підготувати заздалегідь:

- Роздрукувати та розрізати Додаток 1 для об'єднання в три групи (продублюйте потрібну кількість).

Рекомендації до організації освітнього простору

- Ранкове коло, підсумкові завдання виконуються у загальному колі: усі сидять на стільчиках, на килимку або стоять.
- Решту вправ теж можна проводити в колі або за столами (на розсуд вчителя).

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН УРОКУ

Ранкове коло	5 хв
Казка «Про що вночі шепочуть парти»	5 хв
Робота з підручником	5 хв
Робота в групах «Що де знаходиться»	8 хв
Руханка	2 хв
Вправа «Що станеться якщо ...»	5 хв
Підсумкові завдання	5 хв
Усього тривалість	35 хв

Ранкове коло (зворотній зв'язок, вступ до теми, знайомство)

1. Зворотний зв'язок із минулим уроком. Запитайте: «Про що ми говорили вчора?» Вислухайте відповіді, підсумуйте сказане: «Отже, вчора ми обговорювали правила поведінки в класі».
2. Актуалізація нової теми: «Подивіться довкола і скажіть, що є у нашому класі?» Вислухайте відповіді учнів, підсумуйте: «Отже, в нашому класі є дошка, парти, крейда, книжки та ще багато інших шкільних приладь, які роблять наше навчання цікавим».
3. Оголосіть тему уроку: «Сьогодні на уроці ми поговоримо про наш клас, що в ньому є та чому потрібно усе це берегти».
4. Вправа на знайомство. Запропонуйте дітям по черзі назвати своє ім'я та об'єднатися в групи з однаковими іменами.

Запитання для обговорення:

- Скільки однакових імен є в нашому класі? Назвіть їх.

Примітка: Оперуйте цифрами 1, 2, багато. Якщо діти знають більше цифр, вони можуть назвати їх.

Казка «Про що вночі шепочуть парти»

Слово вчителя: «Ви б хотіли дізнатися, про що вночі шепочуть наші парти? Тоді уважно слухайте казочку».

Коли в школі закінчуються уроки, діти й учителі йдуть додому. Ніхто навіть не здогадується, що коли у вікно зазирає місяць, від його сяйва парти прокидаються. Саме тоді ми чуємо тихий

шепіт, починається цікава розмова.

— Ви тільки подивіться на мене!
— сказала перша парта. — Я вся розмалювана і подряпана.

— Так, так! — Підтримала її друга. — Ось які плями від фарби залишилися після уроку малювання.

— Я згодна з вами, подруги! — Почувся голос третьої. — Які ці діти неохайні! Я б залюбки їх провчила! Але як?

— Давайте всі разом втечемо від них, нехай посидять на підлозі!

Але тут визирнуло сонечко, і парти, побачивши денне світло, почали потихеньку засинати».

*Скриль Владислава,
учениця 2-го класу*

Запитання для обговорення:

- Чому хотіли втекти парти?
- Що потрібно зробити, щоб цього не сталося?

Робота з підручником

Запропонуйте учням розглянути малюнки у підручнику на с. 16.

Запитання для обговорення:

- Що, крім парт, є у вашому класі?
- Як зробити, щоб у вашому класі всім було затишно?

Підсумуйте: «Отже, потрібно дбати про клас, щоб тут усім було добре».

Робота в групах «Що де знаходиться» Вправа «Що станеться якщо ...»

1. Запитайте дітей: «Де знаходяться книжки у нашому класі? Вазони? Іграшки?»
2. Об'єднайте учнів у три групи «Навчальні матеріали», «Рослини», «Іграшки» за допомогою карток із *Додатка 1*.
3. Роздайте групам ножиці, клей, папір, олівці, роздруковані та вирізані іграшки, рослини, книги і т.д. та запропонуйте групам зробити емблему відповідну до їхньої групи та назвати її.
4. Групи по черзі представляють свої роботи і прикріплюють на відповідне місце.
5. Запропонуйте групам протягом тижня слідкувати, чи все знаходиться на своїх місцях.

Руханка

<http://autta.org.ua/ua/materials/material/Aram-zam-zam--Fizminutka-dlya-detey/>

Слово вчителя: «Зараз я вам зачитаю речення, а ви скажете, до яких наслідків це може призвести».

- Малювати на партах, стінах.
- Бігати у класі.
- Кидати сміття на підлогу.

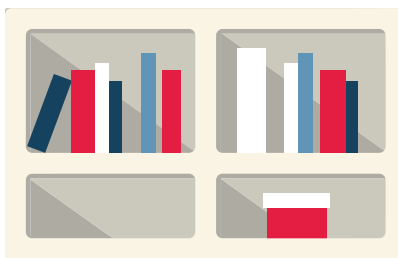
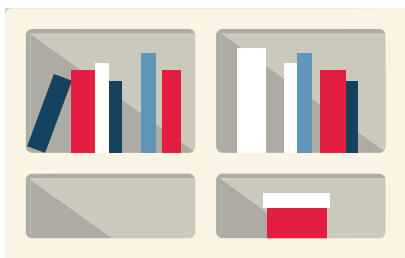
Підсумуйте: «Щоб в класі було гарно та затишно потрібно слідкувати за чистотою в класі».

Підсумкові завдання (зворотній зв'язок, рефлексія, релаксація)

1. Математика у довір'ї.

- Які предмети знаходяться в лівій частині класу?
- Які предмети знаходяться в правій частині класу?
- Які предмети знаходяться по центру класу?
- Яких предметів в класі є 1? 2? Багато?

2. Відкритий мікрофон. Запропонуйте учням по черзі поділитися враженнями від цього уроку (*одним реченням сказати, що сподобалося, а що – ні*).

Твоя постава

Мета

Пояснити учням значення для здоров'я правильної постави, навчити самостійно збирати наплічник до школи.

Результати навчання

Наприкінці заняття учні:

- дають визначення терміну «постава»;
- розрізняють правильну і неправильну поставу за її ознаками;
- знають правила і ваправи для формування правильної постави;
- показують, як перевірити свою поставу.

Обладнання і матеріали

- Класна дошка і кольорова крейда або фліпчарт і фломастери.
- Комп'ютер, доступ до інтернету, мультимедійний проектор (бажано).

Що підготувати заздалегідь

- Зразки речей, які треба (не треба) брати до школи (*зошит, лінійка, підручник, іграшки і т.д.*).

Рекомендації до організації освітнього простору

- Ранкове коло, підсумкові завдання виконуються у загальному колі: усі сидять на стільчиках, на килимку або стоять.
- Решту вправ теж можна проводити в колі або за столами (на розсуд вчителя).

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН УРОКУ

Ранкове коло	4 хв
Робота в парах «Правильна постава»	15 хв
Руханка	3 хв
Перегляд відео «Рюкзачок»	4 хв
Мозковий штурм	5 хв
Підсумкові завдання	4 хв
Усього тривалість	35 хв

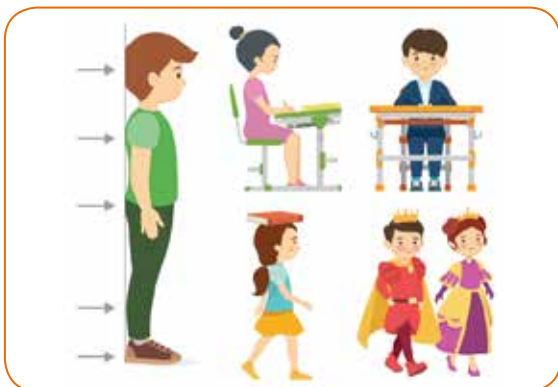
Ранкове коло (зворотній зв'язок, вступ до теми, знайомство)

1. Зворотний зв'язок із минулим заняттям. Запитайте дітей: «Про що ми говорили на минулому уроці?» Вислухайте відповіді, підсумуйте сказане. «На минулому уроці ви познайомилися із осередками класу та дізналися чому потрібно берегти шкільні меблі».
2. Оголосіть тему уроку: «Сьогодні поговоримо про правильну поставу та навчимося самостійно збирати наплічник до школи».
3. Вправа на знайомство. Попросіть учнів по черзі назвати своє ім'я та колір свого наплічника. Наприклад: «Я — Оленка, в мене рожевий наплічник».

Робота в парах «Правильна постава» (навчити визначати правильність постави)

Слово вчителя: «Ваша постава – це те, як ви стоїте, ходите, сидите. Правильна постава – дуже красива і корисна для здоров'я».

- Запропонуйте учням розглянути малюнок у підручнику на с. 17 та завжди сидіти так, як на малюнку.

- За допомогою малюнка у підручника на с. 17, поясніть, як визначають

правильність постави. Треба стати так, щоб було п'ять точок доторку до стіни: потилиця, лопатки, сідниці, литки, п'яти.

- Об'єднайте дітей у пари, запропонуйте їм підійти до стіни та визначити один в одного правильність постави.

Руханка

Слово вчителя: «Постава буває не тільки у людей, а й у тварин. А ви зможете її показати?»

Запропонуйте дітям виконати рухи із підручника на с. 18:

- походити, як леви;
- потягнутися угору, як котики і жирафи;
- побігати, як страуси;
- сісти, як білочки.

Запитання для обговорення:

- Постава якої тварини вам найбільше сподобалася?

Перегляд відео «Рюкзачок»

<http://autta.org.ua/ua/materials/material/Ryukzachok/>

Запитання для обговорення:

- Хто були друзями Рюкзачка? (Олівці, зошити, ручки, лінійки, книжки).
- Чому він з ними посварився і що в результаті сталося? (Не хотів більше всіх носити до школи, так як без друзів він став залегкий – вітер заніс його на дерево).
- Хто допоміг Рюкзачкові? (Колишні друзі прийшли на допомогу).

Мозковий штурм

1. Зачитайте вірш «Миколка-першокласник».

Перший раз малий Микола
Став збиратися до школи.
Олівець поклав у сумку,
Книги, ручку, зошит, гумку,
М'яч, перо, граблі, подушку,
На обід м'яку пампушку,
Двох ведмедиків, лопату,
Білочку руду хвостату,
Лук, і стріли, і рушницю,
Ще й пухкеньку паляницю,
Ще й стільця, стола, і парту,
І географічну карту,
Трактора, машинку, мило —
Вже й надворі звечоріло.
Сів Микола, дума думку:
«Чи усе поклав у сумку?»

Надія Кур'ян

Запитання для обговорення:

- Що зайве поклав Миколка в сумку?
- Назвіть предмети, які треба носити у наплічнику.

Слово вчителя: «Отже, ми визначилися, які речі можна класти у наплічник, а що не варто приносити до школи. Якби Миколка все-все поклав у наплічник, то що сталося б? (наплічник був би занадто важкий). Так, вірно. І тоді йому дуже важко було б його носити чи взагалі не зміг би його підняти.

2. Виконайте вправу «Ловці предметів». Показуйте предмети, а діти мають плескати в долоні (ловити) те, що треба складати у наплічник.

Підсумкові завдання (зворотній зв'язок, рефлексія, релаксація)

1. **Математика у довкіллі.** Запропонуйте учням відкрити підручник на с. 17.

- Скільки дівчаток зображено на малюнку? Хлопчиків? Скільки дівчаток і хлопчиків разом?
 - У скількох дітей зображено корона на голові?
 - У скількох дітей зображено книга на голові?
2. Зачитайте правила для гарної постави:
 - Носіть наплічник, а не портфель.
 - Одягайте його на обидва плеча.
 - Складайте в нього лише те, що потрібно у школі.
 - Спіть на пласкому ліжку і невеликій подушці.
 - Щодня кілька хвилин ходіть із книжкою на голові.
 3. Завершальна вправа. Запропонуйте учням показати, як вони навчилися тримати поставу, ставши рівно в коло. Похваліть їх та попросіть по черзі назвати, що вони покладуть у свій наплічник завтра.

Королівська постава

Мета

Навчити учнів вправ для правильної постави та її формування.

Наприкінці заняття учні:

- розрізняють, яка постава короля (королеви), а яка Баби Яги;
- знають, що таке королівська постава;
- тренуються ходити, як королі (королеви).

Обладнання і матеріали

- Класна дошка і кольорова крейда або фліпчарт і фломастери.
- Комп'ютер, доступ до інтернету, мультимедійний проектор (бажано).

Що підготувати заздалегідь

- Шаблони корон (зразок Додаток 1) для кожного учня (із запасом).
- Аксесуари для оздоблення корони (*бусинки, стрічки, кольоровий папір, бантики ...*).

Рекомендації до організації освітнього простору

- Ранкове коло, обговорення пісні, підсумкові завдання — виконуються у загальному колі: усі сидять на стільчиках, на килимку або стоять.
- Індивідуальне робоче місце для кожного учня (для оздоблення корон).

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН УРОКУ

Ранкове коло	5 хв
Демонстрація	25 хв
Підсумкові завдання	5 хв
Усього тривалість	35 хв

Ранкове коло (зворотній зв'язок, вступ до теми, знайомство)

1. Зворотний зв'язок із минулим заняттям. Запитайте дітей: «Про що ми говорили на минулому уроці?» Вислухайте їхні відповіді, підсумуйте сказане: «На минулому уроці ви вчилися визначати правильність своєї постави та збирати наплічник до школи».
2. Оголосіть тему уроку: «Сьогодні ми тренуватимемо королівську поставу».
3. Вправа на знайомство. Попросіть учнів назвати по черзі своє ім'я та назвати улюбленого персонажа із мультфільму.
 - Запропонуйте бажаним розказати чи показати поставу своїх улюблених персонажів.

Демонстрація (довести необхідність мати гарну поставу)

1. Запитайте учнів, чим відрізняється постава короля (або королеви) та Баби Яги? Що означає вислів «королівська постава»? (*красива, велична*)
- Слово вчителя: «Але ж ви ще маленькі.

Хто знає, як називаються маленькі королі та королеви? (*принци та принцеси*) Так вірно! Правильна постава – дуже красива і корисна для вашого здоров'я. Зараз ви потренуєте свою поставу, уявивши себе маленькими королями та королевами.

Запитайте учнів: «А що носять королі та королеви?» Вислухайте відповіді учнів.

Підсумуйте: «Головним атрибутом короля та королеви є корона. Зараз ми виготовимо справжні корони!»

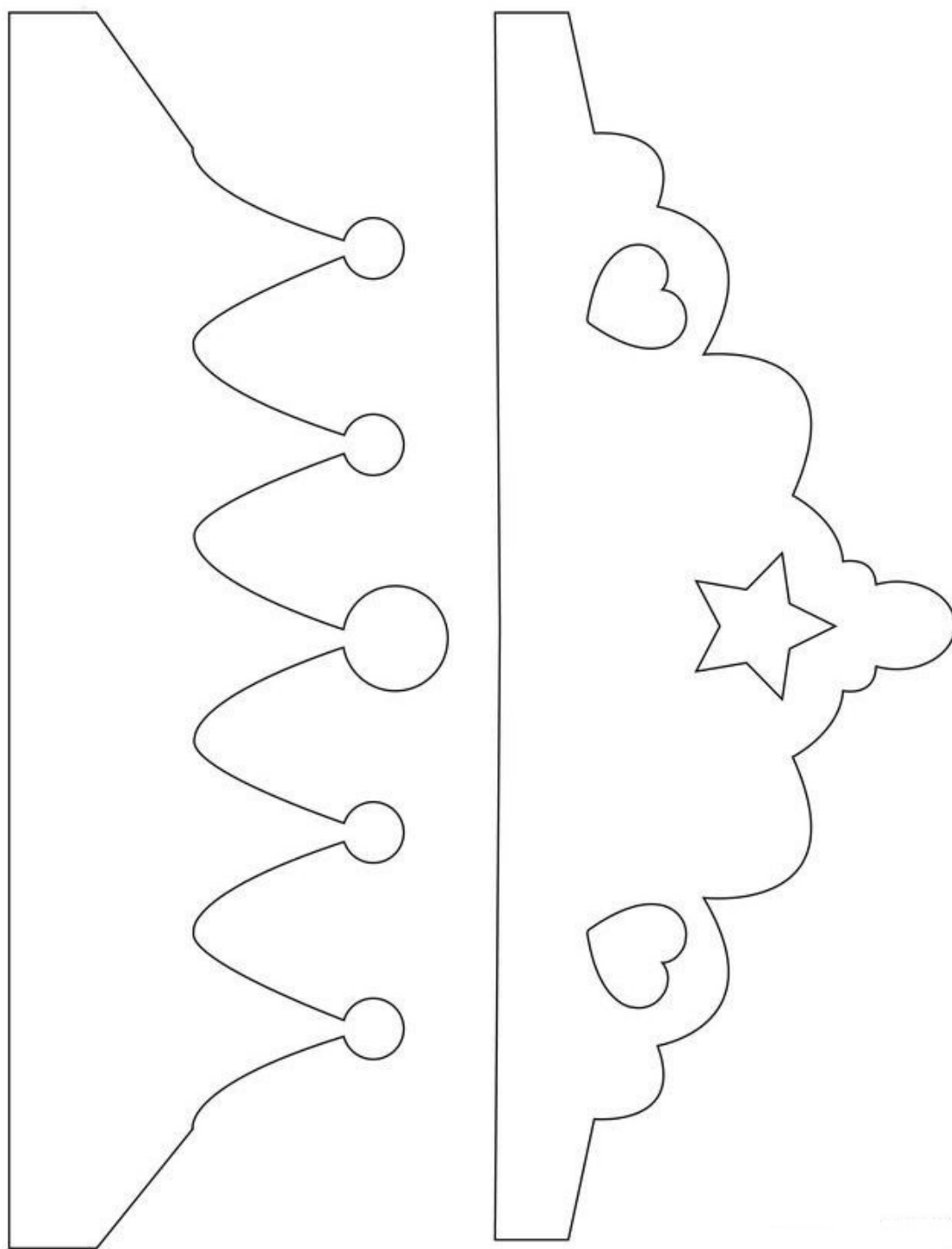
2. Запропонуйте дітям обрати один із заздалегідь вирізаних макетів (приготуйте із запасом) *Додаток 1*, що найбільше сподобався та прикрасити на свій смак (розфарбувати, наклеїти бусинки, кольоровий папір, стрічки). Потім склеїти, одягнути на голову та потренуватися ходити із прямою спиною, щоб сформувати «королівську поставу».

Підсумкові завдання (зворотній зв'язок, рефлексія, релаксація)

1. Відкритий мікрофон. Запропонуйте учням по черзі поділитися враженнями від цього уроку (*одним реченням сказати, що сподобалося, а що – ні*).

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН ОБ'ЄДНАНИХ УРОКІВ «ТВОЯ ПОСТАВА» ТА «КОРОЛІВСЬКА ПОСТАВА» ЗА ТИПОВОЮ ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ НУШ-1 (ПІД КЕРІВНИЦТВОМ О.Я. САВЧЕНКО)

Ранкове коло (Королівська постава)	3 хв
Робота в парах «Правильна постава» (Твоя постава)	10 хв
Руханка (Твоя постава)	3 хв
Демонстрація (Королівська постава)	16 хв
Підсумкові завдання (Твоя постава)	3 хв
Усього тривалість	35 хв

Дружний клас

Мета

Навчити учнів працювати разом.

Результати навчання

Наприкінці заняття учні:

- називають правила, які допоможуть стати дружним класом;
- пояснюють, що разом можна досягнути значно більше ніж поодинці.

Обладнання і матеріали

- Класна дошка і кольорова крейда або фліпчарт і фломастери.
- Комп'ютер, доступ до інтернету, мультимедійний проектор (бажано).

Що підготувати заздалегідь

- Клубок ниток.
- Матеріали для виготовлення «Осіннього дерева» (картон, скотч, ножиці, серветки – по 3 штуки для кожної дитини, степлер зі скріпками).

Рекомендації до організації освітнього простору

- Ранкове коло, обговорення пісні, підсумкові завдання — виконуються у загальному колі: усі сидять на стільчиках, на килимку або стоять.
- Індивідуальне робоче місце для кожного учня для виготовлення осіннього дерева.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН УРОКУ

Ранкове коло	5 хв
Казка «Веселка»	3 хв
Руханка	3 хв
Мультфільм «Команда»	3 хв
Практична робота «Осіннє дерево»	15 хв
Підсумкові завдання	6 хв
Усього тривалість	35 хв

Ранкове коло (зворотній зв'язок, вступ до теми, знайомство)

1. Зворотний зв'язок із минулим заняттям. Запитайте дітей: «Про що ми говорили на минулому уроці?» Вислухайте їхні відповіді, підсумуйте сказане: «На минулому уроці ми тренували королівську поставу».
2. Оголосіть тему уроку: «Сьогодні ми дізнаємося, які правила допоможуть нам стати дружним класом та чого ми можемо досягнути разом».
3. Вправа на знайомство «Павутинка». Для цього варіанта потрібен клубок ниток, який діти котять по підлозі один одному в довільному порядку, і той, хто впіймав клубочок, називає своє ім'я та чим любить займатися у вільний час. Почніть із себе та затисніть вільний кінець нитки міцно в руці і киньте клубок наступній дитині. Якщо учень не хоче говорити, то може просто взяти нитку в руку, а клубок перекотити наступному. Таким чином, клубок передається до тих пір, поки всі діти не опиняться частиною однієї павутини. Запитайте учнів: «Як ви думаєте, чому ми склали таку павутину?» Вислухайте відповіді бажаючих та підсумуйте сказане: «Наш клас, як одне ціле, як ця павутинка». На завершення пройдіть від дитини до дитини, забираючи у них нитки.

Підсумуйте: У школі ми будемо проводити багато часу, тому можемо називати школу нашою другою родиною. Тому, як і в родині ми маємо підтримувати одне одного.

Запитання для обговорення:

- Що станеться, якщо обзивати однокласників?

- Що станеться, якщо вигукувати з місця?
- Які правила допоможуть бути дружними і дбати одне про одного? (*правило усмішки, доброзичливості, допомоги, поваги*)

Додайте правила до плакату «Наші правила».

Казка «Веселка»

Зачитайте казку.

Жили собі олівці. Вони разом розмальовували світ. Одного разу олівці посперечалися. Кожен олівець вважав себе найкращим.

Сонце все це бачило. І вирішило воно скласти з олівців смужку з різних кольорів: червоного, оранжевого, жовтого, зеленого, блакитного, синього, фіолетового.

А коли всі олівці з'єдналися, то утворилася веселка. І олівці зрозуміли, що один без одного вони існувати не зможуть.

Кожухар Денис

Учень школи-гімназії №20, 2-Б клас

Запитання для обговорення:

- Чому сперечалися олівці? (*Кожен вважав себе найкращим*).
- Як Сонце їх примирило?
- Які правила допоможуть вам стати дружними?

Руханка

Наше коло мов сім'я

(Три хлопки).

Друзі ми: і ти, і я

(Три хлопки).

– Добрий день, сусіду зліва

(Поворот наліво).

–Добрий день, сусіду справа
(Поворот направо).
Ми – одна сім'я
(Розвести руки в сторони).
Наше коло мов сім'я
(Три плескання по колінах).
Друзі ми: і ти, і я.
(Три плескання по колінах).
Усміхнись сусіду зліва
(Усміхнутися сусідові зліва).
Усміхнись сусіду справа
(Усміхнутися сусідові справа).
Ми – одна сім'я
(Розвести руки в сторони).
Наше коло мов сім'я
(Три притопи ногами).
Друзі ми: і ти, і я
(Три притопи ногами).
Обніми сусіда зліва
(Обійняти сусіда зліва).
Обніми сусіда справа
(Обійняти сусіда справа).
Ми – одна сім'я
(Розвести руки в сторони).

Перегляд мультфільму «Команда»

<http://autta.org.ua/ua/materials/material/Komanda/>

Запитання для обговорення:

- Як ви думаєте, про що цей мультфільм?
- Що допомагало тваринам уникати біди?

Практична робота «Осіньне дерево»

Слово вчителя: «Разом ми можемо зробити набагато більше, ніж поодиноці. Щоб переконатися в цьому, створіть разом осіньне дерево (с. 21 підручника)».

Примітка: Розкажіть учням про правила безпеки та покажіть, як правильно потрібно передавати ножиці одне одному.

Підсумуйте: «Поодиноці ми виготовили тільки квіточки, а разом – ціле дерево. Тож давайте будемо допомагати та підтримувати одне одного».

Підсумкові завдання (зворотній зв'язок, рефлексія, релаксація)

1. Відкритий мікрофон. Запропонуйте учням по черзі поділитися враженнями від цього уроку (одним реченням сказати, що сподобалося, а що – ні).

Працюємо самостійно

Мета

Тісна інтеграція освітніх галузей, з акцентом на застосування математичного та лінгвістичного апарату до матеріалу тематичного тижня.

Результати навчання

Наприкінці заняття учні:

- визначають напрямок і оперують поняттями праворуч, ліворуч, вниз, вгору;
- порівнюють об'єкти навколишнього світу за довжиною;
- розуміють математичні записи та співвідносять їх з малюнками.

Обладнання і матеріали

- Олівці для кожного учня.

Що підготувати заздалегідь

- Зошити-практикуми/посібники-практикуми для кожного учня.
- Роздрукувати (намалювати) слова «правила класу (школи)», «постава» для хмари тегів.

Рекомендації до організації освітнього простору

- Індивідуальні робочі місця. Можлива розстановка столів зі стільцями рядами, групами, півколом.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН УРОКУ

Зворотній зв'язок, вступ до теми	5 хв
Робота із зошитом	12 хв
Робота із словником	5 хв
Руханка	5 хв
Робота із зошитом	8 хв
Щоденник вражень	35 хв
Усього тривалість	70 хв

Зворотній зв'язок, вступ до теми

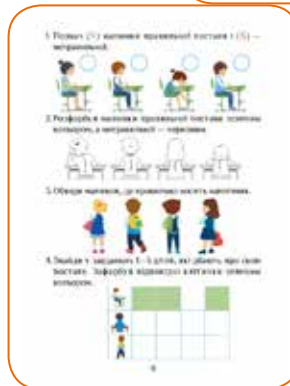
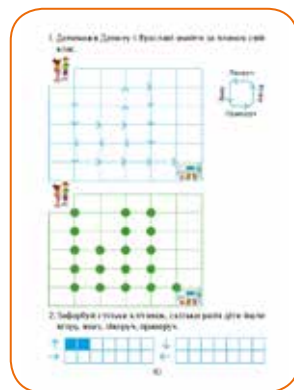
1. Зворотний зв'язок із попередніми заняттями. Запитайте дітей: «Як називається наш тематичний тиждень? Що ми вивчали?» Вислухайте відповіді, підсумуйте: «Отже, наш тематичний тиждень називається “Наш клас”. Починаючи з понеділка, ми вчили правила поведінки в класі, перевіряли свою поставу та вчилися виконувати вправи для формування гарної постави, правильно складати наплічник та працювати в команді».
2. Оголосіть тему уроку: «А зараз ми з вами пригадаємо правила класу та в зошиті позначимо ті, які ми виконуємо».

Робота із зошитом

1. Запропонуйте учням виконати завдання в зошиті на с. 8-9.

2. Слово вчителя: «Дмитрик та Катруся не можуть знайти свій клас. Давайте допоможемо їм це зробити». Запропонуйте учням виконати завдання в зошиті на с. 10.
3. Слово вчителя: «Всі пам'ятають як потрібно правильно сидіти за партою, збирати та носити правильно рюкзак? Давайте перевіримо». Запропонуйте учням виконати завдання в зошиті на с. 11-12.

Робота із словником

Слово вчителя: «На цьому тижні ви багато дізналися нового. Зараз ми додамо до нашої хмарки слова, які вже вам відомі та повторимо їх значення».

Беріть картку зі словом та запитуйте клас, чи хтось може сказати його значення.

Підсумуйте відповіді дітей та самостійно (чи попередньо попросіть когось із дітей) клеїте на «хмарку».

Правила школи (класу) – це перелік того, що дозволено робити в школі (класі), і що заборонено.

Постава – це положення тіла людини, коли вона ходить, сидить, стоїть.

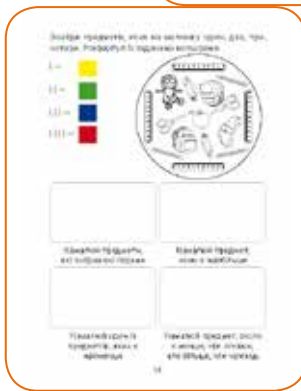
Руханка (вправа на зняття м'язового напруження)

Нахились вперед, нахились назад.

І направо, і наліво,
 Щоб нічого не боліло.
 Один, два, три, чотири – набираємося сили,
 Нахились, повернись
 І до друга усміхнись.

Робота із зошитом (продовження)

1. Запропонуйте учням виконати завдання в зошиті на с. 13-15.

2. Слово вчителя: «Розгляньте уважно малюнок в зошиті на с. 16 та складіть речення за схемою».

- Запропонуйте бажаючим учням розповісти про свій стіл.
- Запропонуйте учням виконати завдання в зошиті на с. 17.

Щоденник вражень (зворотній зв'язок, рефлексія, релаксація)

1. Запропонуйте учням упродовж 15-20 хвилин написати чи намалювати те, що їм найбільше сподобалось при вивченні даної теми, що їх найбільше зацікавило.

Орієнтовні теми для «Щоденника вражень»:

- Яке правило ти хочеш ввести...
 - У нашому класі мені найбільше подобається...
 - Постава яких тварин мені подобається найбільше...
 - У наплічник я складаю...
2. Запропонуйте кільком бажаючим прочитати або показати те, що вони написали чи намалювали, але не змушуйте тих, хто не хоче ділитися.
3. Подякуйте учням за цікавий тиждень. Запропонуйте їм поаплодувати собі, вам та одне одному.

Тиждень 3. Правила дружби

Рекомендована тематика	Тривалість
1. Хто такі друзі	1 год.
2. Хто може бути друзями	1 год.
3. З чого починається дружба	1 год.
4. Наші друзі – тварини	2 год.
5. Працюємо самостійно: вправи з математики та мови	2 год.

Орієнтовні / проблемні запитання:

- Як поводитися справжні друзі?
- Як подружитися з дітьми протилежної статі, дітьми з інвалідністю?
- Як знайомитися з новими друзями?
- Як дбати про друзів-тварин?

Цілі тижня:

1. Сформувати уявлення про дружні стосунки і правила товаришування.
2. Заохочувати учнів бути добрими і щедрими зі своїми друзями, підтримувати, ділитися, дбати одне про одного.
3. Вчити спілкуватися з дітьми, які мають інвалідність, знайомитись з новими друзями.
4. Сприяти формуванню дружніх стосунків між дітьми різної статі.
5. Вчити доглядати за домашніми улюбленцями.

Очікувані результати тижня:

На кінець тижня учні:

- розпізнають дружню і не дружню поведінку;
- підтримують доброзичливі стосунки з однокласниками;
- демонструють різні способи знайомства;
- називають ігри, цікаві для хлопчиків і дівчаток;
- пояснюють, чому потрібно дружити з дітьми, які відрізняються від них, зокрема, з дітьми, які мають проблеми зі здоров'ям;
- демонструють у спілкуванні гарні манери;
- називають домашніх тварин;
- вміють доглядати за домашніми улюбленцями.

Освітня галузь	Очікувані результати
ПРО	- доглядає за домашніми тваринами, піклується про диких тварин [2 ПРО 2-3.2-3].
ТЕО	Технічна творчість та техніка
	<ul style="list-style-type: none"> - створює виріб за зразком (шаблоном) та власним задумом самостійно чи із допомогою дорослих із використанням паперу, картону, ниток, нетканих чи природних матеріалів (предметні та сюжетні аплікації з природного матеріалу, нескладні сюжетні композиції, вироби в техніці оригамі, макети виробів із штучних матеріалів та картону, вироби об'ємної форми з паперу) [2 ТЕО 1-1.4-4]; - демонструє вміння різати нитки, папір, картон ножицями по прямій, кривій та ламаній лінії за запропонованим зразком (шаблоном) [2 ТЕО 1-1.4-5]; - виконує знайомі технологічні операції з конструкційними матеріалами з допомогою дорослих та самостійно (склеювання, складання, зв'язування тощо) [2 ТЕО 1-1.5-1].
	Світ технологій
	- самостійно чи з допомогою дорослих демонструє результати власної діяльності [2 ТЕО 2-1.5-3].
	Побут
- разом із дорослими планує та реалізовує найпростіші трудові дії (ремонтують іграшки, книжки, доглядає за рослинами і тваринами, готує страви за рецептами, доглядає за одягом та взуттям) [2 ТЕО 4-4.1-1].	
СЗО	Безпека
	<ul style="list-style-type: none"> - належно реагує на цькування, тиск та приниження [2 СЗО 1-1.1-3]; - пояснює, що всі люди (зокрема діти) мають право захищати свою гідність і недоторканість свого тіла [2 СЗО 1-1.1-4].
	Здоров'я
	<ul style="list-style-type: none"> - визначає дії, які його / її ображають [2 СЗО 2-1.2-1]; - підтримує та приймає інших [2 СЗО 2-1.2-2]; - встановлює дружні стосунки з дітьми своєї та іншої статі [2 СЗО 2-1.4-1].
	Добробут
- об'єднується з іншими дітьми у групу для навчання та гри [2 СЗО 3-4.4-6].	
ГІО	Я серед людей
	<ul style="list-style-type: none"> - залучає людей, зокрема й тих, які відрізняються від нього / неї, до спілкування, гри, навчання [2 ГІО 2-7.2-2]; - розпізнає ситуації (із казок, оповідань, власного досвіду), у яких хтось зазнав образ, пояснює, як діяти в таких ситуаціях [2 ГІО 2-6.3-2]; - висловлює припущення, чому люди стають товаришами, однодумцями, друзями / опонентами, супротивниками, ворогами [2 ГІО 2-6.3-4].

МОВ	Взаємодіємо усно
	<ul style="list-style-type: none"> - з увагою сприймає усні репліки й доречно реагує на усну інформацію в діалозі (погоджується або не погоджується, виконує певні дії у відповідь на прохання чи відповідно до інструкції) [2 МОВ 1-1.1-1]; - сприймає монологічне висловлення (казки, розповіді, вірші, інструкції до виконання завдань тощо) з конкретною метою [2 МОВ 1-1.1-2] - використовує фактичний зміст (хто?, що?, де?, коли?) для перетворення усної інформації [2 МОВ 1-1.2 -1]; - обговорює з іншими інформацію, яка зацікавила [2 МОВ 1-1.3-3] - висловлює думку, що подобається в почутому, а що – ні [2 МОВ 1-1.5-1]; - розповідає про те, що його / її вразило, схвилювало; переповідає події із власного життя, правильно вимовляючи й наголошуючи загальнозживані слова [2 МОВ 1-1.6-4]; - розповідає про власні почуття та емоції від прослуханого та побаченого [2 МОВ 1-1.8-1]; - звертається, вітається, прощається, дотримуючись норм мовленнєвого етикету, використовує ввічливі слова [2 МОВ 1-1.8-2].
	Читаємо
	<ul style="list-style-type: none"> - розповідає, про що текст, відповідає на запитання за змістом прочитаного [2 МОВ 2-2.2-4].
	Досліджуємо медіа
<ul style="list-style-type: none"> - обговорює зміст і форму простого медіатексту (світлина, фотоколаж, листівка, мультфільм), виявляє (з допомогою вчителя / вчительки) очевидні ідеї у простих медіатекстах [2 МОВ 4-1.4-4]. 	
МАО	Лічба
	<ul style="list-style-type: none"> - лічить за правилами лічби об'єкти навколишнього світу (розташовані послідовно, по колу, хаотично; двійками, п'ятірками, десятками) [2 МАО 1-3.2-1]; - зіставляє ймовірний та фактичний результат лічби об'єктів [2 МАО 1-1.4-3].
	Числа. Дії з числами
	<ul style="list-style-type: none"> - читає і записує натуральні числа (мінімум до 100) та нуль – словами і цифрами [2 МАО 2-2.1-1].
	Просторові відношення. Геометричні фігури
	<ul style="list-style-type: none"> - встановлює відносне розміщення об'єктів на площині та у просторі (лівише, правіше, вище, нижче тощо).

Хто такі друзі

Мета

Сформувати уявлення про дружні стосунки. Заохочувати учнів бути добрими друзями: підтримувати своїх друзів, ділитися з ними, дбати про них.

Результати навчання

Наприкінці заняття учні:

- називають ознаки справжньої дружби;
- наводять приклади того, що друзі роблять одне для одного;
- розпізнають дружню і недружню поведінку.

Обладнання і матеріали

- Класна дошка і кольорова крейда або фліпчарт і фломастери.
- Комп'ютер, доступ до інтернету, мультимедійний проектор (бажано).

Що підготувати заздалегідь

- Намалювати на дошці чи на плакаті серединку соняшника.
- Роздрукувати Додаток 1 або підготувати пелюстки соняшника з ознаками справжнього друга.
- Намалювати на плакаті дерево без листочків.
- Роздрукувати Додаток 2 (один листочок на одного учня).

Рекомендації до організації освітнього простору

- Ранкове коло, підсумкові завдання виконуються у загальному колі: усі сидять на стільчиках, на килимку або стоять.
- Решту вправ теж можна проводити в колі або за столами (на розсуд вчителя).

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН УРОКУ

Ранкове коло	5 хв
Читання та обговорення вірша Марії Пригари «Тихенька дівчинка»	5 хв
Мультфільм «Квіти дружби»	7 хв
Бесіда «Яким має бути друг»	5 хв
Вправа «Дерево дружби»	8 хв
Підсумкові завдання	5 хв
Усього тривалість	35 хв

Ранкове коло (зворотній зв'язок, вступ до теми, знайомство)

1. Зворотний зв'язок із минулим тематичним тижнем. Запитайте дітей: «Про що ми говорили на минулому тижні?» Вислухайте їхні відповіді, підсумуйте: «На минулому тижні, ми говорили про правила класу, як треба ходити, сидіти, щоб зберегти правильну поставу тощо».
2. Актуалізація нової теми: «У житті кожної людини особливе місце займають друзі. Спілкування з друзями приносить задоволення, радість. Друг — це той, з ким вам цікаво розмовляти, весело гратися, кому ви довіряєте, хто завжди допоможе вам і підтримає вас».

Запитання для обговорення:

- Скільки букв є у слові друг?
 - Яке слово є протилежне другу? (*Ворог, недруг*).
3. Оголосіть тему уроку: «Отже, сьогодні ми дізнаємося хто такі друзі, якими вони мають бути».
 4. Вправа на знайомство. Запропонуйте дітям по черзі продовжити речення: «Мене звать ... Мого друга (подругу) звати ... Разом ми любимо (гратися, слухати музику...)».
 5. Запропонуйте учням розглянути малюнки у підручнику на с. 23.

Запитання для обговорення:

- Що роблять друзі?
- Що ще вони можуть робити разом або одне для одного?

Читання та обговорення вірша Марії Пригари «Тихенька дівчинка» (з'ясувати, що заважає дружбі)

Слово вчителя: «Щоб мати друзів серед хлопчиків і дівчаток, вам треба вчитися товаришувати. Зараз я вам прочитаю віршика про дівчинку, а ви мені скажете, чи вміє вона товаришувати».

Чого це на мене так сердяться в школі?
Та я ж не чіпаю нікого ніколи.

Ні з ким не сварюся, сиджу собі тихо,
А з цього виходить одне тільки лихо.

Оце я сказала — така в мене звичка,
— Що в Галі, як мишачий хвостик,
косичка.

Що в Каті спідничка — неначе з рогажі,
Та ще й черевички на човники схожі.

Що в Тані волосся нечесане досі,
Що очі в Мар'янки маленькі та косі,
Що в зошиті в Лесі самі тільки плями:
Напевне, бруднючими пише руками.

Я ж правду кажу їм... І що тут такого?
Тож я не чіпаю ніколи нікого.

Сиджу собі тихо і в школі, і вдома,
І чом вони сердяться всі — невідомо!

Запитання для обговорення:

- Чому в цієї дівчинки немає друзів? (*Тому що вона всіх ображає, обзиває, принижує*).
- Як ви розумієте прислів'я: «Гостре словечко коле сердечко» (*це неприємно, коли тебе обзивають, ображають*), «Лагідне слово залізні двері відчиняє» (*тим, хто поводить ся ввічливо, усі*

хочуть допомогти)

- Чого справжні друзі ніколи не роблять?

Підсумуйте: «З тими, хто ображає інших, ніхто не хоче дружити».

Перегляд мультфільму «Квіти дружби»

<http://autta.org.ua/ua/materials/material/Kv-ti-druzhbi/>

Запитання для обговорення:

- В яку гру гралися Зайчик та Їжачок? (*Лічилочки*).
- Чому посварилися друзі?
- Хто помирив друзів та як?

Бесіда «Яким має бути друг»

Слово вчителя: «Давайте зараз разом розберемося, яким має бути справжній друг».

Роздрукуйте пелюстки соняшника з написаними ознаками справжнього друга
Додаток 1.

Прикріпіть на дошку серединку соняшника і скажіть: «Зараз я вам буду зачитувати ознаки справжнього друга і якщо ви згодні з ними – хлопайте і я буду прикріплювати їх на дошку, а якщо ні – тупайте ногами».

- Допомогати зі складними завданнями.
- Ділитися іграшками.
- Обзиватися.
- Говорити приємні слова.

- Звертатися на ім'я.
- Робити боляче.
- Принижувати.
- Усміхатися при зустрічі.
- Весело проводити разом час.
- Брати без дозволу твої речі.
- Втішати тебе, коли тобі сумно.
- Робити подарунки.

Підсумуйте: Подивіться, як розцвіла наша квіточка. Щоб вона не зів'яла, давайте будемо дотримуватися цих правил.

Оповідання «Списав задачу» (Василь Сухомлинський) (за наявності часу)

Павлик прийшов до школи дуже стурбований. Дома він довго сидів над задачею й не міг розв'язати її. Тепер він прийшов до школи, щоб у когось списати задачу. Бо працювати сам Павлик не любив.

Прийшла Зіна. Вона добре вміла розв'язувати задачі. Павлик запитав у неї:

– Зіно, на скільки дій задача?

– На трое, – відповіла Зіна. – А хіба ти не розв'язав?

– Не вийшла... Дай, Зіно, списати...

– Ой Павлику, чому ж ти сам не хочеш працювати? – запитала Зіна.

Вона дала йому свій зошит.

Павлик почав списувати. Списав одну дію, другу, перейшов до третьої. У третій дії помітив у Зіни помилку. Там, де треба було написати 23, Зіна написала 32.

У своєму зошиті Павлик написав правильно, а Зіні не сказав, що в неї помилка.

Учителька збрала зошити для перевірки.

Наступного дня вона принесла зошити.

– У Павлика – п'ять, – сказала вчителька.
– Молодець, Павлику, добре попрацював над задачею. А в тебе, Зіно, – чотири. Помилку допустила...

Зіна поблідла. Вона глянула на Павлика. Павлик почервонів і схилив голову над партою.

Запитання для обговорення:

- Чи можна назвати Павлика другом?
- Чому ви так думаєте?

Вправа «Дерево дружби» (визначити правила товаришування)

Прикріпіть на стіні або на дошці плакат із заздалегідь намальованим контуром дерева. Роздрукуйте *Додаток 2* або виріжте листочки з кольорового паперу (за кількістю дітей у класі) і напишіть на листочках подані нижче твердження.

Слово вчителя: «Погляньте, яке в нас гарне дерево. А чого на ньому не вистачає? (листя) Дерево підкаже нам, що повинні робити справжні друзі».

Запропонуйте дітям по черзі витягати по одному листочку з текстом. Зачитуйте відповідне правило дружби. Віддайте дитині папірець разом із клейким стікером або цінником, шматочком скотчу чи клейкої стрічки і попросіть її наклеїти папірець на контур дерева.

Надписи на листочках:

- Допоможу другові
- Поділюся з другом іграшками
- Назву друга ласкавим іменем
- Не буду сміятися, якщо друг помилився
- Не ламатиму іграшки друга
- Усміхнуся другові
- Вступлюся за друга
- Зроблю другові приємне
- Не ображу друга

- Буду ввічливий із другом
- Навчу друга того, що вмію сам
- Постараюся розвеселити друга, якщо йому сумно
- Побажая другові добра
- Буду завжди уважний до друга
- Допоможу вибрати подарунок мамі
- Завжди підтримаю друга
- Зателефоную, коли друг хворіє
- Привітаю з днем народження
- Пограюся з ним на комп'ютері
- Візьму за руку
- Поясню домашні завдання
- Поділюся з другом яблуком
- Допоможу прибрати в кімнаті
- Запитаю поради
- Привітаю друга зі святом
- Запрошу друга на день народження
- Пригощу друга
- Поступлюся місцем
- Дам другові пораду
- Запрошу друга на погулянку.

Коли всі листочки наклеєні, підсумуйте правила товаришування:

- ніколи не принижуйте друзів, не висміюйте їх;
- завжди пропонуй свою допомогу;
- не обговорюйте друзів за їх спинами;
- завжди привітно усміхайся при зустрічі;
- стався до всіх з повагою.

Підсумуйте: «Треба поводитися з друзями так, як хочеш, щоб вони поводитися з вами».

Підсумкові завдання (зворотній зв'язок, рефлексія, релаксація)

1. **Математика у довкіллі.** Запропонуйте

учням відкрити підручник на с. 23.

- Скільки дівчаток зображено на малюнку?
 - Скільки хлопчиків зображено на малюнку?
 - Кого більше, дівчаток чи хлопчиків?
 - Скільки дівчаток і хлопчиків зображено на малюнку разом?
 - Скільки дітей вчать уроки?
2. Відкритий мікрофон. Запропонуйте учням по черзі поділитися враженнями від цього уроку (*одним реченням сказати, що сподобалося, а що – ні*).
3. На завершення увімкніть пісню «Справжній друг», запропонуйте дітям послухати її, бажаючи можуть підспівувати або танцювати.

<http://autta.org.ua/ua/materials/material/P-snya--Spravzhn-y-drug/>

Дружба віддана, не зламається
Не розклеїться від дощу й негод
Друг в біді не лишить, щирим словом
втішить,
Отакий він, незрадливий, справжній
друг. (2 рази)

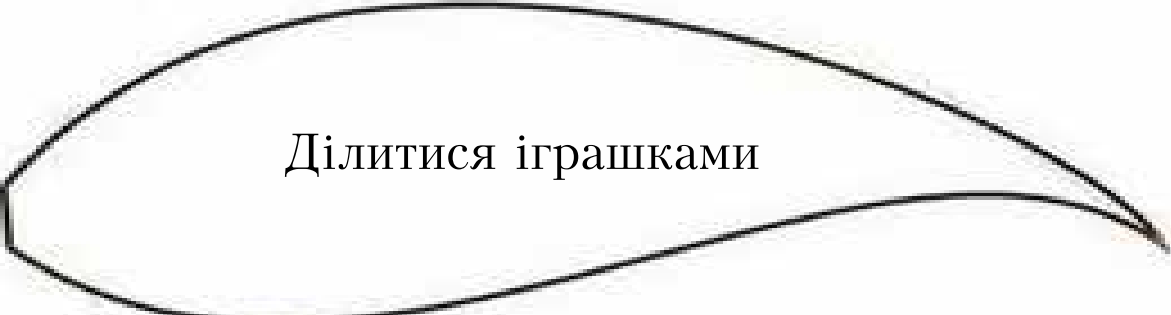
Ми посваримось – і помирилось,
«Нерозлийвода!» - кажуть всі навкруг.
Вдень чи ніч негожу
друг мені pomoже, -
Отакий він, незрадливий, справжній
друг. (2 рази)

Друг завжди мене прийде виручить
Він не жде подяк і не жде послуг
Буть комусь в пригоді
В будь-якій погоді –
Отакий він, незрадливий, справжній
друг. (2 рази)

Дружба віддана, не зламається
Не розклеїться від дощу й негод
Друг в біді не лишить, щирим словом
втішить,
Отакий він, незрадливий, справжній
друг. (2 рази)

Допомагати зі складними завданнями

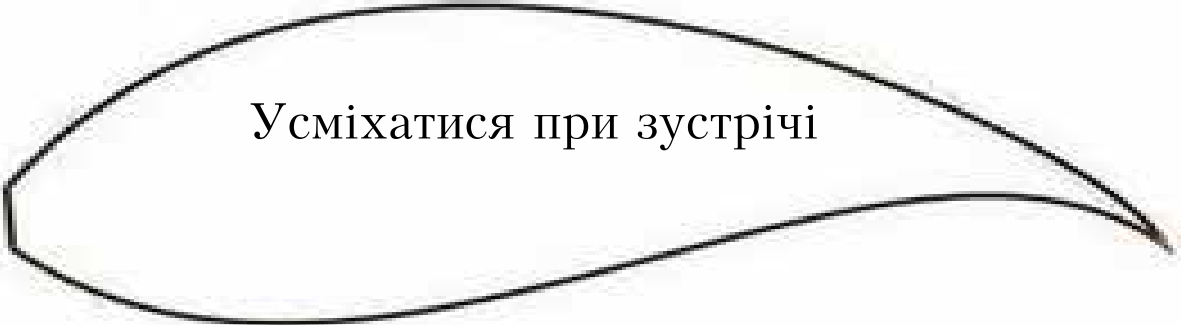
Ділитися іграшками

Говорити компліменти

Звертатися на ім'я

Усміхатися при зустрічі

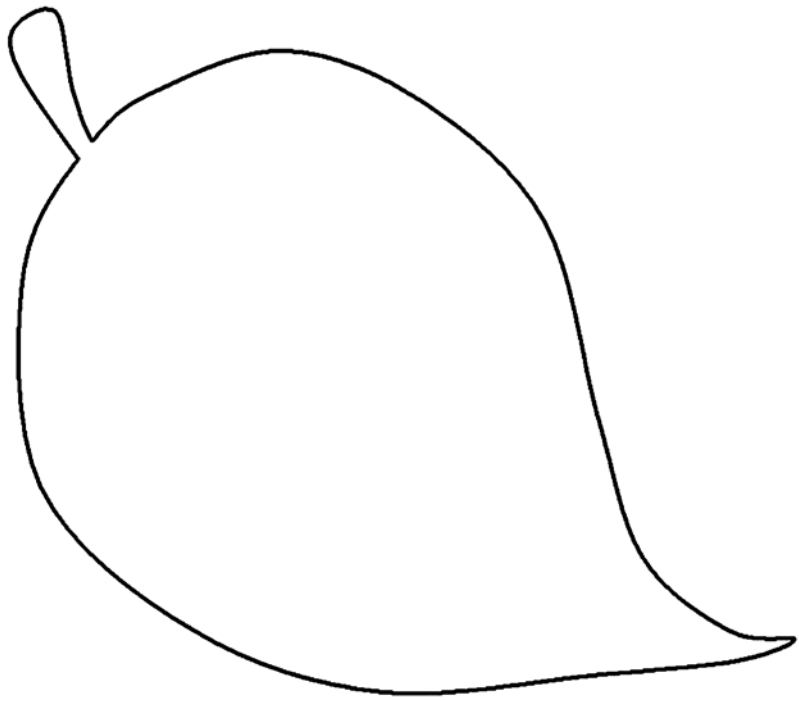
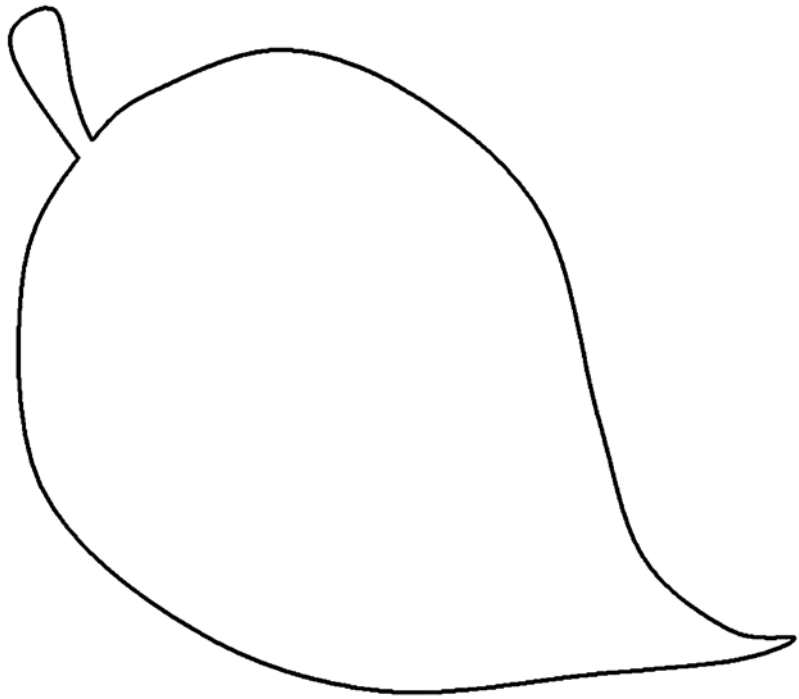
Весело проводити разом час

Втішати тебе, коли тобі сумно

Робити подарунки

Хто може бути друзями

Мета

Сприяти формуванню в учнів емпатії і толерантності до відмінностей. Вчити дітей товаришувати з дітьми іншої статі, дітьми з інвалідністю.

Результати навчання

Наприкінці заняття учні:

- називають ігри, в які можуть грати хлопчики і дівчатка;
- демонструють гарні манери у спілкуванні.

Обладнання і матеріали:

- Класна дошка і кольорова крейда або фліпчарт і фломастери.
- Комп'ютер, доступ до інтернету, мультимедійний проектор.

Що підготувати заздалегідь:

- Роздрукувати Додаток 1 за кількістю учнів у класі.

Рекомендації до організації освітнього простору

- Ранкове коло, підсумкові завдання виконуються у загальному колі: усі сидять на стільчиках, на килимку або стоять.
- Решту вправ теж можна проводити в колі або за столами (на розсуд вчителя).

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН УРОКУ

Ранкове коло	5 хв
Гра «Бінго»	5 хв
Аналізуємо іграшки та ігри хлопчиків і дівчаток	5 хв
Перегляд мультфільму	5 хв
Руханка	3 хв
Бесіда-гра «Гарні манери»	4 хв
Обговорення казка «Не такий як всі»	4 хв
Підсумкові завдання	4 хв
Усього тривалість	35 хв

Ранкове коло (зворотній зв'язок, вступ до теми, знайомство)

1. Зворотний зв'язок із минулим уроком. Запитайте: «Про що ми говорили вчора?» Вислухайте відповіді, підсумуйте сказане: «Отже, вчора ми з вами дізналися хто такі друзі і що ми можемо зробити, щоб стати хорошими друзями».
2. Оголосіть тему уроку: «Сьогодні ми дізнаємось, чому слід товаришувати з різними дітьми, навіть з тими, які відрізняються від вас».
3. Вправа на знайомство. Запропонуйте дітям по черзі назвати своє ім'я і свою стать. Наприклад: «Мене звуть Оксана, я – дівчинка».

Підсумуйте: «Отже, у нашому класі ... хлопчиків і ... дівчаток».

Запитання для обговорення:

- Які ще імена дають дівчаткам?
- Які хлопчикам?
- Чи бувають імена, якими називають і хлопчиків, і дівчаток? (*Саша, Женя*)

Гра «Бінго»

Слово вчителя: «А зараз у вас буде можливість ще більше дізнатися про ваших однокласників. Для цього пограємо у гру «Бінго».

1. Роздайте учням *Додаток 1*. Запропонуйте охочим по черзі сказати те, що зображено у клітинках бінго-форми. Поясніть незрозумілі моменти і скажіть, що за вашою командою вони мають ходити по класу і шукати тих дітей, хто має котика, собачку, сестричку, конструктор Лего. Коли вони знайшли таку людину, вона має поставити плюстик у відповідній

клітинці. Важливо! Одна дитина може поставити лише один плюстик в одній бінго-формі.

2. Той, хто першим збере плюстики у всіх клітинках, вигукує: «Бінго!»
3. Гра триває, поки декілька дітей (наприклад, троє чи п'ятеро) вигукнуть: «Бінго!»

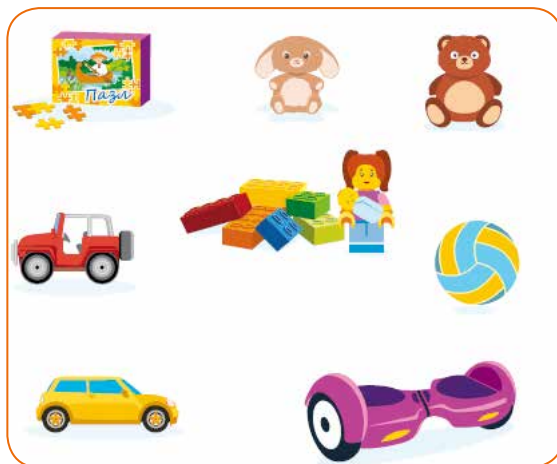
Запитання для обговорення:

- Що нового ви дізналися про своїх однокласників?
- Що вас найбільше здивувало?
- Чим ви відрізняєтесь одне від одного? (*колір волосся, очей, зріст, родина*)

Підсумуйте: «Бачите, які ви всі різні. Але між вами є багато спільного і ви можете бути друзями».

Аналізуємо іграшки та ігри хлопчиків і дівчаток

1. Попросіть дітей розглянути малюнки у підручнику на с. 25.

Запитання для обговорення:

- Які іграшки зображено на малюнках?
 - Які ігри подобаються всім дітям?
2. Запитайте: «А які ваші улюблені

ігри?» Охочі продовжують речення:
«Моя улюблена гра (іграшка)...»
Дітям, яким також подобається ця
гра або іграшка, встають і кажуть:
«І моя теж!»

Підсумуйте: «У хлопчиків і дівчаток є багато спільних іграшок та ігор. Тому їм може бути цікаво гратися разом».

Перегляд мультфільму «Корисні підказки-2. Хлопці чи дівчата?» (ігри та заняття хлопчиків і дівчаток)

Слово вчителя: «Діти, чи буває таке, що хлопчики граються ляльками, а дівчатка – машинками? Давайте подивимось про це мультфільм» (Перегляд мультфільму з 0:33 до 1:47 хв. Продовжте перегляд з 9:47 до 10:26 хв.)

<http://autta.org.ua/ua/materials/material/Korishn--p-dkazki-2--Hlopts--chi-d-vchata-/>
Запитання для обговорення:

- Чи знаєте ви дівчаток, які граються машинками, конструкторами, грають у футбол? *(Підкресліть, що є такі дівчатка, і це дуже добре).*
- Чи знаєте ви хлопчиків, які граються з ляльками, вміють шити, плести з бісера, кувари? *(Підкресліть, що є такі хлопчики, і це теж добре).*

Підсумуйте: «Чим більше ви матимете різних умінь, тим більше можливостей відкриється вам у житті».

Руханка

Ми всі встанемо рівненько – раз, два, три,
І потягнемось гарненько – раз, два, три.
Є веселі в нас дівчатка,
Руки в боки для початку.
Вліво-вправо нахиляємось
Один одному всміхаймось.
Є ще дружні в нас хлоп'ята –
Будем з ними присідати.
Раз, два! Сіли, встали,
Швидко втому проганяли.
Ну а зараз пострибаєм,
Бо і спільне всі ми маєм.
Ми розумні і здорові,
Тож поплескаєм в долоні.
Ви у мене молодці,
На місця сідайте всі.

Бесіда-гра «Гарні манери» (чому гарні манери однаково важливі для хлопчиків і дівчаток)

Слово вчителя: «Чи знаєте ви, що чемні діти мають набагато більше друзів ніж ті, хто забуває про гарні манери? Зараз я буду називати дії, а ви плесніть у долоні, якщо це гарні манери. А якщо так робити не чесно, всі разом скажемо: “У-у-у!”

- Притримати двері для того, хто йде слідом за тобою.
- Проштовхуватися без черги.
- Привітатися з батьками однокласника, зустрівши їх на вулиці.
- Подякувати тому, хто тобі допоміг.
- Узяти без дозволу чужу річ.
- Захистити того, кого ображають».

Підсумуйте: «Молодці! Якщо ви будете використовувати гарні манери у житті, ви матимете багато друзів серед хлопчиків і дівчаток».

Обговорення казки «Не такий, як усі»

Андрійко порозкладав на столику гілочки, квіти і травинки. Розставив між ними іграшкових динозавриків і подивився в бік гоїдалок, де гралась діти. Потім почав возити динозавриків по столі. Він уявляв собі дикі джунглі, а між ними своїх тварин. Великих і сильних.

– Напевно з великими і сильними всі хочуть гратися. Не те, що зі мною, – зітхнув хлопчик.

– А що з тобою? – підійшла до нього дівчинка.

– Я не такий, як усі, – Андрійко сперся руками об стіл і мовчки від`їхав від нього своїм візком.

– Теж з найшов п проблему! – сказала дівчинка. – Мене звать Алінка.

– Я – Андрійко. У мене ще є динозаврики.

– Андрійко дістав з кишень динозавриків і почав розповідати про них.

До столу підійшли інші діти. Вони уважно слухали Андрійка. Потім почали разом гратися динозавриками та іншими іграшками.

Любов Бурак

Зпитання для обговорення:

- Що ви можете зробити, якщо ваш друг не може робити того, що у вас добре виходить?
- Що можна зробити, якщо хтось ображає вашого друга?

Підсумкові завдання (зворотній зв'язок, рефлексія, релаксація)

1. Математика у довкіллі. Запропонуйте учням відкрити підручник на с. 25.

• Скільки іграшок зображено на малюнку?

• Яка іграшка на малюнку є найбільшою?

2. Зачитайте висновки:

• Існує чимало ігор та занять, якими цікаво займатися і хлопчикам, й дівчаткам.

• Товаришуй і з дівчатками, і з хлопчиками.

• Навчайся гарних манер.

3. Відкритий мікрофон. Запропонуйте учням по черзі поділитися враженнями від цього уроку (*одним реченням сказати, що сподобалося, а що – ні*).

БІНГО

Знайди людей, у яких є ...

З чого починається дружба

Мета

Розвивати в дітях упевненість у собі, соціальні навички, навчати різним способам знайомства.

Результати навчання

Наприкінці заняття учні:

- *демонструють* уміння долати сором'язливість, першим починати розмову, встановлювати зоровий контакт, виявляти спільні інтереси;
- *демонструють* різні способи знайомства.

Обладнання і матеріали

- Класна дошка і кольорова крейда або фліпчарт і фломастери.
- Комп'ютер, доступ до інтернету, мультимедійний проектор (бажано).

Що підготувати заздалегідь

- Роздрукувати та розрізати Додаток 1 з розрахунку один персонаж на одного учня.
- Підготувати двох дітей для розігрування діалогу знайомства.
- Запропонувати дітям принести улюблені іграшки.

Рекомендації до організації освітнього простору

- Ранкове коло, підсумкові завдання виконуються у загальному колі: усі сидять на стільчиках, на килимку або стоять.
- Решту вправ теж можна проводити в колі або за столами (на розсуд вчителя).

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН УРОКУ

Ранкове коло	5 хв
Перегляд мультфільму	10 хв
Руханка	2 хв
Вправа «Сім кроків до знайомства»	10 хв
Підсумкові завдання	8хв
Усього тривалість	35 хв

Ранкове коло (зворотній зв'язок,
вступ до теми, знайомство)

1. Зворотний зв'язок із минулим заняттям.
Запитайте дітей: «Про що ми говорили на минулому уроці?» Вислухайте відповіді, підсумуйте сказане: «На минулому уроці ми говорили про ваших друзів, дівчаток та хлопчиків, як спілкуватися з дітьми, які відрізняються від вас».
2. Оголосіть нову тему: «Сьогодні тема нашого уроку “З чого починається дружба”. А ви як думаєте, з чого вона починається? Кожна дружба починається зі знайомства, адже не можна дружити з тим, кого ти не знаєш. Ви згодні?».
3. Вправа на знайомство. Запропонуйте дітям по черзі продовжити речення: «Мене звать (ім'я). Зі своїм другом/ подругою (ім'я) ми познайомились...».

Перегляд мультфільму «Корисні підказки. Якщо з тобою не дружать»
(навчитися знайомитися з іншими дітьми)

Слово вчителя: «А що ж робити, якщо ви опинилися там, де у вас немає друзів? Наприклад, переїхали жити в інше місто чи село? Невже доведеться гратися самому? Звичайно, ні! Треба швидше знайти нових друзів. Давайте подивимося мультфільм та дізнаємося про основні кроки знайомства». (Перегляд мультфільму з 0:33 до 3:15 хв.)

<http://autta.org.ua/ua/materials/material/Korishn--p-dkazki--YAkshcho-z-toboyu-ne-druzhat>

Запитання для обговорення:

- Що потрібно зробити на першому кроці знайомства? (Підійти і познайомитися. Наприклад: Привіт! Я Юрко. Давай дружити. Головне, бути щирим).

(Продовжте перегляд мультфільму з 3:15 до 3:53 хв.)

- Що потрібно зробити на другому кроці знайомства? (Розповісти про свої захоплення, принести цікаві речі, фотографії, книги).

(Продовжте перегляд мультфільму з 3:53 до 4:25 хв.)

- Що потрібно зробити на третьому кроці знайомства? (Попросити поради, сказати щось добре, похвалити).
- Які кроки знайомства ви запам'ятали? (Встанови контакт, представ себе, виявляй інтерес).

Підсумуйте: «Отже, щоб знайти друга, потрібно бути щирим та відвертим».

Руханка

Станьмо, діти, в дружне коло,
(Діти стають у коло).

Як багато нас довкола.
(Озираються по боках).

Дружно сіли, дружно встали,
(Присіли, встали).

Покрутились, пострибали.
(Покрутились, пострибали).

Ти мій друг і я твій друг.
(Обнялися всі разом у колі).

Скільки усмішок навкруг!
(Усі усміхнулися).

Вправа «Сім кроків знайомства» (відпрацювати алгоритм знайомства)

1. Послідовно назвіть сім кроків знайомства і поясніть кожен з них:

Крок 1. Пошукай, хто грається сам.
(*Можливо, у нього теж нема друга.*)

Крок 2. Підійди до нього або до неї.
(*Не варто гукати здалеку.*)

Крок 3. Подивися в очі. (*Це допоможе повернути до тебе увагу.*)

Крок 4. Усміхнися. (*Усмішка відчиняє всі двері.*)

Крок 5. Привітайся і скажи своє ім'я.
(*Почни розмову першим.*)

Крок 6. Запитай, як його (її) звати.
(*Уважно вислухай.*)

Крок 7. Запропонуй погратися разом.
(*Якщо відмовиться, скажи: «Вибач, що потурбував».*)

2. Запропонуйте учням розглянути малюнок у підручнику на с. 27.

3. Попросіть двох попередньо підготовлених учнів (волонтерів) продемонструвати діалог: «Як познайомитися з новими друзями?» (*Діти використовують свої імена та*

іграшки.)

— Привіт! Мене звати Галінка. А тебе?

— Сашко!

— Це в тебе робот? Дуже гарний! А в мене мавпенятко є. Давай пограємося, наче вони у космос полетіли.

4. Об'єднання в пари. Роздайте дітям картки із героями мультфільмів (*Додаток 1*) та запропонуйте знайти учня із персонажем такого самого мультфільму. Запропонуйте дітям у парах зіграти діалог знайомства, але зі своїми іграшками (*або казковими персонажами з карток*).

5. Охочі можуть продемонструвати діалог класові.

Запитання для обговорення:

• Як ще можна познайомитися з новими друзями? (*Наприклад, дітей можуть познайомити батьки або інші діти.*)

Підсумуйте: «Уміння знайомитися допоможе вам знайти нових друзів».

Підсумкові завдання (зворотній зв'язок, рефлексія, релаксація)

1. Відкритий мікрофон. Запропонуйте учням по черзі поділитися враженнями від цього уроку (*одним реченням сказати, що сподобалося, а що — ні*).

2. Підсумкова вправа «Дружній потиск». Запропонуйте дітям стати у коло, взятися за руки і передати «дружній потиск». Для цього потисніть руку дитині, що стоїть праворуч від вас, а вона має «передати» дружній потиск далі по колу. Коли «дружній потиск» повернеться до вас від дитини, що стоїть ліворуч, подякуйте всім за чудову роботу і запропонуйте дітям поаплодувати самим собі.

3. Послухати пісню «Дружба».

<http://autta.org.ua/ua/materials/material/pDruzhiba/>

Ти щасливий, якщо в тебе друзі є,
Кожен день життя яскравішим стає,
Справжні друзі поруч в радості журбі –
бі – бі,
Дарувати радість хочеться й тобі.

Приспів:

Справжня дружба меж не знає,
Дружба все перемагає,
Якщо друзів є багато,
Кожен день для тебе свято.
Тож мерщій до нас часу не гай,
Сміливіше руку ближньому подай,
Сонцю й небу всім навколо посміхнись,
Радістю своєю з світом поділись.

Приспів (2)

Автор слів: Леонід Солонько

Автор музики та аранжування: Назар Савко

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН ОБ'ЄДНАНИХ УРОКІВ «ХТО МОЖЕ БУТИ ДРУЗЬЯМИ» ТА «З ЧОГО ПОЧИНАЄТЬСЯ ДРУЖБА» ЗА ТИПОВОЮ ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ НУШ-1 (ПІД КЕРІВНИЦТВОМ О.Я. САВЧЕНКО)

Ранкове коло (Хто може бути друзями)	5 хв
Аналізуємо іграшки та ігри хлопчиків і дівчаток (Хто може бути друзями)	7 хв
Перегляд мультфільму (Хто може бути друзями)	5 хв
Вправа «Сім кроків до знайомства» (З чого починається дружба)	10 хв
Підсумкові завдання (ДЗ чого починається дружба)	8 хв
Усього тривалість	35 хв

Додаткові рекомендації

- Для ранкового кола використайте гру «Бінго» (Хто може бути друзями).

Наші друзі – тварини

Мета

Сприяти формуванню емпатії, любові до тварин, вчити дбати про домашніх улюбленців.

Результати навчання

Наприкінці заняття учні:

- називають домашніх улюбленців;
- розповідають, як вони доглядають за своїми тваринами.

Обладнання і матеріали

- Класна дошка і кольорова крейда або фліпчарт і фломастери.
- Комп'ютер, доступ до інтернету, мультимедійний проектор (бажано).

Що підготувати заздалегідь

- Роздрукувати Додаток 1 (одна тваринка на одного учня).
- Підготувати журнали з тваринами та плакат «Маленький зоопарк».
- Попросити учнів, щоб вони принесли фотографії або малюнки своїх домашніх улюбленців.

Рекомендації до організації освітнього простору

- Ранкове коло, обговорення пісні, підсумкові завдання — виконуються у загальному колі: усі сидять на стільчиках, на килимку або стоять.
- Індивідуальне робоче місце для кожного учня для виготовлення песика.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН УРОКУ

Ранкове коло	12 хв
Мозковий штурм	5 хв
Мультфільм «Забери мене додому»	5 хв
Казка «Кошеня за пазухою»	5 хв
Руханка	3 хв
Робота класом «Складаємо колаж»	25 хв
Практична робота «Створюємо домашнього улюбленця»	15 хв
Підсумкові завдання	5 хв
Усього тривалість	70 хв

Ранкове коло (зворотній зв'язок, вступ до теми, знайомство)

1. Зворотний зв'язок із минулим заняттям. Запитайте дітей: «Про що ми говорили на минулому уроці?» Вислухайте їхні відповіді, підсумуйте сказане: «На минулому уроці ми з вами вчилися знайомитися з новими друзями».
2. Актуалізація нової теми: «Хто такі домашні улюбленці? (Відповіді учнів)». Зачитайте загадки.

Ця тварина вже від ранку
Нам співає колисанку,
Нявкає, муркоче,
Бо сметанки хоче.
Що це, діти, за воркотик?
Це пухнастий сірий...

(Котик).

Як веселка кольоровий,
має здібності до мови.
Слово птахи лиш скажіть,
він його повторить вмить.

(Пануґа).

<http://dovidka.biz.ua/zagadki-pro-kota/>
Довідник цікавих фактів та корисних знань © dovidka.biz.ua

Сіре, біле, волохате
Стрімголов біжить до хатки.
- Хто ти? - братик запитав.
А воно сердито: - Гав!..
Ти пізнав цього друзяку?
Ну звичайно, це ж ...

(Собака).

Тамара Коломієць

3. Оголосіть тему уроку: «Сьогодні на уроці поговоримо про наших домашніх улюбленців та дізнаємося як стати їм друзями».

4. Вправа на знайомство «Зоопарк» (знайомство й освоєння простору). Запропонуйте учням сісти в коло. Запитайте: «Дітки, чи ходили ви до зоопарку? (Відповіді учнів.) Зараз ми влаштуємо зоопарк просто у класі». Роздайте дітям картки (Додаток 1) і запропонуйте розглянути тваринку, зображену на ній, і по черзі назвати своє ім'я та назву цієї тваринки. Для прикладу почніть із себе, наприклад: «Я – Софія, я – мавпенятко»).

Коли всі назвали себе, поставте праворуч від себе вільний стілець, двічі поплескайте руками по своїх колінах і скажіть: «Мавпенятко, мавпенятко...», – далі двічі поплескайте руками по сидінню вільного стільця і продовжте: «запрошує до себе вовченятко». Дитина, яка назвала себе вовченятком, швидко пересідає на вільний стілець. А учень, праворуч від якого звільнився стілець, запрошує до себе іншу тваринку. Продовжуйте виконувати вправу, доки всі діти не поміняються місцями.

5. Запропонуйте учням розглянути малюнки у підручнику на с. 28.

Запитання для обговорення:

- Які домашні улюбленці зображені на малюнках? (*Риба, кіт, черепаха, хом'як, собака, шиншила, папуга*).
- Скільки їх?
- Чим їх годують?
- Для кого потрібна клітка, акваріум?

Мозковий штурм

Запитайте учнів: «Які домашні улюбленці є у вас вдома? Розкажіть, як ви про них дбаєте?» Вислухайте відповіді бажаючих.

- Годувати їжею, спеціально приготовленою для тварини.
- Прибирати у свого улюбленця.
- Доглядати за вихованцем: купати, розчісувати, вигулювати.
- При необхідності звертатися до лікаря (ветеринара).
- Завжди бути уважним, лагідним, терплячим зі своїм вихованцем.

Якщо діти не назвали деякі пункти, назвіть їх самі.

Підсумуйте: «Мати домашню тварину дуже відповідально. Про неї потрібно постійно дбати: доглядати, годувати, виховувати!»

Мультфільм «Забери мене додому»

<http://autta.org.ua/ua/materials/material/Zaberi-menya-domoy/>

Запитання для обговорення:

- Чому прийшла дівчинка у притулок?

- Який спочатку сподобався собачка дівчинці? Чому?
- Як поводитися тваринки?
- Чому дівчинка обрала свого улюбленця?

Казка «Кошеня за пазухою»

У класі тихо-тихо. Третьюокласники самостійно розв'язують задачу.

Марія Миколаївна підійшла до Зіни. Дивним здалося їй, чому це дівчина заглядає за пазуху, щось ніби перекладає там з місця на місце. Учителька аж зворушилася, як на неї глянуло маленьке-маленьке кошеня. Визирнуло, побачило вчительку й заховалось.

Марія Миколаївна лагідно торкнулась до Зіниного плеча й по-змовницькому підморгнула.

Дівчинка зрозуміла: вчителька знає про її таємницю. Вона почервоніла, засоромилась, глянула вчительці у вічі. Марія Миколаївна приклала палець до вуст і похитала головою. Мовляв, мовчи. Зіна зраділа...

Наступного дня Марія Миколаївна відкликала Зіну в куток коридору й питає:

— Навіщо ти його вчора приносила до школи?

— Ой, пробачте... Не було нікого дома... а воно боїться саме залишитись...

Василь Сухомлинський

Запитання для обговорення:

- Яку таємницю приховувала Зіна?
- У кого з вас дома є маленьке кошеня?
- Чи знаєте ви, як потрібно піклуватися про нього? Розкажіть це.

Руханка «Черепаха Аха»

<http://autta.org.ua/ua/materials/material/-Ruhanka--СЧерепаша-Аха-/>

Черепаша - аха-аха

У воді сиділа-діла.

Черепаша - аха

Свої ніжки мила-ила.

Крокодили-дили-дили

Пропливали-али-али,

Черепашу - аху

Налякали-али-али.

Черепаша - аха-аха

На піску сиділа-діла.

Черепаша - аха

Свою спинку гріла-іла.

Два удави-ави-ави

Проповзали-али-али,

Черепашу - аху

Налякали-али-али.

Черепаша - аха-аха

У траві сиділа-діла.

Черепаша - аха

Конюшинку їла-іла.

Понад нею гуси-уси

Пролітали-али-али

Черепашу - аху

Налякали-али али.

Черепаша - аха-аха

На камінчик сіла-іла

Черепаша-аха

Перелякано тримтіла

Ну а потім-отім-отім

Піднялась на крила-ила

І за хмари-ари

Полетіла-іла-іла.

І маленькі діти знають:

Черепаша не літають.

А коли багато страху,

То взлетить і черепаха!

АХА-аха-аха-аха-аха-аха-Черепаша!

Робота класом «Складаємо колаж»

Слово вчителя: «Давайте зараз разом з вами зробимо свій маленький зоопарк в класі».

Роздайте учням різні журнали, фотографії домашніх улюбленців, які принесли учні.

Запропонуйте учням вирізати та наклеїти деталі на плакат.

Підсумуйте: «Ось і в нашому класі тепер буде свій маленький зоопарк».

Практична робота «Створюємо домашнього улюбленця» (освоєння техніки оригамі)

Запропонуйте дітям виготовити собачку згідно інструкції у підручнику, с. 29.

Підсумкові завдання (зворотній зв'язок, рефлексія, релаксація)

1. Запропонуйте учням по черзі показати свої виготовлені собачки та назвати її ім'я.
2. Відкритий мікрофон. Запропонуйте учням по черзі поділитися враженнями від цього уроку (одним реченням сказати, що сподобалося, а що – ні).

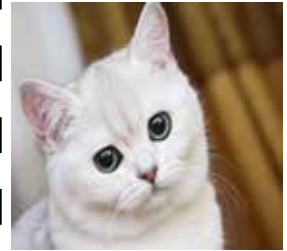
Їжачок

Зайчик

Ослик

Котик

Песик

Сова

Жабенятко

Поросятко

Коала

Бегемотик

Кенгуру

Конячка

Лисенятко

Вовченятко

Пандочка

Мишенятко

			
Слоненятко	Левенятко	Тигренятко	Мавпенятко
			
Курчатко	Жирафа	Ведмежатко	Зебренятко
			
Папужка	Хом'ячок	Кроленятко	Козенятко
			
Пінгвінчик	Єнотик	Білочка	Бобренятко

Працюємо самостійно

Мета

Тісна інтеграція освітніх галузей, з акцентом на застосування математичного та лінгвістичного апарату до матеріалу тематичного тижня.

Результати навчання

Наприкінці заняття учні:

- називають ознаки справжньої дружби і правила товаришування;
- оперують поняттями ліворуч, праворуч, вгору вниз;
- розуміють математичні записи та співвідносять їх з малюнками.

Обладнання і матеріали

- Олівці для кожного учня.

Що підготувати заздалегідь

- Зошити-практикуми/ посібники-практикуми для кожного учня.
- Роздрукувати (намалювати) слова «друзі», «дівчатка», «хлопчики», «інвалідний візок», «домашні улюбленці» для хмари тегів.

Рекомендації до організації освітнього простору

- Індивідуальні робочі місця. Можлива розстановка столів зі стільцями рядами, групами, півколом.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН УРОКУ

Зворотній зв'язок, вступ до теми	5 хв
Робота із зошитом	15 хв
Руханка	3 хв
Робота із зошитом	7 хв.
Робота із словником	5 хв
Щоденник вражень	35 хв
Усього тривалість	70 хв

Зворотній зв'язок, вступ до теми

1. Зворотній зв'язок із попередніми заняттями. Запитайте дітей: «Як називається наш тематичний тиждень? Що ми вивчали?» Вислухайте відповіді, підсумуйте: «Отже, наш тематичний тиждень називається “Правила дружби”. Починаючи з понеділка, ми говорили про те, якими бувають справжні друзі, вчилися знайомитися з новими друзями, дізнавалися, як потрібно доглядати за домашніми улюбленцями».
2. Оголосіть: «Сьогодні ми повторимо весь матеріал, який вивчали впродовж тижня».

Робота із зошитом

1. Запитайте учнів: «Які правила дружби ви запам'ятали?» (ділитися з друзями, допомагати друзям, захищати друзів)
2. Слово вчителя: «А зараз відкрийте свої зошити на с. 18. Доповніть речення та позначте правила, які виконуєте».
3. Запропонуйте учням виконати завдання в зошиті на с. 19.

4. Слово вчителя: «Відкрийте зошит на с. 20. Назвіть букви, які ви вже знаєте. (Відповіді дітей). Зафарбуйте комірки з літерами, які повторюються».

Запитайте учнів: «Які літери залишилися?» (Відповіді дітей). Запишіть їх у комірки. Запитайте учнів: «Яке слово можна скласти з цих букв?» (Відповіді дітей).

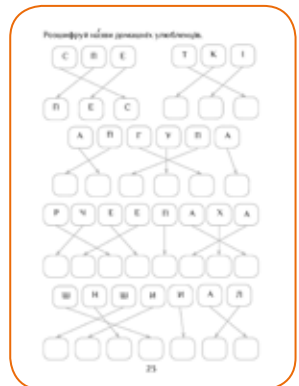
5. Організуйте самостійне виконання завдань в зошиті на с. 21.

Руханка (вправа на зняття м'язового напруження)

Руки вгору піднесіть.
Пальці швидко полічіть:
Ліворуч – 5, праворуч – 5,
Скільки разом? Як сказати?
Руки вгору піднесіть
І почнемо всі лічити.
Скільки пальців на руці
Хором скажемо усі.

Робота із зошитом (продовження)

Слово вчителя: «Пригадайте, хто такі домашні улюбленці? Які домашні улюбленці є у вас вдома? (*Відповіді дітей*)».

- Запропонуйте учням виконати завдання в зошиті на с. 22-23.

Робота із словником

Слово вчителя: «Зараз, давайте повторимо значення деяких слів».

Беріть картку зі словом та запитуйте клас, чи хтось може сказати його значення.

Підсумуйте відповіді дітей та самостійно (чи попередньо попросіть когось із дітей) клейте на «хмарку».

Друзі – це люди, які люблять разом проводити час і дбають одне про одного.

Дівчатка – діти жіночої статі.

Хлопчики – діти чоловічої статі.

Інвалідний візок – пристрій для пересування людей, які не можуть ходити.

Домашні улюбленці – це тварини, яких люди утримують задля спілкування та отримання позитивних емоцій.

Щоденник вражень (зворотній зв'язок, рефлексія, релаксація)

1. Запропонуйте учням упродовж 15-20 хвилин написати чи намалювати те, що їм найбільше сподобалось при вивченні даної теми, що їх найбільше зацікавило.

Орієнтовні теми для «Щоденника вражень»:

- Мій найкращий друг/подруга...
 - З другом/подругою можна пограти...
 - Моя домашня тваринка – це...
 - Мені дуже хочеться мати друга-тваринку...
2. Запропонуйте кільком бажаючим прочитати або показати те, що вони написали чи намалювали, але не змушуйте тих, хто не хоче ділитися.
 3. Подякуйте учням за цікавий тиждень. Запропонуйте їм поаплодувати собі, вам та одне одному.

Тиждень 4. Наше довкілля

Рекомендована тематика	Тривалість
1. Світ довкола	1 год.
2. Досліджуємо довкілля	1 год.
3. Світ природи	1 год.
4. Рукотворний світ	1 год.
5. Світ людей	1 год.
6. Працюємо самостійно: вправи з математики та мови	2 год.

Орієнтовні / проблемні запитання:

- Що таке довкілля?
- Які бувають види довкілля?
- Які ознаки живої / неживої природи?
- Які є органи чуття та інструменти дослідження довкілля?
- Як поводитися із незнайомцями?

Цілі тижня:

1. Ознайомити дітей поняттям «довкілля», навчити розрізняти його види.
2. Дослідити органи чуття та деякі інструменти.
3. Розповісти учням про елементи природного, техногенного та соціального середовища.
4. Навчити безпечної поведінки із незнайомцями.

Очікувані результати тижня:

На кінець тижня учні:

- розпізнають елементи живої та неживої природи, об'єкти штучного та природного середовища, культурні та дикорослі рослини, свійських та диких тварин;
- уміють створювати аплікацію із геометричних фігур;
- називають органи чуття;
- розповідають про взаємозв'язок живої та неживої природи;
- вказують на рукотворні об'єкти у своєму населеному пункті;
- розпізнають кола спілкування та приклади людей, яким можна довіряти чи звернутися за допомогою;
- уміють поводитися із незнайомцями.

Освітня галузь	Очікуванні результати
ПРО	Я пізнаю природу
	<ul style="list-style-type: none"> - визначає, які органи чуття знадобляться для обраного дослідження [2 ПРО 1-1.1-2]; - добирає найпростіші матеріали та прилади, які можна застосувати [2 ПРО 1-1.3-2] - застосовує за потреби найпростіші матеріали та прилади, зокрема лінійку, лупу, терези, термометр [2 ПРО 1-1.4-2] - співвідносить об'єкти та явища живої і неживої природи з їхніми зображеннями / описами і навпаки [4 ПРО 1-4.1-1]; - вирізняє істотну інформацію про природу [4 ПРО 1-4.1-2] - розпізнає об'єкти довкілля (за кольором, смаком, формою, звуком тощо) [2 ПРО 1-4.3-1]; - розрізняє живі і неживі природні об'єкти [2 ПРО 1-4.3-2]; - порівнює свійських і диких тварин [2 ПРО 1-4.3-7]; - розрізняє дикорослі й культурні рослини [2 ПРО 1-4.3-3].
	Я у природі
	<ul style="list-style-type: none"> - описує об'єкти природи своєї місцевості за певними ознаками [2 ПРО 2-3.1-3].
	Я в рукотворному світі
	<ul style="list-style-type: none"> - розпізнає природні та рукотворні (штучні) об'єкти [2 ПРО 3-3.3-1]; - порівнює рукотворні (штучні) об'єкти за певними властивостями [2 ПРО 3-3.3-2]; - розрізняє природне і створене людиною довкілля [2 ПРО 3-3.3-3]; - наводить приклади того, як рукотворні (штучні) об'єкти (серед них і механізми) допомагають людині [2 ПРО 3-3.3-7]; - описує деякі найважливіші винаходи людства [2 ПРО 3-3.3-8].
ТЕО	Технічна творчість та техніка
	<ul style="list-style-type: none"> - створює виріб за зразком (шаблоном) та власним задумом самостійно чи із допомогою дорослих із використанням паперу, картону, ниток, нетканних чи природних матеріалів (предметні та сюжетні аплікації з природного матеріалу, нескладні сюжетні композиції, вироби в техніці оригамі, макети виробів із штучних матеріалів та картону, вироби об'ємної форми з паперу) [2 ТЕО 1-1.4-4]; - демонструє вміння різати нитки, папір, картон ножицями по прямій, кривій та ламаній лініях за запропонованим зразком (шаблоном) [2 ТЕО 1-1.4-5]; - розміщує елементи виробу на площині [2 ТЕО 1-1.4-6]; - виконує знайомі технологічні операції з конструкційними матеріалами з допомогою дорослих та самостійно (склеювання, складання, зв'язування тощо) [2 ТЕО 1-1.5-1].

ТЕО	Побут
	- спільно з дорослими розраховує приблизну кількість необхідних матеріалів для виконання простого завдання [2 ТЕО 4-3.1-1]; - самостійно робить припущення про потрібну кількість матеріалів для виконання простого завдання [2 ТЕО 4-3.1-2].
СЗО	Безпека
	- описує дії, доцільні в разі контакту з незнайомою людиною [2 СЗО 1-2.1-4]; - визначає осіб, які можуть надати допомогу в разі небезпеки [2 СЗО 1-1.3-1].
	Здоров'я
	- розрізняє родинні зв'язки, дружні, ділові стосунки та подружнє життя [2 СЗО 2-4.4-4].
	Добробут
- пояснює важливість дотримання меж особистого фізичного простору. [2 СЗО 3-4.4-8]; - об'єднується з іншими дітьми у групу для навчання та гри [2 СЗО 3-4.4-6]; - звертається за підтримкою до осіб, яким довіряє [2 СЗО 3-1.3-6].	
ГІО	Я серед людей
	- пояснює, до кого можна звернутися по допомогу, якщо когось ображають або принижують [2 ГІО 2-6.2-2].
	Моя культурна спадщина
- пояснює, чому природа важлива для людини [2 ГІО 3-2.2-1]; - визначає, що дає природа людині [2 ГІО 3-2.2-2]; - визначає окремі зміни у ландшафті / краєвиді, пов'язані з діями людей [2 ГІО 3-2.2-3].	
МАО	Лічба
	- лічить за правилами лічби об'єкти навколишнього світу (розташовані послідовно, по колу, хаотично; двійками, п'ятірками, десятками) [2 МАО 1-3.2-1]. - порівнює і впорядковує об'єкти навколишнього світу за однією або декількома ознаками [2 МАО 1-3.2-5].
	Вимірювання величин
	- порівнює об'єкти навколишнього світу за довжиною, масою, місткістю (об'ємом) [2 МАО 3-1.2-3].

МОВ	Взаємодіємо усно
	<ul style="list-style-type: none"> - з увагою сприймає усні репліки й доречно реагує на усну інформацію в діалозі (погоджується або не погоджується, виконує певні дії у відповідь на прохання чи відповідно до інструкції) [2 МОВ 1-1.1-1]; - сприймає монологічне висловлення (казки, розповіді, вірші, інструкції до виконання завдань тощо) з конкретною метою [2 МОВ 1-1.1-2] - обговорює з іншими інформацію, яка зацікавила [2 МОВ 1-1.3-3] - висловлює думку, що подобається в почутому, а що – ні [2 МОВ 1-1.5-1]; - розповідає про те, що його / її вразило, схвилювало; переповідає події із власного життя, правильно вимовляючи й наголошуючи загальноживані слова [2 МОВ 1-1.6-4]; - розповідає про власні почуття та емоції від прослуханого та побаченого [2 МОВ 1-1.8-1]; - звертається, вітається, прощається, дотримуючись норм мовленнєвого етикету, використовує ввічливі слова [2 МОВ 1-1.8-2].
	Досліджуємо медіа
	<ul style="list-style-type: none"> - обговорює зміст і форму простого медіатексту (світлина, фотоколаж, листівка, мультфільм), виявляє (з допомогою вчителя / вчительки) очевидні ідеї у простих медіатекстах [2 МОВ 4-1.4-4].

Світ довкола

Мета

Ознайомити дітей поняттям «довкілля», навчити розпізнавати його види.

Результати навчання

Наприкінці заняття учні:

- розпізнають елементи живої та неживої природи, об'єкти штучного та природного середовища;
- уміють створювати аплікацію із геометричних фігур.

Обладнання і матеріали

- Класна дошка і кольорова крейда або фліпчарт і фломастери.
- Комп'ютер, доступ до інтернету, мультимедійний проектор (бажано).
- Кольоровий папір, ножиці, клей.

Що підготувати заздалегідь

- Необхідне обладнання і матеріали.

Рекомендації до організації освітнього простору

- Ранкове коло, підсумкові завдання виконуються у загальному колі: усі сидять на стільчиках, на килимку або стоять.
- Індивідуальне робоче місце для кожного учня для виконання практичної роботи.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН УРОКУ

Ранкове коло	5 хв
Бесіда	5 хв.
Руханка	5 хв.
Практична робота «Створюємо довкілля»	15 хв.
Підсумкові завдання	5 хв
Усього тривалість	35 хв

Ранкове коло (зворотній зв'язок, вступ до теми, знайомство)

1. Зворотний зв'язок із минулим заняттям. Запитайте дітей: «Про що ми говорили на минулому тижні?» Вислухайте їхні відповіді, підсумуйте сказане: «На минулому тижні ми говорили про домашніх тварин та створили зоопарк у класі».
2. Вправа на знайомство. Попросіть учнів по черзі сказати своє ім'я та назвати одне з того, що вони бачили по дорозі до школи (*автомобіль, ялинку, сонце, траву*).
3. Зачитайте вірш.

Все, що є навколо тебе:
Сонечко, хмаринка, небо,
І пісок, каміння, води,
Й люди — часточка природи.
Поле, гори і травичка,
Ліс, повітря і водичка,
Бджілка, пташечка і зорі,
Вільний вітер на просторі,
Квіточки і різне зілля —
Це, дитино, й є довкілля!

Надія Красоткіна

4. Оголосіть тему і завдання уроку: «Все, що ви назвали при знайомстві та почули у вірші — об'єкти довкілля. Про нього ми сьогодні й поговоримо. Довкілля — це все, що є довкола нас. Це жива і нежива природа, а також все, що створили люди. Зорі, сонце, хмари, гори, річки, моря належать до неживої природи. А рослини, тварини і люди — до живої».

Бесіда (ознайомити із поняттям довкілля та його складовими)

Запропонуйте учням розглянути малюнки на с. 30-31 підручника та назвати те,

що:

- належить до живої природи;
- належить до неживої природи;
- створене людьми.

Руханка

1. Називайте по черзі слова. Якщо це належить до живої природи, то учні мають плеснути в долоні, а якщо ні — потупотіти ногами.

Орієнтовний список: дерево, бджілка, камінь, лисичка, цуценя, гора, сонце, людина, річка, море, квітка, зірка, травичка, пісок, місяць, котик.

2. Називайте об'єкти природного (учні плескають в долоні) та рукотворного світу (учні присідають).

Орієнтовний список: пташка, будинок, песик, мишка, велосипед, парта, хмара, автобус, абрикос, їжачок, одяг, літак, ліс, бобер, комп'ютер, сніжинка, смартфон.

Практична робота «Створюємо довкілля»

1. Попросіть дітей відкрити зошит на с. 24, розглянути малюнок та виконати завдання.

Запитання для обговорення:

- Скільки кружечків ви зафарбували? (*П'ять*).
- Скільки трикутників ви зафарбували? (*Сім*).
- Які ще геометричні фігури ви знайшли на малюнку? (*Квадрати та*

прямокутники).

- Які кольори присутні на аплікації? (Блакитний, жовтий, червоний, коричневий, фіолетовий, зелений).
- Скажіть, що на малюнку відноситься до світу природи? (Дерево, ялинка, пташка, сонце).
- А що до рукотворного світу? (Будинок).

2. Об'єднайте учнів у пари за допомогою гри «Струмочок». Запропонуйте дітям стати у пари (пара за парою), взятися за руки і підніняти їх угору. Той, хто

залишився сам, проходить під руками, обираючи собі когось до пари. Той, хто залишився, робить те саме. Через 2–3 хвилини зупиніть гру і запропонуйте на окремому аркуші паперу створити свою аплікацію довкілля із геометричних фігур.

Запитання для обговорення:

- Що зображено на вашій аплікації? (Відповіді 2-3 учнів).
- Які геометричні фігури ви використали? (Відповіді 2-3 учнів).
- Скільки всього геометричних фігур ви використали? (Відповіді 2-3 учнів).
- Які кольори присутні на вашій аплікації? (Відповіді 2-3 учнів).

Підсумкові завдання (започатковуємо календар погоди, зворотній зв'язок, релаксація)

Завершальна вправа. Попросіть учнів за бажанням продовжити фразу «На цьому уроці я дізнався/дізналась...».

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН ОБ'ЄДНАНИХ УРОКІВ «СВІТ ДОВКОЛА» ТА «ДОСЛІДЖУЄМО ДОВКІЛЛЯ» ЗА ТИПОВОЮ ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ НУШ-1 (ПІД КЕРІВНИЦТВОМ О.Я. САВЧЕНКО)

Ранкове коло (Світ довкола)	3 хв
Бесіда (Світ довкола)	5 хв
Руханка (Світ довкола)	4 хв
Практична робота «Досліджуємо органи чуття» (Досліджуємо довкілля)	15 хв
Демонстрація «Інструменти для дослідження» (Досліджуємо довкілля)	5 хв
Підсумкові завдання (Досліджуємо довкілля)	3 хв
Усього тривалість	35 хв

Додаткові рекомендації

- Дізнайтеся заздалегідь, який сік не люблять учні.

Досліджуємо довкілля

Мета

Дослідити органи чуття та деякі інструменти.

Результати навчання

Наприкінці заняття учні:

- називають органи чуття, їх функції та інструменти для дослідження довкілля: ваги, телескоп, ростомір, бінокль, мікроскоп, лупа;
- уміють обирати інструменти згідно мети дослідження.

Обладнання і матеріали

- Класна дошка і кольорова крейда або фліпчарт і фломастери.
- Комп'ютер, доступ до інтернету, мультимедійний проектор (бажано).

Що підготувати заздалегідь

- Кілька видів соку (наприклад, яблучний, вишневий, томатний, персиковий) розлитий в одноразовий посуд.
- Пакетики з чаєм (м'ятним, лимонним, суничним) або ж з листям смородини, кропу, м'яти, часточками часнику, зернами кави.
- Тканини різних текстур (гладенькі, м'які, шершаві), різні предмети, кубики льоду (в термосі), тепла вода.
- По можливості інструменти для демонстрації: ваги, бінокль, мікроскоп, лупа (бажано одна на пару учнів).
- Фарби та пензлики.

Рекомендації до організації освітнього простору

- Ранкове коло, підсумкові завдання виконуються у загальному колі: усі сидять на стільчиках, на килимку або стоять.
- Решту вправ теж можна проводити в колі або за столами (на розсуд вчителя).

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН УРОКУ

Ранкове коло	3 хв
Практична робота «Досліджуємо органи чуття»	19 хв
Руханка «Австралійський дощ»	3 хв
Демонстрація «Інструменти для дослідження»	5 хв
Підсумкові завдання	5 хв
Усього тривалість	35 хв

Ранкове коло (зворотній зв'язок, вступ до теми, знайомство)

1. Зворотний зв'язок із минулим заняттям. Запитайте дітей: «Про що ми говорили на минулому уроці?» Вислухайте їхні відповіді, підсумуйте сказане: «На минулому уроці ми говорили про довкілля та його об'єкти».
2. Вправа на знайомство. Попросіть учнів по черзі назвати своє ім'я й сказати, який сік вони люблять та який не люблять.

Практична робота «Досліджуємо органи чуття»

1. **Досліджуємо смак.** Роздайте учням стаканчики із соком, враховуючи їх уподобання, та запропонуйте здогадися, що це за сік.

Запитання для обговорення:

- Як ви здогадалися, який сік у стаканчику? (*Спробували його*).
- Що вам у цьому допомогло? (*Язик*).

Підсумуйте: «*Язик – орган чуття, що допомагає відчувати смак продуктів*».

2. **Досліджуємо нюх.** Вам знадобляться пакетики з чаєм (м'ятним, лимонним, суниčním) або ж з листям смородини, кропу, м'яти, часточками часнику, зернами кави.

Попросіть учнів стати в коло. Підходьте по черзі до дітей та пропонуйте понюхати пакетик і здогадатися чий це запах.

Запитання для обговорення:

- Як ви здогадалися, чий це запах? (*Понюхали*).
- Який орган чуття вам допоміг? (*Ніс*).

Підсумуйте: «*Ніс – орган чуття, що допомагає розпізнавати запахи*».

3. **Досліджуємо дотик.** Вам знадобляться тканини різних текстур (гладенькі, м'які, шершаві), різні предмети, кубики льоду, тепла вода.

Учні залишаються стояти в колі, а ви виходите за його межі. По черзі давайте дітям один з предметів у руки та запитуйте:

- Який він на дотик? (*М'який, твердий, колючий, теплий, холодний*).
- Якої він форми?
- Що це може бути?

Примітка: посуд із водою до рук не давайте – просіть лише доторкнутися.

Запитання для обговорення:

- Як ви дізналися, що було у вас в руках? (*Помацали*).
- Який орган чуття вам допоміг? (*Шкіра*).

Підсумуйте: «*Шкіра – орган чуття, що допомагає відчувати, який предмет – м'який чи твердий, холодний чи теплий, яку він має форму*».

4. **Досліджуємо зір.** Попросіть учнів сісти. Розставте на столі фарби із пензликами, стаканчики з водою. Викличіть добровольця та запропонуйте змішати певні кольори (*Додаток 1*). Запитайте клас, що вони бачать. Викличіть наступного добровольця та просіть змішати іншу комбінацію фарб.

Запитання для обговорення:

- Як ви дізналися, який це колір? (*Побачили*).
- Який орган чуття вам допоміг? (*Очі*).

Підсумуйте: «*Очі – орган чуття, що допомагає розпізнавати кольори*».

5. **Досліджуємо слух.** Попросіть дітей заплющити очі та постаратися

визначити джерело звуку. Відкривайте-зачиняйте двері, плескайте в долоні, переливайте воду із склянки в склянку тощо.

Запитання для обговорення:

- Як ви дізналися, що за звук та звідки він? (*Почули*).
- Який орган чуття вам допоміг? (*Вуха*).

Підсумуйте: «Вуха – орган чуття, що допомагає чути звуки, голоси».

Запитання для обговорення:

- Які органи чуття є парними?
- Який орган чуття є найбільшим?

Підсумуйте: «Органи чуття допомагають нам орієнтуватись у довкіллі та досліджувати його».

Руханка «Австралійський дощ»

Слово вчителя: «Чи знаєте ви, що таке австралійський дощ? Ні? Тоді давайте разом послухаємо, який він. Зараз я буду показувати рухи, а ви повторюватимете за мною. Стежте уважно!

Раптом піднявся вітер.

(Тертя долонь).

Невдовзі починає крапати дощ.

(Клацання пальцями).

Він посилюється.

(Плескання в долоні).

Починається справжня злива.

(Плескання по стегнах).

А ось і град – справжня буря, гримить грім.

(Тупіт ногами).

Але що це? Буря стихає.

(Плескання по стегнах).

Дощ поступово припиняється.

(Плескання в долоні).

Вже тільки рідкі краплі падають на землю.

(Клацання пальцями).

Стихає навіть вітер.

(Потирання долонь).

А ось і сонце!

(Руки догори)».

Демонстрація «Інструменти для дослідження»

1. Запропонуйте дітям відкрити підручник на с. 33. Скажіть, що окрім власних органів чуття, люди для дослідження довкілля використовують спеціальні прилади: ваги, телескоп, ростомір, бінокль, мікроскоп, лупу. Попросіть дітей розглянути малюнки та сказати за допомогою якого приладу можна:

- роздивлятися дрібні деталі;
- розглядати космічні тіла;
- спостерігати за пташками;
- дізнаватися зріст?
- Які ще прилади для досліджень ви знаєте?

2. Дайте кожній парі учнів лупу, якщо є така можливість. Скажіть, що

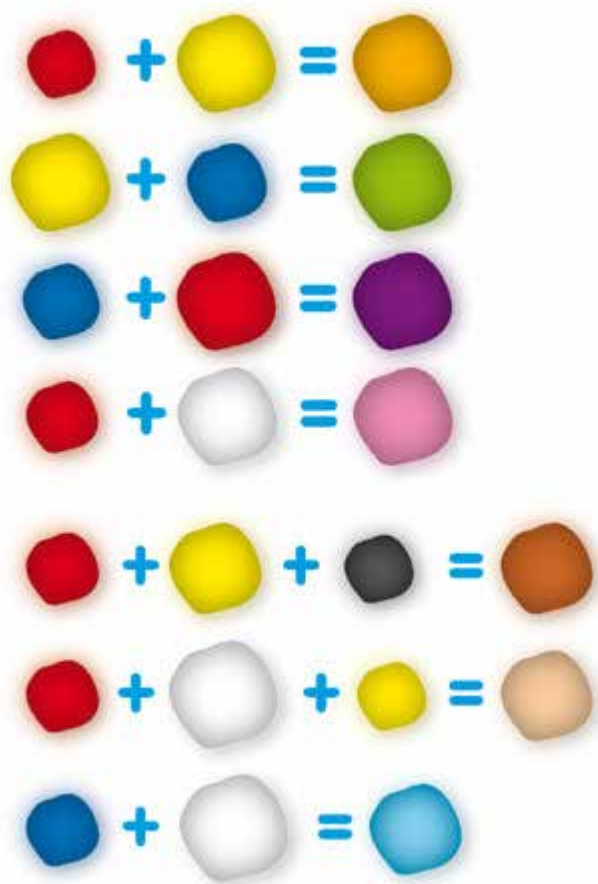
лупу використовують майстри, які мають справу з різними дрібними деталями, наприклад, годинникарі.

- Запропонуйте учням розглянути крізь лупу літери в книжці, шкіру на руці, листочки рослин тощо.

Підсумкові завдання (зворотній зв'язок, релаксація)

Відкритий мікрофон. Попросіть учнів за бажанням продовжити фразу «На цьому уроці мене найбільше здивувало...».

Додаток 1

Світ природи

Мета

Розповісти учням про елементи природного середовища, показати взаємозв'язок живої та неживої природи.

Результати навчання

Наприкінці заняття учні:

- називають ознаки живої та неживої природи;
- розпізнають культурні та дикорослі рослини, свійських та диких тварин;
- розповідають про взаємозв'язок живої та неживої природи.

Обладнання і матеріали:

- Класна дошка і кольорова крейда або фліпчарт і фломастери.
- Комп'ютер, доступ до інтернету, мультимедійний проектор (бажано).

Що підготувати заздалегідь:

- Необхідне обладнання і матеріали.

Рекомендації до організації освітнього простору

- Ранкове коло, підсумкові завдання виконуються у загальному колі: усі сидять на стільчиках, на килимку або стоять.
- Решту вправ теж можна проводити в колі або за столами (на розсуд вчителя).

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН УРОКУ

Ранкове коло	8хв
Бесіда «Зв'язок живої та неживої природи»	10 хв
Руханка «Веселі звірята»	4 хв
Бесіда «Зв'язок тварин і рослин у лісі»	5 хв
Підсумкові завдання	8хв
Усього тривалість	35 хв

**Ранкове коло (зворотній зв'язок,
вступ до теми, знайомство)**

1. Зворотний зв'язок із минулим заняттям.
Запитайте дітей: «Про що ми говорили на минулому уроці?» Вислухайте їхні відповіді, підсумуйте сказане: «На минулому уроці ви дізналися про органи чуття та деякі інструменти для дослідження світу».
2. Вправа на знайомство. Попросіть дітей по черзі назвати своє ім'я і сказати, якою рослиною (деревом, кущем, квіткою) вони хотіли б стати.
3. Оголосіть тему і завдання уроку: «Сьогодні ми продовжимо говорити про доквілля, а саме — про природу».

Слово вчителя: «Ви назвали дуже багато рослин. Нагадайте мені, до якої природи відносяться рослини? (живої). До рослин відносяться трави, дерева, кущі. Так, як вони живі, то дихають, живляться, ростуть і відмирають, я от, наприклад, кульбаба. Давайте послухаємо пісню».

[http://autta.org.ua/ua/materials/
material/P-snya-pro-kulbabu/](http://autta.org.ua/ua/materials/material/P-snya-pro-kulbabu/)

Пісня про кульбабу

Росла кульбаба у садочку,
Неначе сонечко в траві.
І золоту свою сорочку
Плела до самої зорі.

Приспів:
А сонце зранку шепотіло:
Кульбабо, доню не журись!

Як стануть в тебе коси білі,
Ти в небо синє полетиш!

В кульбаби коси посивіли,
Неначе білий-білий сніг,
Лети до сонця, квітко мила,
Та повертайся на весні!

Приспів 2 рази:
А сонце зранку шепотіло:
Кульбабо, доню не журись!
Як стануть в тебе коси білі,
Ти в небо синє полетиш!

Летить, летить вона по небу,
І каже сонечку: привіт!
І щастя більшого не треба,
Ніж в синім небі так летить!

Наталія Май

Запитання для обговорення:

- Як змінювалася кульбабка?

**Бесіда «Зв'язок живої та неживої
природи»**

Слово вчителя: «Усьому живому на Землі — рослинам, тваринам і людям — потрібні вода, ґрунти, сонячне світло і тепло. Люди вирощують рослини і тварин для своїх потреб. Такі рослини називають культурними, а тварин — свійськими».

1. Запропонуйте учням розглянути малюнок на с. 34 підручника.

Запитання для обговорення:

- Які тварини та рослини зображені на малюнку?
- Яких ще свійських тварин ви знаєте?
- Які ще культурні рослини ви знаєте?
- Що вирощують у садах?

- Що вирощують на городах?
- Які із названих вами рослин на початку уроку є культурними, а які – дикорослими?

2. Запропонуйте дітям відгадувати загадки та казати, до яких свійських чи диких тварин відносяться відгадки.

Гостроносий і малий,
Сірий, тихий і незлий.
Вдень ховається. Вночі
Йде шукать собі харчі.
Весь із тонких голочок.
Як він зветься?...

(Їжачок).

Я веселенький звірок,
Плиг з ялинки на дубок.

(Білка).

Влітку медом ласував,
Досхочу малини мав.
А як впав глибокий сніг,
Позіхнув і спати ліг.
Бачив чи не бачив сни,
А проспав аж до весни.

(Ведмідь)

Звірята рогаті,
Та ще й бородаті,
Ходять пастиись в лози.

Хто? Вгадайте!

(Кози).

Хоч годинника не має,
Вранці він нас піднімає.
Кожен прокидається –
З сонечком вітається.

(Півень).

І вдень, і вночі
У кожусі на печі.

(Кім).

Тіло як у черв'ячка,
Вуса наче у жучка,
Крила гарні, кольорові,
Наче квіточки казкові.

(Метелик).

Руханка «Веселі звірята» (зняти емоційне та фізичне напруження)

<http://autta.org.ua/ua/materials/material/F-zkulthvilinka-dlya-d-tey--VESEL--ZV-RYATA-/>

Ми бджілки веселі, збираємо медок,
Тепер ми зайчата, стрибаємо скік-скок,
Ми наче берізки, хитаємося ми,
Махаємо крильцями, наче пташки.
Потягнемось в гору до ясних зірок,
І знову як зайчик стрибнемо скік-скок.
Присядем в траву, пошукаєм грибок,
Потягнемось знову до ясних зірок.
У кошик поставимо білий грибок,
І мов жабенята, стрибнемо скік-скок.

Листок опускається, пада з гулок,
А там ведмежатко шукає медок.
Замісимо тіста, спечемо хлібець,
До нас прилетів горобець-молодець,
Насиплемо щедро зерна горобцю,
І усміхнемося щиро йому.

Бесіда «Зв'язок тварин і рослин у лісі»

Слово вчителя: «Серед листя дерев живуть комахи. Птахи поїдають комах, а також різні плоди та насіння. На гілках дерев вони будують свої гнізда. В дуплах дерев живуть білки. Таке скупчення тварин приваблює хижаків — лисиць, борсуків, сов».

1. Запропонуйте учням розглянути малюнок на с. 35 підручника.

Запитання для обговорення:

- Які тварини зображені на малюнку?
- Які з них літають, стрибають, повзають, бігають?
- Які з них є птахами, звірами, комахами?
- Хто з тварин травоядний, а хто — хижий?

Підсумкові завдання (математика у довкіллі, зворотній зв'язок, релаксація)

1. **Математика у довкіллі.** Запропонуйте учням розглянути малюнок у підручнику на с. 34.

Запитання для обговорення:

- Скільки тварин зображено на малюнку? (12).
 - Скільки птахів зображено на малюнку? (7).
 - Яких птахів більше — свійських чи диких?
 - Скільки культурних дерев зображено на малюнку? (2).
2. Вправа на завершення. Попросіть дітей по черзі сказати, якою тваринкою вони хотіли б бути та яка ця тваринка — свійська чи дика.

Примітка: домашні тварини теж відносяться до свійських.

Поаплодуйте собі.

Рукотворний світ

Мета

Навчити учнів розпізнавати елементи техногенного (штучного) середовища.

Результати навчання

Наприкінці заняття учні:

- називають приклади рукотворних предметів;
- розпізнають природні елементи та створені людиною;
- називають причини створення людиною штучного середовища;
- вказують на рукотворні об'єкти у своєму населеному пункті.

Обладнання і матеріали

- Класна дошка і кольорова крейда або фліпчарт і фломастери.
- Комп'ютер, доступ до інтернету, мультимедійний проектор (бажано).

Що підготувати заздалегідь

- Роздрукувати та розрізати на картки Додаток 1 (або вирізки із журналів, газет), підготувати три аркуші формату А-2 із заголовками «Пересування», «Розваги», «Навчання» та клей для роботи в групах.

Рекомендації до організації освітнього простору

- Ранкове коло, підсумкові завдання виконуються у загальному колі: усі сидять на стільчиках, на килимку або стоять.
- Розташувати столи для роботи в групах.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН УРОКУ

Ранкове коло	5 хв
Робота в групах	15 хв
Руханка «Смаколики»	5 хв
Бесіда «Наше місце у рукотворному світі»	5 хв
Підсумкові завдання	5 хв
Усього тривалість	35 хв

Ранкове коло (зворотній зв'язок, вступ до теми, знайомство)

1. Зворотний зв'язок із минулим заняттям. Запитайте дітей: «Про що ми говорили на минулому уроці?» Вислухайте їхні відповіді, підсумуйте сказане: «На минулому уроці ми багато дізналися про природу, зокрема, про тварин та рослин».
2. Вправа на знайомство. Попросіть дітей по черзі назвати своє ім'я та їх улюблену іграшку.

Запитання для обговорення:

- Де ви взяли цю іграшку? (*Подарували, купили*).
 - Як вона потрапила в магазин? (*Із фабрики, заводу*).
3. Оголосіть тему і завдання уроку: «Отже, іграшки виготовили люди. Сьогодні ми поговоримо про речі, створені руками людей».

Робота в групах

1. Роздайте учням картки (*Додаток 1* чи вирізки із журналів, газет) та запропонуйте об'єднатися у три групи. Попросіть кожну групу зайняти місце за столом із відповідним плакатом. Завдання групам: наклеїти колаж із свої карток на плакати та прикрасити їх:
 - 1 група — що створили люди для пересування;
 - 2 група — що створили люди для навчання;
 - 3 група — що створили люди для розваг.
2. Запросіть групи по черзі презентувати свої плакати, називаючи, що відноситься до кожної категорії.

Клас може додатково щось назвати, якщо цього предмету немає на плакатах.

Примітка: якщо у вас творчий клас, то ви можете їх об'єднати за допомогою трьох різних карток та запропонувати самим намалювати предмети, що можна віднести до кожної із категорій.

Руханка «Смаколики»

Скажіть, що мабуть найулюбленішим винаходом людства для дітей є солодощі.

<http://autta.org.ua/ua/materials/material/Smakoliki/>

Запитання для обговорення:

- Які ви знаєте корисні солодощі? (*Мармелад, зефір, сухофрукти, мед*).
- Скільки разів вдень можна їсти солодощі? (*Один раз, після їди*).

Бесіда «Наше місце у рукотворному світі»

Слово вчителя: «Люди створили довкола себе цілий світ: житлові будинки, школи, лікарні, магазини, дороги, транспорт».

1. Попросіть учнів розглянути малюнок у підручнику на с. 36 та назвати об'єкти на картинці. Запропонуйте їм знайти об'єкти, які є у вашому населеному пункті. Потім попросіть їх назвати, чи є у вашому населеному пункті ще щось створене людиною, чого не було на малюнку (аеропорт, залізниця).

2. Запитайте учнів, що створили люди, щоб бути здоровими? Скажіть, що людина створила теплий одяг, щоб не мерзнути та не хворіти, ліки, спеціальні тренажери для тренувати, спортивні зали. Адже, основною метою всіх винаходів має бути збереження здоров'я.

Підсумкові завдання (математика в довідці, зворотній зв'язок, релаксація)

1. **Математика у довідці.** Запропонуйте учням розглянути малюнок у підручнику на с. 36.

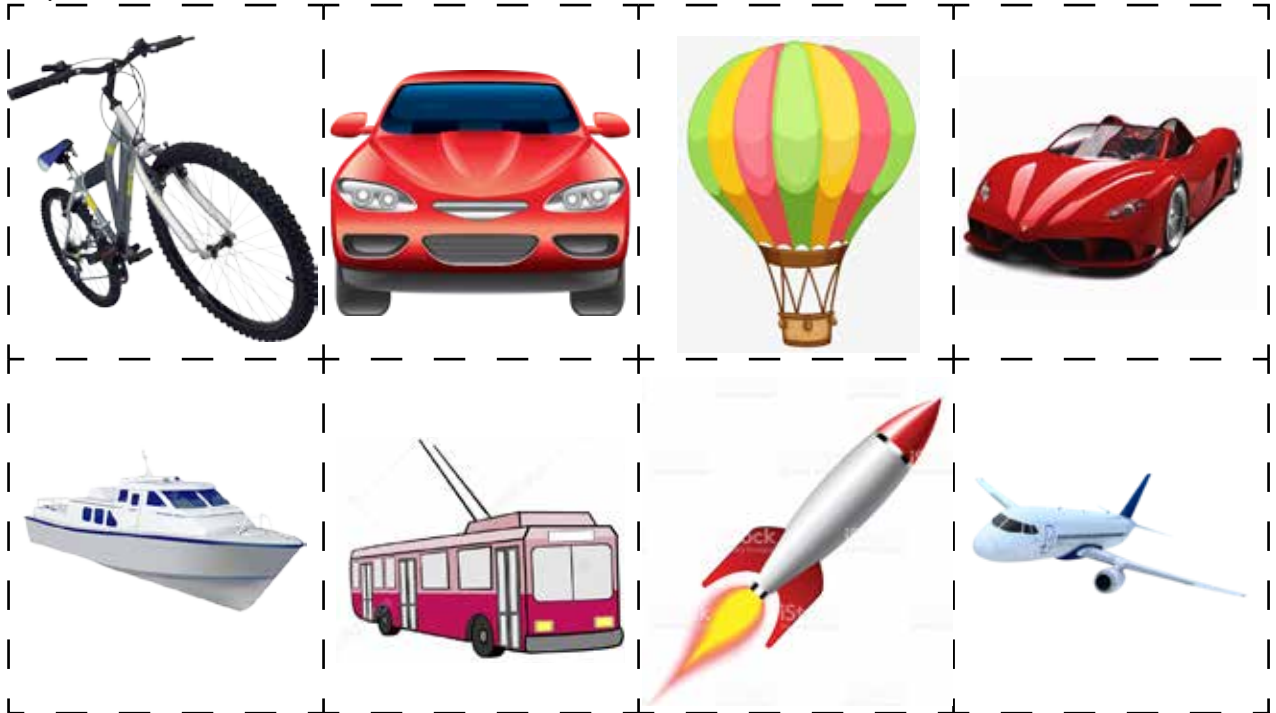
Затитання для обговорення:

- Скільки автомобілей зображено на малюнку? (6).
- Скільки тварин зображено на малюнку? (4).
- Скільки дітей на оглядовому колесі? (11).
- В кабінках якого кольору дітей найбільше? (Блакитних). Найменше? (Рожевих).

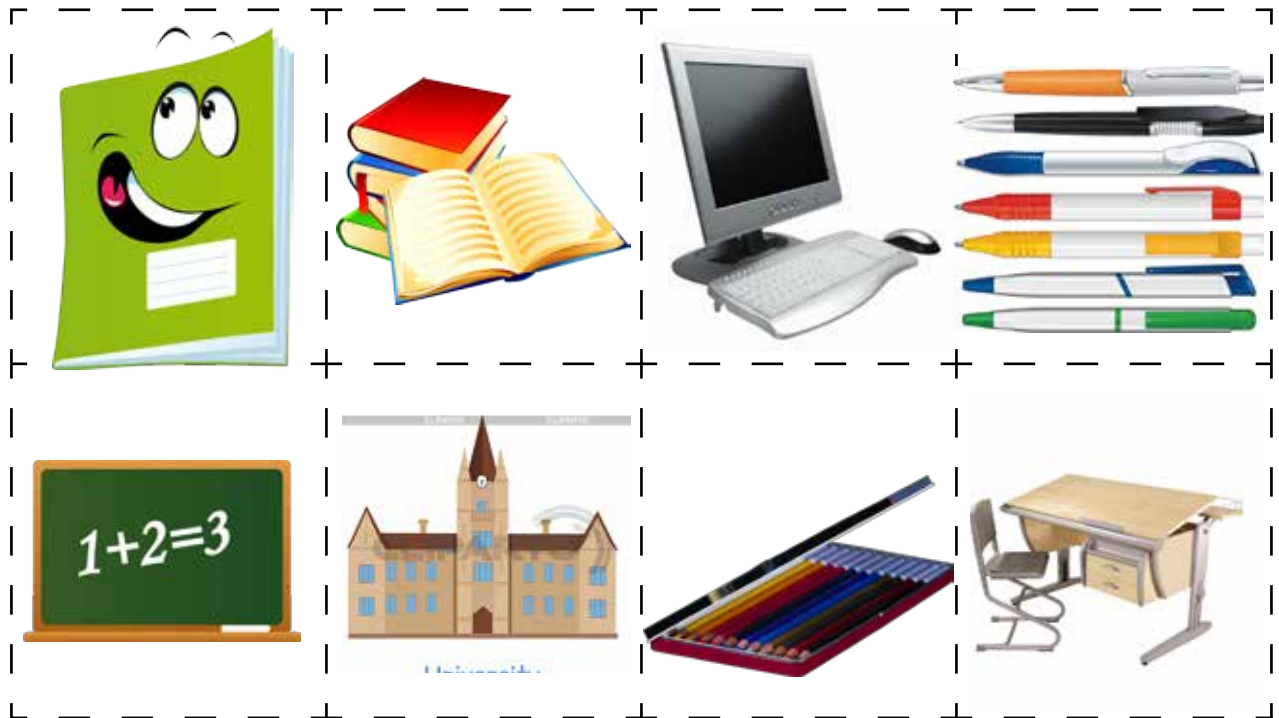
2. Завершальна вправа. Запропонуйте учням по черзі продовжити фразу: «Я люблю своє місто/ село за те, що в ньому є...».

Додаток 1

Пересування

Навчання

Розваги

Світ людей

Мета

Розповісти дітям про соціальне середовище та його елементи. Навчити безпечної поведінки із незнайомцями.

Результати навчання

Наприкінці заняття учні:

- *називають* елементи свого соціального оточення;
- *розпізнають* кола спілкування та людей, яким можна довіряти чи звернутися за допомогою;
- *уміють* поводитися із незнайомцями.

Обладнання і матеріали

- Класна дошка і кольорова крейда або фліпчарт і фломастери.
- Комп'ютер, доступ до інтернету, мультимедійний проектор (бажано).

Що підготувати заздалегідь

- Ножиці, кольоровий папір, клей, аркуш формату А2.

Рекомендації до організації освітнього простору

- Ранкове коло, обговорення відео, підсумкові завдання — виконуються у загальному колі: усі сидять на стільчиках, на килимку або стоять.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН УРОКУ

Ранкове коло	5 хв
Бесіда «Кола спілкування»	7 хв
Перегляд мультфільму «Уроки обережності. Незнайомці»	8 хв
Руханка	2 хв
Підсумкові завдання	7 хв
Усього тривалість	35 хв

Ранкове коло (зворотній зв'язок, вступ до теми, знайомство)

1. Зворотний зв'язок із минулим заняттям. Запитайте дітей: «Про що ми говорили на минулому уроці?» Вислухайте їхні відповіді, підсумуйте сказане: «На минулому уроці ви дізналися про рукотворний світ».
2. Оголосіть тему і завдання уроку: «Сьогодні ми поговоримо про людей, що вас оточують».
3. Вправа на знайомство. Попросіть учнів назвати своє ім'я та сказати, кого вони побачили першого, як прокинулися.

Бесіда «Кола спілкування»

1. За допомогою підручника с. 37 та Додатку 1 поясніть дітям про кола спілкування: «Усі люди, з якими ви живете, навчаєтесь, граєтесь, зустрічаєтесь, належать до вашого довкілля. Це сім'я, сусіди, друзі, однокласники, вчителі, продавці у магазинах, знайомі і незнайомці».

Запитання для обговорення:

- Які кола спілкування зображені на малюнку? (Сім'я, друзі, знайомі, помічники, незнайомці).
- Людям з якого кола ви найбільше довіряєте? (Сім'я, друзі).

- До людей з якого кола можна звернутися по допомогу в разі потреби? (Сім'я, друзі, помічники).
- Людям з якого кола не варто занадто довіряти, кудись ходити з ними, відкривати їм двері своєї оселі? (Незнайомці).

Підсумуйте: «Не розмовляйте із незнайомцями, нічого не беріть у них, нікуди не ходіть із ними»

Перегляд мультфільму «Уроки обережності. Незнайомці»

Перед переглядом запитайте учнів, чи знають вони як поводитися, коли до них заговорить незнайома людина? Попросіть їх подивитися, що у такому випадку радить робити тітонька Сова.

<http://autta.org.ua/ua/materials/material/Uroki-oberezhnost---Neznayomts-/>

Запитання для обговорення:

- Що потрібно робити, якщо на вулиці до вас заговорив незнайомец? (Не розмовляти із ним, навіть, якщо він чи вона здаються милими та добрими. Не брати нічого, якщо пропонують солодощі, іграшки. Також він може пообіцяти багато солодощів, іграшок чи погратися із песиком, котиком, якщо ви підете із ним. Ні в якому разі не можна погоджуватися, ідіть до дому чи зверніться до знайомого дорослого).
- Що робити, якщо ви самі вдома і хтось

стукає в двері? *(Не відчиняти, навіть, якщо за дверима поліція)* .

Примітка: скажіть, що може таке статися, що батькам доведеться послати когось незнайомого за ними до школи чи додому. Для таких випадків придумайте із батьками слово-пароль, яке вони скажуть цій людині. Якщо людина назве його, то ви знатимете, що йти з нею безпечно.

Руханка (фізичне та емоційне розвантаження)

Наше коло мов сім'я

(Три хлопки).

Друзі ми: і ти, і я

(Три хлопки).

– Добрий день, сусіду зліва

(Поворот наліво).

– Добрий день, сусіду справа

(Поворот направо).

Ми – одна сім'я

(Розвести руки в сторони).

Наше коло мов сім'я

(Три плескання по колінах).

Друзі ми: і ти, і я.

(Три плескання по колінах).

Усміхнись сусіду зліва

(Усміхнутися сусідові зліва).

Усміхнись сусіду справа

(Усміхнутися сусідові справа).

Ми – одна сім'я

(Розвести руки в сторони).

Наше коло мов сім'я

(Три притопи ногами).

Друзі ми: і ти, і я

(Три притопи ногами).

Обніми сусіда зліва

(Обійняти сусіда зліва).

Обніми сусіда справа

(Обійняти сусіда справа).

Ми – одна сім'я

(Розвести руки в сторони)

Підсумкові завдання (зворотній зв'язок, рефлексія, релаксація)

1. Запропонуйте дітям обвести свої долоньки, а потім вирізати. Попросіть їх по черзі вийти до дошки і сказати, кому вони найбільше довіряють та приклеїти свою долоньку до квітки. Обов'язково зазначте, що вони можуть нікого не називати, якщо не хочуть, а просто подумати про цю людину та наклеїти долоньку.

Поаплодуйте собі!

Ця візуальна інструкція розрахована на дітей 5–10 років. Називається вона *circles of relationships* — кола спілкування, кола стосунків і може допомогти запобігти сексуальному домаганню, фізичному, психологічному насильству, тому що дитина зрозуміє, що відбувається щось неправильне.

1. Фіолетове коло — я, мій особистий простір.

Отже, фіолетове найголовніше коло — це ми самі. Наше тіло належить тільки нам, і тільки ми самі можемо вирішувати, хто може перебувати близько біля нас, торкатися нас. І ніхто не повинен робити це без дозволу.

2. Синє коло — сім'я.

Це коло нашої сім'ї і тих, кого ми любимо. Повага, довіра і любов — за цими ознаками ми визначаємо, хто належить до цього кола, хто найближчий нам. Та слід пам'ятати, що навіть з тими, кого любимо, ми не повинні нехтувати своїм особистим простором, однак і самі маємо поважати простір наших близьких.

3. Зелене коло — друзі.

Це оточення «далеких обіймів». Коло наших друзів і тих, з ким нам подобається спілкуватися. Дружба дуже важлива і охоплює багато складових. Наприклад, спільні ігри, розмови, веселоці та іноді дружні обійми. Дружба завжди ґрунтується на довірі, повазі. І такі вияви, як обійми, повинні бути засновані на обопільній згоді.

4. Жовте коло — знайомі.

Коло знайомих (*ті, кому ми махаємо рукою при зустрічі, з ким знайомі поверхово і не дуже близькі*). Це можуть бути діти в шкільному автобусі, у дворі, спортивній команді, або друзі батьків.

5. Помаранчеве коло — люди, від яких чекаємо професійної допомоги.

Ці люди можуть допомогти нам за необхідності, але вони не наші друзі. Це вчителі, вихователі, поліцейські, пожежники, медсестри та лікарі. У цих людей є розпізнавальні знаки, уніформа, посвідчення, і вони допомагають у разі небезпеки.

6. Червоне коло — незнайомці.

Ми не знаємо цих людей (навіть якщо вони говорять, що знають нас, це не важливо). Не всі незнайомці погані, але оскільки ми не знайомі, то не знаємо, погана людина перед нами чи хороша. Ми не довіряємо незнайомцям. Ми не розмовляємо з ними, не розказуємо нічого про себе або близьких. Ніколи не йдемо з ними і не сідаємо в машину. Ми не беремо цукерок, не йдемо «шукати собачку» і не допомагаємо знайти вулицю, тому що дорослі ніколи не повинні просити допомоги у тих, хто молодший і слабший.

Працюємо самостійно

Мета

Тісна інтеграція освітніх галузей, з акцентом на застосування математичного та лінгвістичного апарату до матеріалу тематичного тижня.

Результати навчання

Наприкінці заняття учні:

- розпізнають об'єкти живої та неживої природи;
- порівнюють числа в межах 5;
- розуміють математичні записи та співвідносять їх з малюнками.

Обладнання і матеріали

- Олівці для кожного учня.

Що підготувати заздалегідь

- Зошити-практикуми/посібники-практикуми для кожного учня.
- Роздрукувати (намалювати) слова «довкілля», «нежива природа», «жива природа», «рукотворний світ» для хмари тегів.
- Роздрукувати Додаток 1.

Рекомендації до організації освітнього простору

- Індивідуальні робочі місця. Можлива розстановка столів зі стільцями рядами, групами, півколом.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН УРОКУ

Зворотній зв'язок, вступ до теми	5 хв
Робота із зошитом	15 хв
Математична руханка	3 хв
Робота із зошитом	10 хв
Руханка	3 хв
Робота із словником	4 хв
Щоденник вражень	30 хв
Усього тривалість	70 хв

Зворотній зв'язок, вступ до теми

1. Зворотний зв'язок із попередніми заняттями. Запитайте дітей: «Як називається наш тематичний тиждень? Що ми вивчали?» Вислухайте відповіді, підсумуйте: «Отже, наш тематичний тиждень називається “Наше довкілля”. Починаючи з понеділка, ми вчили, які бувають види довкілля. Ви тепер можете розрізнити живу та неживу природу. Знаєте про рукотворний світ та світ людей».
2. Оголосіть: «Сьогодні ми закріпимо дещо з того, що ми вже вивчили – складові довкілля та органи чуття для його дослідження».

Робота із зошитом

1. Запропонуйте учням виконати завдання в зошиті на с. 25-29.

Математична руханка (вправа на зняття м'язового напруження, активізацію розумової діяльності)

За допомогою Додатку 1 проведіть руханку.

На пальчики встанемо –

До хмарин дістанемо.

(Ноги на ширині стопи, руки опущені).

Один, два, один, два,

До хмарин дістанемо.

(Підняти руки через боки вгору, стати навшпиньки, потягнутися).

Нахиліться стільки раз,

Скільки качечок у нас.

(Нахилитися вперед, не згинаючи ніг, витягуючи шию).

Один, два, три, чотири, п'ять –

Добре вмієм рахувати!

(Стопи разом, руки на поясі).

Скільки покажу грибочків,

Стільки ви зробите стрибочків.

(Підстрибувати на місці на двох ногах).

Один, два, три, чотири, п'ять,

Час усім відпочивати!

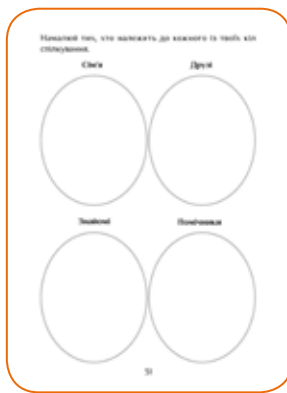
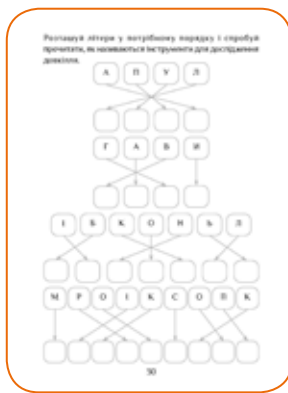
http://perezvin.at.ua/load/skrinka_z_sekretom/kartki_do_uroku/fizkultkhvilinki_dlja_urokiv_matematiki/21-1-0-1914

Руханка

Запропонуйте дітям виконати руханку, яка їм найбільше сподобалась на цьому тижні.

Робота із зошитом (продовження)

1. Попросіть учнів продовжити роботу із зошитом та виконати завдання на с. 30-31.
2. Організуйте самостійне виконання завдань.

Робота із словником

Запропонуйте дітям додати до хмарки ще кілька слів.

Беріть картку зі словом та запитуйте клас, чи хтось може сказати його значення.

Підсумовуйте відповіді дітей та самостійно (чи попередньо попросіть когось із дітей) клейте на «хмарку».

Довкілля — це все, що є довкола нас. Це жива і нежива природа, а також люди і все, що вони створили.

Нежива природа — це частина довкілля, до якої відносяться зорі, сонце, хмари, гори, річки, моря. Об'єкти неживої природи не народжуються, не дихають, не харчуються, не розмножуються.

Жива природа — це частина довкілля, до якої відносяться рослини, тварини, люди. Об'єкти живої природи народжуються, ростуть, дихають, харчуються, розмножуються, вмирають або відмирають.

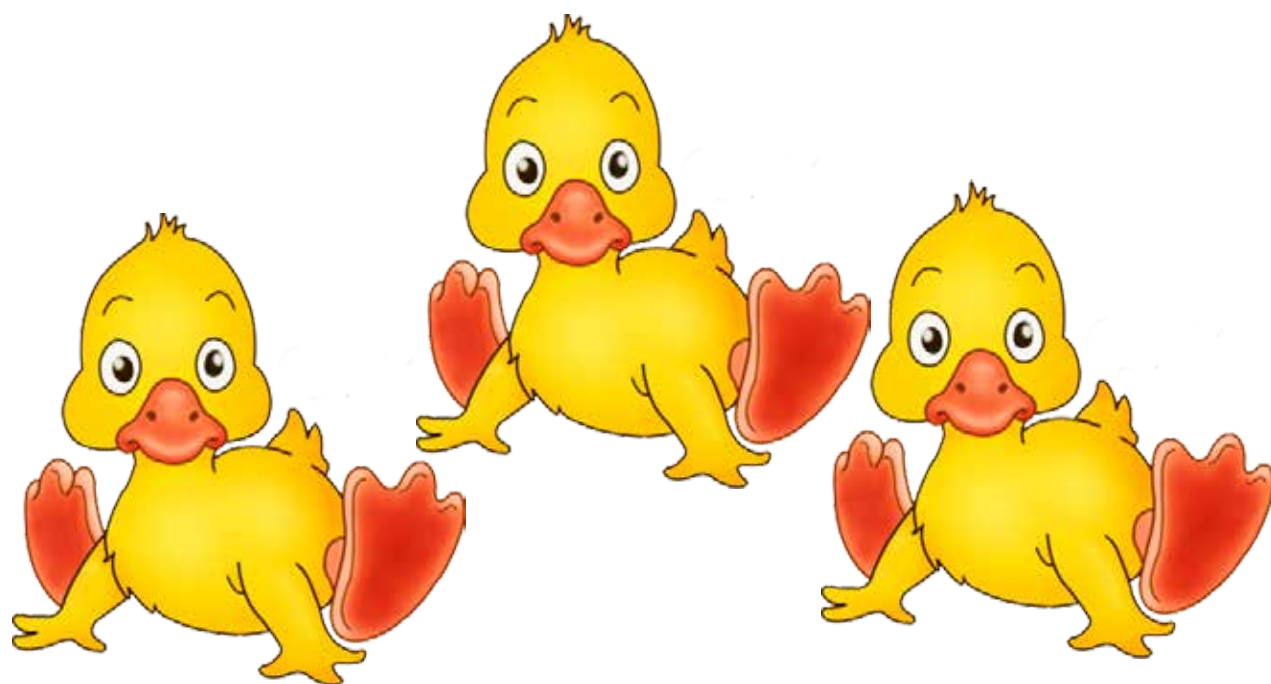
Рукотворний світ — це всі об'єкти довкілля, створені людьми. Наприклад, будинки, автомобілі, дороги.

Щоденник вражень (зворотній зв'язок, рефлексія, релаксація)

1. Запропонуйте учням упродовж 15-20 хвилин написати чи намалювати те, що їм найбільше сподобалось при вивченні даної теми, що їх найбільше зацікавило.

Орієнтовні теми для «Щоденника вражень»:

- Я люблю природу.
 - Моя улюблена річ.
 - Моя родина.
 - Люди, яким я найбільше довіряю.
2. Запропонуйте кільком бажаючим прочитати або показати те, що вони написали чи намалювали, але не змушуйте тих, хто не хоче ділитися.
 3. Подякуйте учням за цікавий тиждень. Запропонуйте їм поаплодувати собі, вам та одне одному.

Тиждень 5. Дорога до школи

Рекомендована тематика	Тривалість
1. Складові дороги	1 год.
2. Ми – пішоходи	1 год.
3. Ми – пасажери	1 год.
4. Дорога до школи	2 год.
5. Працюємо самостійно: вправи з математики та мови	2 год.

Орієнтовні / проблемні запитання:

- Як безпечно дістатися до школи / додому?
- Як правильно переходити дорогу?
- Які є знаки зупинки та переходу?
- Як бути ввічливим пасажиром?
- Що робити, щоб бути помітним для водіїв?

Цілі тижня:

1. Ознайомити дітей зі складовими частинами дороги, навчити виконувати правила переходу проїжджої частини.
2. Ознайомити учнів із правилами поведінки у громадському транспорті, під час посадки та висадки з нього.
3. Навчити учнів обирати безпечний маршрут дорогою до школи.

Очікувані результати тижня:

На кінець тижня учні:

- розпізнають складові частини дороги;
- показують види переходів;
- демонструють, як правильно перейти дорогу на пішохідному переході зі світлофором та без нього;
- розповідають про правила посадки в транспорт, висадки, чекання на транспорт;
- демонструють культуру поведінки у громадському транспорті;
- розповідають, як уникнути небезпеки дорогою до школи;
- пояснюють необхідність переходити дорогу лише на пішохідному переході.

Освітня галузь	Очікувані результати
ТЕО	Технічна творчість та техніка
	<ul style="list-style-type: none"> - створює виріб за зразком (шаблоном) та власним задумом самостійно чи із допомогою дорослих із використанням паперу, картону, ниток, нетканих чи природних матеріалів (предметні та сюжетні аплікації з природного матеріалу, нескладні сюжетні композиції, вироби в техніці оригамі, макети виробів із штучних матеріалів та картону, вироби об'ємної форми з паперу) [2 ТЕО 1-1.4-4]; - демонструє вміння різати нитки, папір, картон ножицями по прямій, кривій та ламаній лінії за запропонованим зразком (шаблоном) [2 ТЕО 1-1.4-5]; - розміщує елементи виробу на площині [2 ТЕО 1-1.4-6].
СЗО	Безпека
	<ul style="list-style-type: none"> - розпізнає ситуації небезпеки вдома, на вулиці або у школі та пояснює, що робити в цих ситуаціях [2 СЗО 1-2.1-1]; - обирає безпечну дорогу, розробляє безпечний маршрут до / зі школи з урахуванням правил дорожнього руху [2 СЗО 1-2.3-1]; - обирає свої дії як учасник дорожнього руху з найменшим ризиком [2 СЗО 1-2.3-2]; - розрізняє основні знаки та символи дорожнього руху [2 СЗО 1-2.4-3].
	Добробут
	<ul style="list-style-type: none"> - об'єднується з іншими дітьми у групу для навчання та гри [2 СЗО 3-4.4-6].
ГЮ	Я серед людей
	<ul style="list-style-type: none"> - дотримується встановлених в освоєному громадському просторі (у школі, парку, на дитячому майданчику тощо) правил [2 ГЮ 2-2.3-1]; - пояснює, чому потрібно дотримуватися встановлених правил [2 ГЮ 2-2.3-2].
МАО	Лічба
	<ul style="list-style-type: none"> - лічить за правилами лічби об'єкти навколишнього світу (розташовані послідовно, по колу, хаотично; двійками, п'ятірками, десятками) [2 МАО 1-3.2-1]; - порівнює і впорядковує об'єкти навколишнього світу за однією або декількома ознаками [2 МАО 1-3.2-5].
	Вимірювання величин
	<ul style="list-style-type: none"> - порівнює об'єкти навколишнього світу за довжиною, масою, місткістю (об'ємом) [2 МАО 3-1.2-3].

МОВ	Взаємодіємо усно
	<ul style="list-style-type: none"> - з увагою сприймає усні репліки й доречно реагує на усну інформацію в діалозі (погоджується або не погоджується, виконує певні дії у відповідь на прохання чи відповідно до інструкції) [2 МОВ 1-1.1-1]; - сприймає монологічне висловлення (казки, розповіді, вірші, інструкції до виконання завдань тощо) з конкретною метою [2 МОВ 1-1.1-2] - обговорює з іншими інформацію, яка зацікавила [2 МОВ 1-1.3-3] - висловлює думку, що подобається в почутому, а що – ні [2 МОВ 1-1.5-1]; - розповідає про те, що його / її вразило, схвилювало; переповідає події із власного життя, правильно вимовляючи й наголошуючи загальнозжитвані слова [2 МОВ 1-1.6-4]; - розповідає про власні почуття та емоції від прослуханого та побаченого [2 МОВ 1-1.8-1]; - звертається, вітається, прощається, дотримуючись норм мовленнєвого етикету, використовує ввічливі слова [2 МОВ 1-1.8-2].
	Досліджуємо медіа
	<ul style="list-style-type: none"> - обговорює зміст і форму простого медіатексту (світлина, фотоколаж, листівка, мультфільм), виявляє (з допомогою вчителя / вчительки) очевидні ідеї у простих медіатекстах [2 МОВ 4-1.4-4].

Складові дороги

Мета

Ознайомити дітей зі складовими частинами дороги, навчити переходити дорогу по зебрі.

Результати навчання

Наприкінці заняття учні:

- розпізнають складові частини дороги;
- показують види переходів;
- демонструють, як правильно перейти дорогу по зебрі.

Обладнання і матеріали

- Класна дошка і кольорова крейда або фліпчарт і фломастери.
- Комп'ютер, доступ до інтернету, мультимедійний проектор (бажано).

Що підготувати заздалегідь

- Довгі смужки білого паперу, щоб викласти зебру.
- Чотири волонтери для демонстрації правил ходіння по тротуару.

Рекомендації до організації освітнього простору

- Ранкове коло, підсумкові завдання виконуються у загальному колі: усі сидять на стільчиках, на килимку або стоять.
- Решту вправ теж можна проводити в колі або за столами (на розсуд вчителя).

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН УРОКУ

Ранкове коло	5 хв
Бесіда «Складові частини дороги»	5 хв
Демонстрація «Вчимося ходити по тротуару»	6 хв
Руханка	3 хв
Вивчаємо знаки	4 хв
Практична робота	7 хв
Підсумкові завдання	5 хв
Усього тривалість	35 хв

Ранкове коло (зворотній зв'язок, вступ до теми, знайомство)

1. Зворотний зв'язок із минулим заняттям. Запитайте дітей: «Про що ми говорили на минулому тижні?» Вислухайте їхні відповіді, підсумуйте сказане: «На минулому тижні ви дізналися про наше довкілля та його складові, досліджували свої органи чуття».
2. Вправа на знайомство. Попросіть дітей по черзі назвати своє ім'я та сказати, як вони добираються до школи (*відвозять батьки, громадським транспортом*).
3. Оголосіть тему і завдання уроку: «Сьогодні ми продовжимо говорити про довкілля, а саме, про дороги».

Бесіда «Складові частини дороги» (ознайомити зі складовими частинами дороги)

Слово вчителя: «Розгляньте малюнок у підручнику на с. 39 та знайдіть на ньому складові частини дороги: проїзну частину, бордюр, тротуар, перехрестя, пішохідний перехід».

Запитання для обговорення:

- Скільки переходів зображено на

малюнку? (4).

- Скільки світлофорів зображено на малюнку? (4).
- Скільки людей на малюнку? (7).

Демонстрація «Вчимося ходити по тротуару» (відпрацювати правила ходьби по тротуару)

1. Зачитайте загадку.

У дороги зліва й справа
є асфальтова оправа.
Тут не їздять, тільки ходять,
пішоходи верховодять.

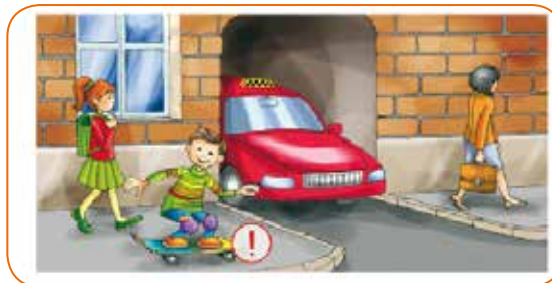
(Тротуар)
Леся Вознюк

Слово вчителя: «Тротуар створений для пішоходів. Щоб по ньому було зручно ходити, існують певні правила:

- по тротуару потрібно ходити з правого боку;
- не можна штовхатися та заважати іншим пішоходам.

А зараз ваші однокласники продемонструють, як потрібно ходити по тротуару».

2. Позначте умовний тротуар крейдою чи попросіть учнів йти між рядами.
3. Покажіть учням *Додаток 1*.

Запитання для обговорення:

- Чи можна кататися по тротуарі на скейтах? Якщо ні, то де слід це робити? (*Не можна, на скейтах слід*

кататися на спеціально обладнаних майданчиках).

- Чому хлопчикові на малюнку загрожує небезпека? (Тому що він не помічає автомобіль, що виїжджає із арки).
- Як цього уникнути? (Потрібно зупинитися та взяти скейт в руки, а перед тим, як йти повз арку – потрібно подивитися чи не виїжджає транспорт).

Підсумуйте: «По тротуару потрібно рухатися із правого боку. Особливо уважними варто бути біля арок, так як можна не помітити автомобіль, що виїжджає».

Руханка (фізичне та емоційне розвантаження, повторити правила переходу дороги)

Запропонуйте дітям стати в коло, послухати віршик і повторювати за Вами рухи.

Я іду по тротуару	(Крокують на місці)
Чи гуляю по бульвару.	(Розводять руки)
Де перехід на вулиці, Якщо відсутній знак, Треба нам зробити так: При дорозі зупинись	(Зупиняються)
І наліво подивись	(Дивляться ліворуч)
Бачиш — транспорту немає,	(Підносять руку до лоба, ніби придивляючись)
До середини рушай,	(Знову крокують)
Там негайно зупинись	(Зупиняються)
І направо подивись,	(Дивляться праворуч)

Всі машини пропусти, Після цього можеш йти.	(Знову крокують)
--	------------------

В. Паронова

Вивчаємо знаки (ознайомити з видами переходів)

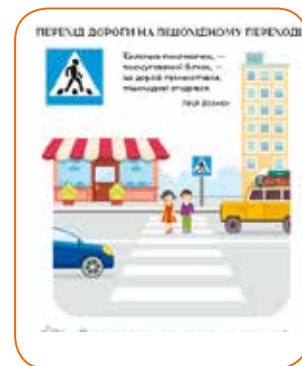
1. Зачитайте загадку на с. 40 підручника.
Ти рушай зі мною в ногу,
перейдем удвох дорогу:
під (над) землею проведу,
на той бік переведу.
(Перехід).

Леся Вознюк

2. Попросіть дітей знайти на малюнках дорожні знаки, якими позначають підземний і надземний переходи (с. 40 підручника).
3. Зачитайте загадку на с. 41 підручника.
Килимок-помічникоч, —
посмугований бочок, —
на дорозі примостився,
пішоходові згодився.
(Зебра).

Леся Вознюк

4. Попросіть учнів розглянути три знаки (с. 40-41 підручника): «Наземний пішохідний перехід», «Підземний пішохідний перехід», «Надземний пішохідний перехід».

Запитання для обговорення:

- Які геометричні фігури ви можете знайти на цих знаках? (*Квадрат, трикутник, коло*).
5. Попросіть учнів пригадати, чи бачили вони у своєму населеному пункті в такі знаки і переходи. Якщо так, то де саме?

Практична робота

1. Запропонуйте учням переглянути мультфільм «Азбука безпеки на дорозі тітоньки Сови - Пішохідний перехід» (00:00 – 3:00, наступну частину перегляньте на наступному уроці).

<http://autta.org.ua/ua/materials/material/P-shoh-dniy-pereh-d/>

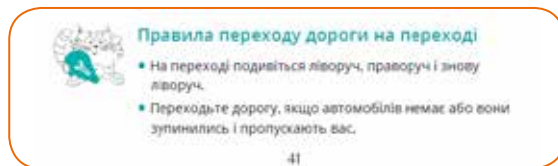
Запитання для обговорення:

- Чому потрібно зупинитися перед тим, як почати переходити дорогу? (*Пішохід має впевнитися, що поблизу немає автомобілів*).
- Що потрібно зробити, якщо чуєте сирену? (*Почекати, поки автомобіль проїде. Якщо вже відійшли недалеко від тротуару – повернутися назад*).

- Як потрібно переходити дорогу по «зебрі»? (*Зупинитися перед переходом, подивитися наліво, а потім направо та пройти до середини дороги. Подивитися направо, потім – наліво й продовжити перехід*).
2. Пограйте у гру. Викладіть зебру із паперу та запропонуйте учням парами чи по одному переходити дорогу згідно правил (спочатку подивитися наліво, дійшовши до середини зебри – направо).

Підсумкові завдання (зворотній зв'язок, релаксація)

1. Зачитуйте на с. 41 підручника правила переходу дороги та запропонуйте учням прокоментувати їх так: «Я так завжди і роблю» або «Я цього не знав, але тепер так і робитиму».

2. Зберіться всі в коло та тричі вигукніть: «Ми - молодці!». Поаплодуйте собі.

Ми – пішоходи

Мета

Тренувати вміння переходити дорогу на регульованих світлофором ділянках дороги.

Результати навчання

Наприкінці заняття учні:

- розпізнають світлофори для пішоходів та транспортних засобів;
- демонструють, як правильно перейти дорогу на пішохідному переході зі світлофором.

Обладнання і матеріали

- Класна дошка і кольорова крейда або фліпчарт і фломастери.
- Комп'ютер, доступ до інтернету, мультимедійний проектор (бажано).

Що підготувати заздалегідь

- Матеріали для поробки світлофору (картон, кольоровий папір, клей, ножиці).
- Роздрукувати та розрізати Додаток 1 для об'єднання в групи.

Рекомендації до організації освітнього простору

- Ранкове коло, підсумкові завдання виконуються у загальному колі: усі сидять на стільчиках, на килимку або стоять.
- Робота в групах «Виготовлення світлофорів» виконується за столами (згуртувати потрібну кількість столів).
- Практичну роботу можна провести надворі, у спортивній залі, або в класі з іграшковими автомобілями та ляльками.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН УРОКУ

Ранкове коло	7 хв
Робота в групах	15 хв
Практична робота	8 хв
Підсумкові завдання	5 хв
Усього тривалість	35 хв

Ранкове коло (зворотній зв'язок, вступ до теми, знайомство)

1. Зворотний зв'язок із минулим заняттям. Запитайте дітей: «Про що ми говорили на минулому уроці?» Вислухайте їхні відповіді, підсумуйте сказане: «На минулому уроці ви дізналися про складові частини дороги та навчилися розрізняти види пішохідних переходів».
2. Вправа на знайомство. Попросіть дітей по черзі сказати своє ім'я та назвати улюблений колір.
3. Оголосіть тему і завдання уроку: «Сьогодні ми поговоримо про пристрій, який за допомогою кольорів регулює рух».
4. Зачитайте загадку.

На дорозі — справжній друг,
регулює вправно рух.

Підморгне червоним оком:
«Стій! Не рухайся! Ні кроку!»
Жовтим каже: «Зачекай!»,
а зеленим: «Йди! Рушай!»

Леся Вознюк

5. Попросіть учнів розглянути малюнки на с. 42 підручника.

Запитання для обговорення:

- Коли треба починати перехід? (Коли автомобілів немає або вони зупинилися, чи знаходяться дуже далеко).
- Знайдіть на малюнках світлофор для пішоходів. Чим він відрізняється від звичайного?

Робота в групах (виготовляємо макети світлофорів)

1. Об'єднайте учнів у дві групи за допомогою *Додатку 1*:
 - група 1 «Водії» – виготовляє світлофор для водіїв.
 - група 2 «Пішоходи» – виготовляє світлофор для пішоходів.

Зразок світлофору у *Додатку 2*. Група 1 має взяти цупкий картон чорного кольору формату А 4 та вирізати три круги діаметром 9 см (можете зробити шаблон із картону, щоб діти його обвели) червоного, жовтого та зеленого кольорів. Круги потрібно зігнути посередині. При поклейці на картон, клеєм мастити лише нижню частину круга.

Група 2 має взяти цупкий картон чорного кольору формату А 5 та вирізати два круги діаметром 9 см червоного та зеленого кольорів. Наклеїти так само.

Практична робота (відпрацювати перехід дороги)

1. Запропонуйте учням продовжити перегляд мультфільму «Азбука безпеки на дорозі тітоньки Сови – Пішохідний перехід» (3:00 – 5:09).

<http://autta.org.ua/ua/materials/material/P-shoh-dniy-pereh-d/>

Запитання для обговорення:

- Як потрібно вчинити, якщо зелений колір для пішоходів миготить? (*Постаратися якнайшвидше перейти дорогу, або ж зупинитися на «острівці безпеки» посередині дороги*).
 - Чому дорогу потрібно переходити вимкнувши музику, не розмовляючи по телефону? (*Потрібно прислухатися до звуків довкола, щоб не потрапити у небезпечну ситуацію*).
2. Користуючись макетами світлофора, практично відпрацюйте правила переходу дороги. Вправу можна провести на вулиці. За допомогою паперу, що використовувався на минулому уроці для зебри, розмітьте умовно проїзду частину та регульований перехід. Візьміть світлофор для водіїв, а когось із учнів попросіть взяти для пішоходів. Група «водіїв» рухається

по проїзній частині, а «пішоходи» стоять на переході. Ви відкриваєте колір світлофора для водіїв, а учень із світлофором для пішоходів відкриває в себе протилежний колір (якщо у вас зелений, в учня – червоний та навпаки). Якщо діти добре сприймають гру, можна поставити замість себе іншого учня, потім поміняти місцями пішоходів та водіїв.

Підсумкові завдання (зворотній зв'язок, релаксація)

1. Попросіть учнів продовжити речення: «Переходити дорогу слід лише...»; «Щоб перейти на світлофорі, треба...»; «Щоб перейти на переході без світлофора, треба...».
2. Запропонуйте дітям вдома обговорити із рідними, який громадський транспорт є у вашому населеному пункті.
3. Зберіться всі в коло та тричі вигукніть: «Ми - молодці!». Поаплодуйте собі.

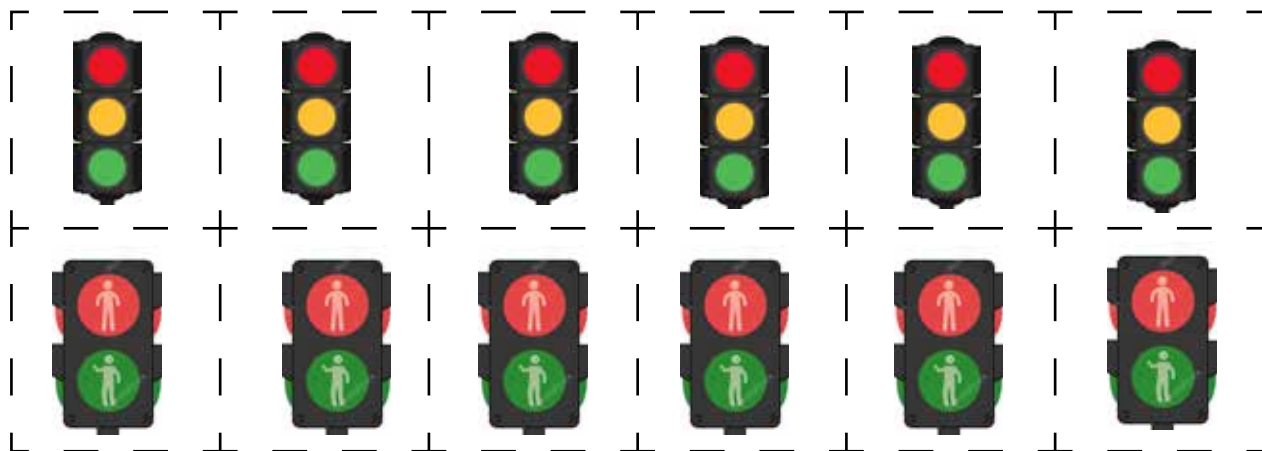
ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН ОБ'ЄДНАНИХ УРОКІВ «МИ – ПІШОХОДИ» ТА «МИ – ПАСАЖИРИ» ЗА ТИПОВОЮ ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ НУШ-1 (ПІД КЕРІВНИЦТВОМ О.Я. САВЧЕНКО)

Ранкове коло (Ми – пішоходи)	8хв
Практична робота (Ми – пішоходи)	8хв
Демонстрація «Звуки транспорту» (Ми – пасажери)	4 хв
Інформаційне повідомлення (Ми – пасажери)	5 хв
Бесіда (Ми – пасажери)	5 хв
Рольова гра (Ми – пасажери)	за наявністю часу
Підсумкові завдання (Ми – пішоходи)	5 хв
Усього тривалість	35 хв

Додаткові рекомендації

- Підготуйте макети світлофорів для практичної роботи.
- Рольову гру можна виконати на перерві.

Додаток 1

Додаток 2

Ми – пасажери

Мета

Ознайомити учнів із правилами поведінки у громадському транспорті, під час посадки та висадки з нього.

Результати навчання

Наприкінці заняття учні:

- розповідають про правила посадки в транспорт, висадки, очікування транспорту;
- демонструють культуру поведінки у громадському транспорті.

Обладнання і матеріали:

- Класна дошка і кольорова крейда або фліпчарт і фломастери.
- Комп'ютер, доступ до інтернету, мультимедійний проектор (бажано).

Що підготувати заздалегідь:

- Роздрукувати Додатки 1 – 3.
- Запропонувати дітям обговорити із рідними, який громадський транспорт є у вашому населеному пункті.

Рекомендації до організації освітнього простору

- Ранкове коло, підсумкові завдання виконуються у загальному колі: усі сидять на стільчиках, на килимку або стоять.
- Решту вправ теж можна проводити в колі або за столами (на розсуд вчителя).

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН УРОКУ

Ранкове коло	6 хв
Демонстрація «Звуки транспорту»	4 хв
Інформаційне повідомлення	5 хв
Бесіда	5 хв
Рольова гра	10 хв
Підсумкові завдання	5 хв
Усього тривалість	35 хв

Ранкове коло (зворотній зв'язок, вступ до теми, знайомство)

1. Зворотний зв'язок із минулим заняттям. Запитайте дітей: «Про що ми говорили на минулому уроці?» Вислухайте їхні відповіді, підсумуйте сказане: «На минулому уроці ми тренувалися переходити дорогу за допомогою світлофорів, які самі ж виготовили».
2. Вправа на знайомство. Попросіть дітей по черзі назвати своє ім'я та сказати, який громадський транспорт їм подобається найбільше.
3. Оголосіть тему і завдання уроку: «Сьогодні ми поговоримо про різні види громадського транспорту, та як ними користуватися».
4. Запропонуйте дітям розглянути малюнок у *Додатку 1* та дати відповіді на запитання:
 - Який транспорт зображено на цьому малюнку?
 - Який громадський транспорт є там, де ви живете?

Демонстрація «Звуки транспорту»
(навчитися розрізняти різноманітні звуки)

Слово вчителя: «Біля дороги потрібно не лише уважно дивитися, але й слухати. Зараз ми пограємо. Я буду вмикати звук, а ви скажете, що це (після кожного звуку натискайте на паузу)».

<http://autta.org.ua/ua/materials/material/Zvuki-transportu-dlya-d-tey/>

- Попросіть дітей пригадати та відтворити, які ще звуки вони можуть почути на вулиці. Після цього запропонуйте дітям виконати завдання в зошиті на с. 34».

Підсумуйте: «На вулиці потрібно уважно прислухатися до звуків. Але, якщо йде дощ, то потрібно бути удвічі уважнішим, адже в негоду звуки погано чути, а водіям погано видно пішоходів».

Інформаційне повідомлення
(вивчити правила очікування транспорту на зупинці)

Слово вчителя: «Зупинки громадського транспорту позначаються знаками (продемонструйте знаки «Зупинка автобуса», «Зупинка тролейбуса», «Зупинка трамвая», *Додаток 2*). Не можна стояти поблизу проїжджої частини, а тим більше – виходити на неї. Чому? (Хтось може ненароком штовхнути під колеса). Дуже важливо правильно переходити дорогу після того, як вийшов із транспорту».

1. Покажіть учням *Додаток 3*.

Запитання для обговорення:

- Що загрожує хлопчикові? (По-перше,

його може не помітити водій автобуса, по-друге, він може потрапити під колеса червоного автомобіля).

Наголосіть!

- Не поспішайте переходити дорогу, зачекайте, доки автобус від'їде;
- Переходьте дорогу пішохідним переходом;
- Якщо необхідно перейти дорогу перед транспортом, що стоїть, відступіть вперед від нього на п'ять великих кроків!

Бесіда (формувані корисні звички)

Ознайомте дітей із правилами безпечної поведінки під час посадки, висадки. Ставте дітям запитання та підсумовуйте.

- Як чекати транспорт? *(Якщо багато людей, то стати в чергу. Чекайте на відстані від дороги, тому що транспорт може занести, особливо в зимку).*
- Як правильно заходити в транспорт. *(Коли він під'їде, станьте збоку від дверей. Пропустіть пасажирів, які виходять).*
- Як поводитися під час руху? *(У салоні сідайте на вільне місце або станьте так, щоб було зручно триматися).*
- Як вийти з транспорту? *(Готуйтеся до виходу завчасно. Поміняйтеся місцями з тими, хто не виходить на зупинці).*

Рольова гра (формувані культуру поведінки в транспорті)

Запропонуйте бажаючим показати, як вони засвоїли правила поведінки під час висадки-посадки. А саме, продемонструвати:

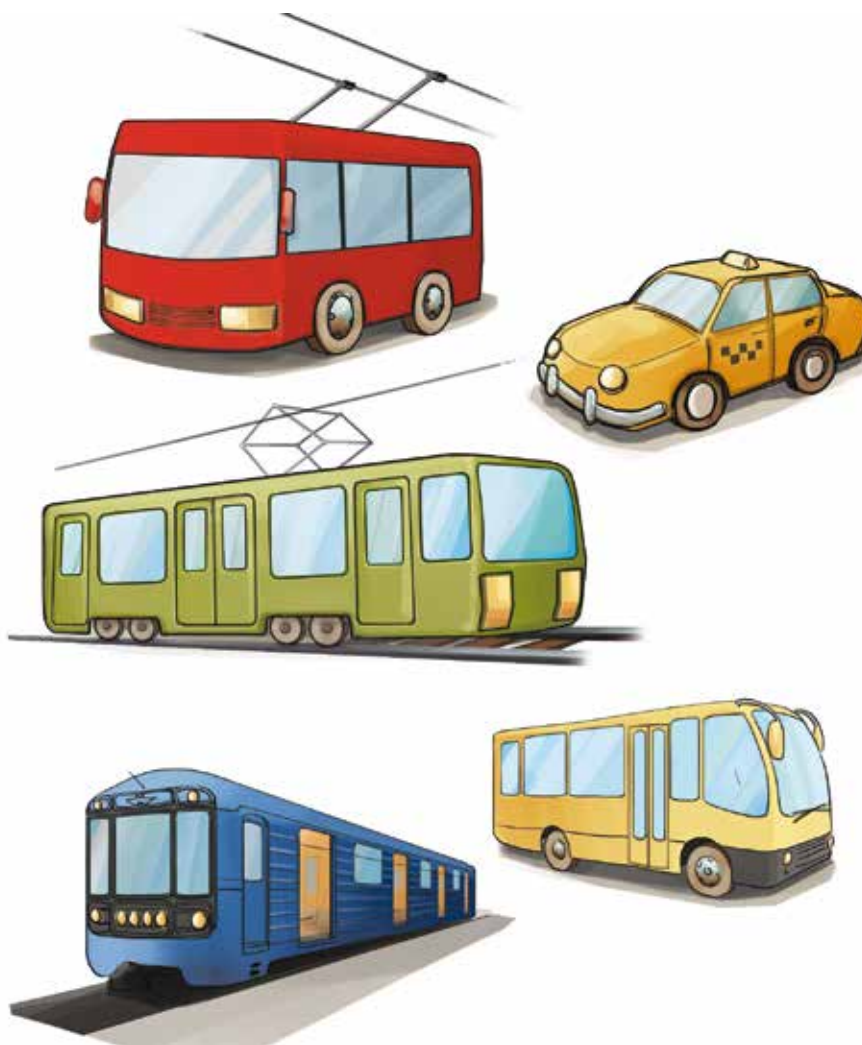
- як вони себе будуть поводити на зупинці, чекаючи транспорт;
- як потрібно заходити в транспорт;
- як поводитися під час руху (можете розставити кілька стільців);
- як готуватися до виходу.

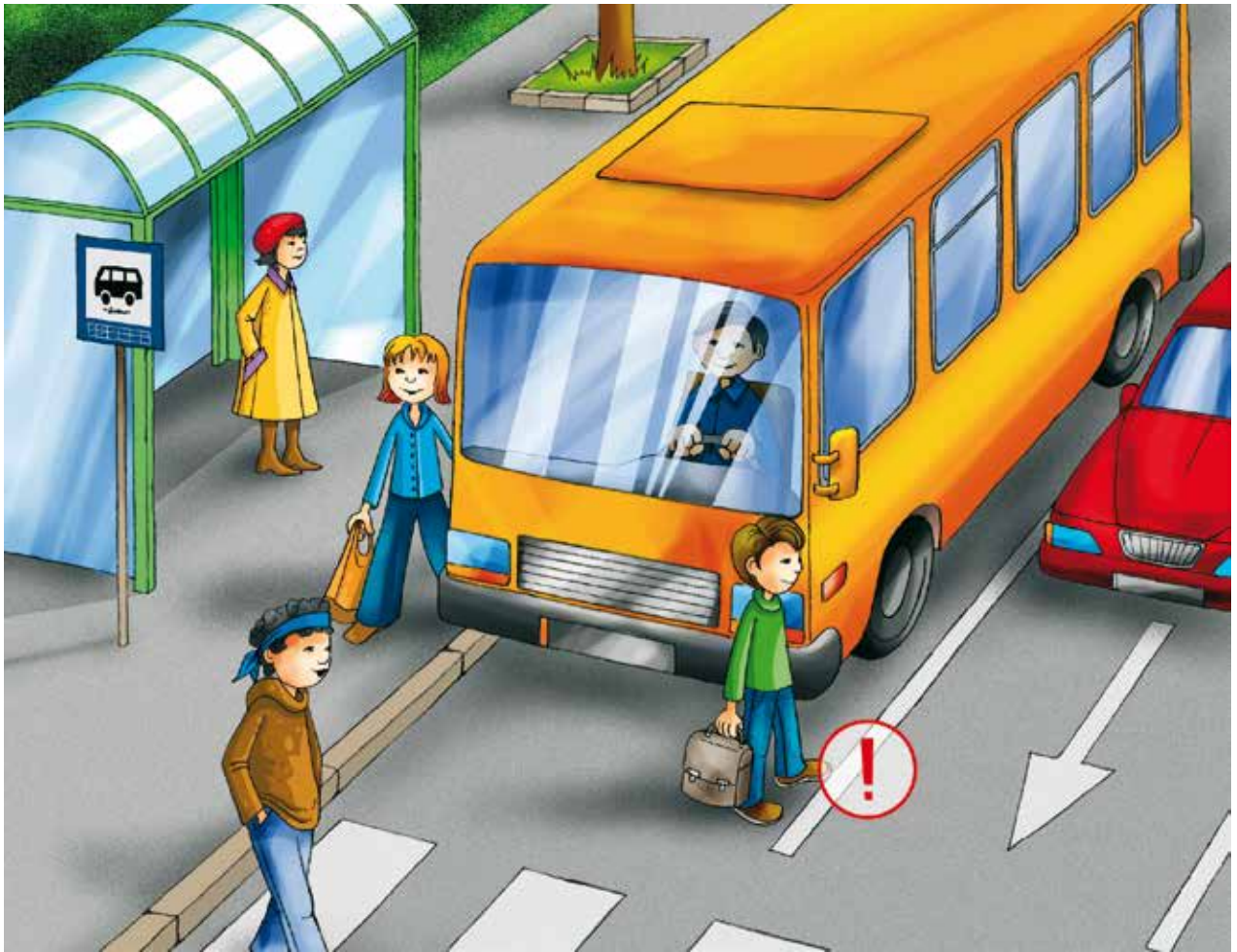
Учні можуть коментувати свої дії.

Підсумкові завдання (зворотній зв'язок, релаксація)

1. Запропонуйте дітям разом із дорослими пройти шлях до школи, обговорюючи всі небезпечні моменти та можливості їх уникнути.
2. Відкритий мікрофон. Запропонуйте дітям по черзі поділитися враженнями від цього уроку *(сказати, що сподобалося, а що ні).*

Поаплодуйте собі.

Дорога до школи

Мета

Навчити учнів обирати безпечний маршрут дорогою до школи.

Результати навчання

Наприкінці заняття учні:

- розповідають, як уникнути небезпеки дорогою до школи;
- пояснюють необхідність переходити дорогу лише на пішохідному переході.

Обладнання і матеріали

- Класна дошка і кольорова крейда або фліпчарт і фломастери.
- Комп'ютер, доступ до інтернету, мультимедійний проектор (бажано).
- Самоклеюча світловідбиваюча стрічка, ножиці, олівці, шаблони для створення світловідбивачів (Додаток 1).

Що підготувати заздалегідь

- Запропонуйте дітям разом із дорослими пройти шлях до школи, обговорюючи всі небезпечні моменти та можливості їх уникнути.

Рекомендації до організації освітнього простору

- Ранкове коло, підсумкові завдання виконуються у загальному колі: усі сидять на стільчиках, на килимку або стоять.
- Індивідуальне місце для кожного учня для виготовлення світловідбивачів.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН УРОКУ

Ранкове коло	10 хв
Практична робота	25 хв
Дорога до школи	30 хв
Підсумкові завдання	5 хв
Усього тривалість	70 хв

Ранкове коло (зворотній зв'язок, вступ до теми, знайомство)

1. Зворотній зв'язок із минулим заняттям. Запитайте дітей: «Про що ми говорили на минулому уроці?» Вислухайте їхні відповіді, підсумуйте сказане: «На минулому уроці ви дізналися про правила користування громадським транспортом».
2. Оголосіть тему і завдання уроку: «Сьогодні ми продовжимо говорити про правила безпеки на дорозі та особливо в районі нашої школи. Навіть якщо ви спізнюєтеся, не слід порушувати правила дорожнього руху і переходити дорогу в заборонених місцях».
3. Запропонуйте учням розглянути малюнок на с. 43 підручника.

Запитання для обговорення:

- Хлопчик поспішає на урок. Який шлях до школи є найкоротшим, а який – безпечним?
- Скільки разів хлопчик має перейти дорогу, щоб потрапити до школи? (2).
- Чому дорогою до школи треба бути уважним і зосередженим? (Щоб не потрапити під автомобіль).

4. Вправа на знайомство. Попросіть учнів назвати своє ім'я та розказати, як вони ходять до школи. Які небезпеки можуть бути на цьому шляху? Як їх можна уникнути?

Практична робота

1. Запропонуйте учням відкрити с. 44. підручника. Зачитуйте корисні поради та пояснюйте кожну.
 - Якщо біля дороги немає тротуару, йдіть узбіччям назустріч транспорту.
 - Якщо поблизу немає переходу, переходьте дорогу на перехресті.
 - Якщо немає переходу і перехрестя, переходьте дорогу там, де її добре видно в обидва боки.
 - Починайте перехід, коли транспорту немає або він дуже далеко.
 - Прикріпіть на одяг та ранці світловідбивачі (ви будете помітні для водіїв у темні частини доби).

2. Скажіть, що світловідбивачі потрібно використовувати не лише у сільській місцевості, а всім дітям, не залежно від місця проживання. Можна купити готові наліпки, або ж створити власні, які не тільки вбережуть, але й будуть

стильним доповненням до одягу чи наплічника.

3. Запропонуйте дітям за допомогою інструкції у підручнику на с. 45 створити світловідбивачі. Ви можете заздалегідь зробити декілька трафаретів для обведення, надрукувавши їх на картоні (Додаток 1).

4. Попросіть учнів прикрасити одяг чи наплічники.

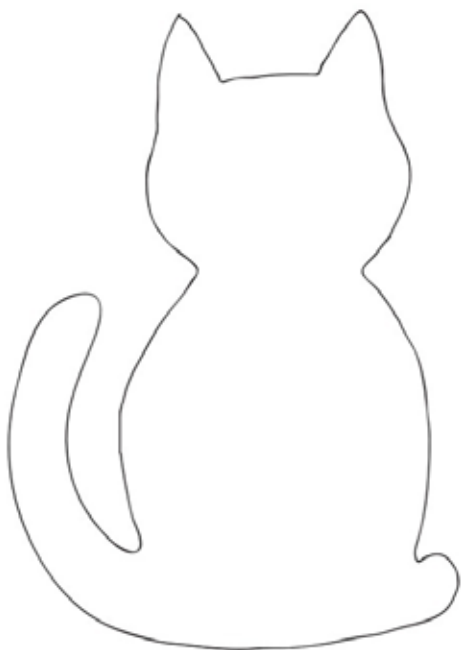
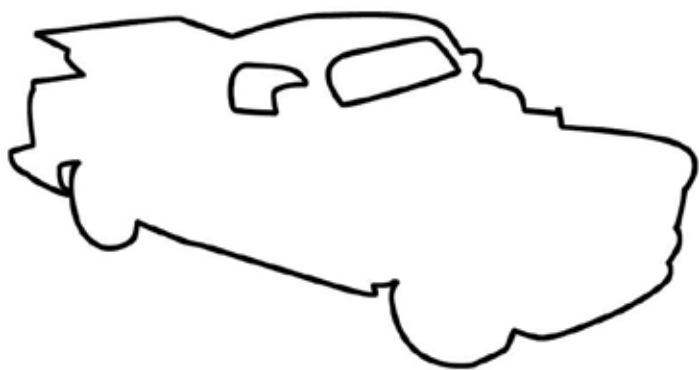
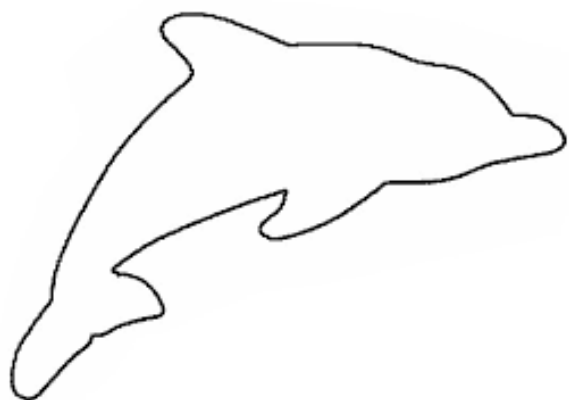
Дорога до школи

Вийдіть із учнями на вулицю. Дослідіть разом, які шляхи ведуть до школи, чи є переходи та зупинка.

Підсумкові завдання (зворотній зв'язок, релаксація)

Відкритий мікрофон. Запропонуйте дітям по черзі поділитися враженнями від цього уроку (сказати, що сподобалося, а що ні).

Поаплодуйте собі.

Працюємо самостійно

Мета

Тісна інтеграція освітніх галузей, з акцентом на застосування математичного та лінгвістичного апарату до матеріалу тематичного тижня.

Результати навчання

Наприкінці заняття учні:

- розпізнають складові частини дороги та основні дорожні знаки;
- розпізнають види ліній: пряма, крива, ламана;
- розуміють математичні записи та співвідносять їх з малюнками.

Обладнання і матеріали

- Олівці для кожного учня.

Що підготувати заздалегідь

- Зошити-практикуми/посібники-практикуми для кожного учня.
- Роздрукувати (намалювати) слова «тротуар», «бордюр», «проїзна частина», «перехрестя», «пішохідний перехід», «дорожні знаки», «світлофор» для хмари тегів.

Рекомендації до організації освітнього простору

- Індивідуальні робочі місця. Можлива розстановка столів зі стільцями рядами, групами, півколом.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН УРОКУ

Зворотній зв'язок, вступ до теми	5 хв
Робота із зошитом	15 хв
Руханка	3 хв
Робота із зошитом	10 хв
Руханка	3 хв
Робота із словником	4 хв
Щоденник вражень	30 хв
Усього тривалість	70 хв

Зворотній зв'язок, вступ до теми

1. Зворотний зв'язок із попередніми заняттями. Запитайте дітей: «Як називається наш тематичний тиждень? Що ми вивчали?» Вислухайте відповіді, підсумуйте: «Отже, весь тиждень ми тренувалися безпечно ходити до школи та зі школи».
2. Оголосіть: «Сьогодні ми закріпимо дещо з того, що ми вже вивчили, а саме складові частини дороги».

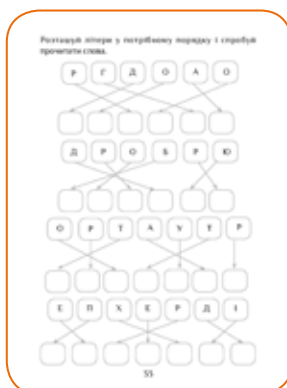
Робота із зошитом

1. Запропонуйте дітям послухати пісеньку «5 малих машинок».

<http://autta.org.ua/ua/materials/material/5-malih-mashinok/>

2. Запропонуйте дітям виконати завдання у зошиті на с. 32-33.
3. Організуйте самостійне виконання завдань.

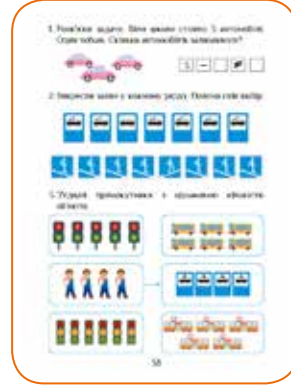
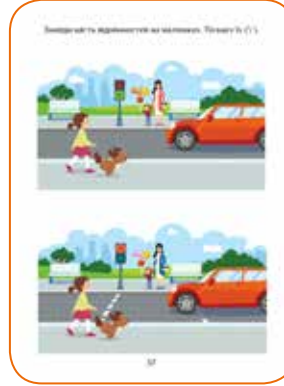
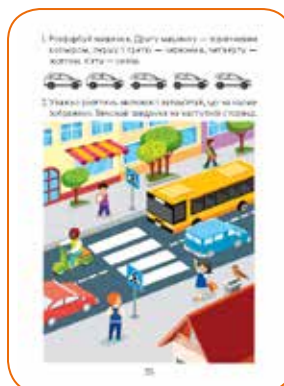

Руханка (вправа на зняття м'язового напруження)

Ми по вулиці ідемо,
Гарно всі себе ведемо.
Ось і «зебра», зупинись.
Вліво, вправо подивись.
Вільно скрізь, машин нема.
Йду по «зебрі» прямо я.
До театру ми прийшли,
Тихо в зал усі зайшли,
Зайняли свої місця.
Почалась вистава ця.

Робота із зошитом (продовження)

1. Попросіть учнів продовжити роботу із зошитом та виконати завдання на с. 35-39.
2. Організуйте самостійне виконання завдань.

Руханка

Запропонуйте дітям виконати руханку, яка їм найбільше сподобалась на цьому тижні.

Робота із словником

Запропонуйте дітям додати до хмарки ще кілька слів.

Беріть картку зі словом та запитуйте клас, чи хтось може сказати його значення.

Підсумуйте відповіді дітей та самостійно (чи попередньо попросіть когось із дітей) клейте на «хмарку».

Тротуар — це частина дороги, призначена для руху пішоходів.

Бордюр — це камінь, який відокремлює тротуар від проїзної частини.

Проїзна частина — частина дороги,

призначена для руху транспорту.

Перехрестя — ділянка перетину доріг.

Пішохідний перехід — це частина дороги, по якій пішоходам дозволено переходити дорогу.

Дорожні знаки — це графічні повідомлення для пішоходів та водіїв.

Світлофор — пристрій, який регулює рух транспорту та пішоходів.

Щоденник вражень (зворотній зв'язок, рефлексія, релаксація)

1. Запропонуйте учням упродовж 15-20 хвилин написати чи намалювати те, що їм найбільше сподобалось при вивченні даної теми, що їх найбільше зацікавило.

Орієнтовні теми для «Щоденника вражень»:

- Я знаю такі пішохідні знаки.
 - Я б хотів/хотіла мати світловідбивачі.
2. Запропонуйте кільком бажаним прочитати або показати те, що вони написали чи намалювали, але не змушуйте тих, хто не хоче ділитися.
 3. Подякуйте учням за цікавий тиждень. Запропонуйте їм поаплодувати собі, вам та одне одному.

Тиждень 6. Наша Батьківщина

Рекомендована тематика	Тривалість
1. Україна – наша Батьківщина	1 год.
2. Чим багата Україна	1 год.
3. Державні символи України	1 год.
4. Державні свята	2 год.
5. Працюємо самостійно: вправи з математики та мови	2 год.

Орієнтовні / проблемні запитання:

- Що таке Батьківщина?
- Які досягнення українців?
- Які є державні символи України?
- Хто такі козаки, захисники?

Цілі тижня:

1. Допомогти дітям сформувати уявлення про Батьківщину.
2. Навчити дітей розпізнавати державні символи України.
3. Ознайомити учнів з державним гімном, найважливішими державними святами.

Очікувані результати тижня:

На кінець тижня учні:

- пояснюють етимологію слова «Батьківщина»;
- розповідають, чим відома наша країна;
- розпізнають державні символи України;
- розповідають про державний прапор України та герб, демонструють повагу до них;
- співають державний гімн;
- розповідають про найважливіші державні свята України;
- пояснюють, хто такі козаки, описують їх зовнішній вигляд, зброю тощо;
- виготовляють вироби з солоного тіста.

Освітня галузь	Очікувані результати
ПРО	- визначає та описує місце свого проживання [2 ПРО 2-3.1-1].
ТЕО	Технічна творчість та техніка
	<ul style="list-style-type: none"> - добирає конструкційні матеріали відповідно до їх властивостей для виготовлення виробу: папір, пластилін, полімерна глина чи солоне тісто, тканина, нитки; неткані, природні та інші матеріали [2 ТЕО 1-1.3-3]; - планує послідовність технологічних операцій з допомогою дорослих (використання технологічних карт) [2 ТЕО 1-1.1-2].
	Світ технологій
<ul style="list-style-type: none"> - аналізує зображення схем технологічної послідовності за допомогою дорослих та дотримується їх у процесі роботи (використання технологічних карт, графічних зображень, малюнків) [2 ТЕО 2-2.1-1]; - самостійно чи з допомогою дорослих демонструє результати власної діяльності [2 ТЕО 2-1.5-3]. 	
СЗО	Добробут
	- об'єднується з іншими дітьми у групу для навчання та гри [2 СЗО 3-4.4-6].
ГІО	Я серед людей
	- розпитує старших людей про минуле [2 ГІО 2-3.1-2].
	Моя культурна спадщина
	<ul style="list-style-type: none"> - встановлює, спираючись на власний досвід і думки старших, коли відбувалися відомі історичні події та жили визначні особи (раніше / пізніше, до / після, давно / недавно) [2 ГІО 3-1.1-2]; - довідується (із легенд, від старших людей) про походження місцевих назв населених пунктів і географічних об'єктів [2 ГІО 3-2.3-3]; - виготовляє доступні атрибути до свят та урочистостей [2 ГІО 3-7.1-5].
	Ми – громадяни України. Ми – європейці
<ul style="list-style-type: none"> - представляє загальні відомості про Україну [2 ГІО 5-8.3-1]; - розпитує дорослих (родичів) про сучасне громадське життя та минуле України [2 ГІО 5-8.3-2]; - розпізнає державні символи України, шанобливо ставиться до них [2 ГІО 5-8.3-3]; - розповідає про державний прапор України, її герб [2 ГІО 5-8.3-4]; - співає державний гімн України [2 ГІО 5-8.3-5]; - розповідає про День Незалежності України і традиції його святкування в родині / громаді / країні [2 ГІО 5-8.3-6]; - розповідає про найважливіші державні свята України [2 ГІО 5-8.3-7]. 	

МОВ	Взаємодіємо усно
	<ul style="list-style-type: none"> - з увагою сприймає усні репліки й доречно реагує на усну інформацію в діалозі (погоджується або не погоджується, виконує певні дії у відповідь на прохання чи відповідно до інструкції) [2 МОВ 1-1.1-1]; - сприймає монологічне висловлення (казки, розповіді, вірші, інструкції до виконання завдань тощо) з конкретною метою [2 МОВ 1-1.1-2] - використовує фактичний зміст (хто?, що?, де?, коли?) для перетворення усної інформації [2 МОВ 1-1.2 -1]; - обговорює з іншими інформацію, яка зацікавила [2 МОВ 1-1.3-3] - висловлює думку, що подобається в почутому, а що – ні [2 МОВ-1.5-1]; - поповнює власний словниковий запас [2 МОВ 1-1.7-3]; - звертається, вітається, прощається, дотримуючись норм мовленнєвого етикету, використовує ввічливі слова [2 МОВ 1-1.8-2].
	Читаємо
	<ul style="list-style-type: none"> - розповідає, про що текст, відповідає на запитання за змістом прочитаного [2 МОВ 2-2.2-4].
	Досліджуємо медіа
	<ul style="list-style-type: none"> - обговорює зміст і форму простого медіатексту (світлина, фотоколаж, листівка, мультфільм), виявляє (з допомогою вчителя / вчительки) очевидні ідеї у простих медіатекстах [2 МОВ 4-1.4-4].
МАО	Лічба
	<ul style="list-style-type: none"> - лічить за правилами лічби об'єкти навколишнього світу (розташовані послідовно, по колу, хаотично; двійками, п'ятірками, десятками) [2 МАО 1-3.2-1]; - зіставляє ймовірний та фактичний результат лічби об'єктів [2 МАО 1-1.4-3]; - порівнює і впорядковує об'єкти навколишнього світу за однією або декількома ознаками [2 МАО 1-3.2-5].
	Числа. Дії з числами
	<ul style="list-style-type: none"> - читає і записує натуральні числа (мінімум до 100) та нуль – словами і цифрами [2 МАО 2-2.1-1]; - порівнює натуральні числа в межах 100, позначає результат порівнювання за допомогою знаків $>$, $<$, $=$ [2 МАО 2-2.1-4]; - співвідносить кількість об'єктів навколишнього світу з відповідним натуральним числом і навпаки [2 МАО 2-2.1-5].
	Просторові відношення. Геометричні фігури
	<ul style="list-style-type: none"> - встановлює відносне розміщення об'єктів на площині та у просторі (лівіше, правіше, вище, нижче тощо).

Україна – наша Батьківщина

Мета

Допомогти дітям сформувати уявлення про Батьківщину.

Результати навчання

Наприкінці заняття учні:

- *пояснюють* походження слова «Батьківщина»;
- *знають (називають)* назву своєї Батьківщини;
- *розповідають*, чим відома Україна.

Обладнання і матеріали

- Класна дошка і кольорова крейда або фліпчарт і фломастери.
- Комп'ютер, доступ до інтернету, мультимедійний проектор (бажано).

Що підготувати заздалегідь

- Роздрукувати слово «Україна» (кожна літера на окремому аркуші формату А4).
- Написати на дошці вірш М. Чернявського. Обведіть чи виділіть першу букву кожного рядка вірша.

Рекомендації до організації освітнього простору

- Ранкове коло, підсумкові завдання виконуються у загальному колі: усі сидять на стільчиках, на килимку або стоять.
- Решту вправ теж можна проводити в колі або за столами (на розсуд вчителя).

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН УРОКУ

Ранкове коло	10 хв
Руханка «Український гопачок»	4 хв
Бесіда «Україна – наша Батьківщина»	10 хв
Інформаційне повідомлення «Чим відома Україна»	5 хв
Підсумкові завдання	6 хв
Усього тривалість	35 хв

Ранкове коло (зворотній зв'язок, вступ до теми, знайомство)

1. Зворотний зв'язок із минулим тематичним тижнем. Запитайте дітей: «Про що ми говорили на минулому тижні?» Вислухайте їхні відповіді, підсумуйте: «На минулому тижні, ми вчилися правильно поводитись на дорозі».
2. Актуалізація нової теми: «Сьогодні ми поговоримо про Батьківщину, вчитимось любити її. Можливо хтось з вас уже знає, що таке Батьківщина?» (відповіді дітей)

Підсумуйте: «Батьківщина – це земля, де ми народилися і живемо».

3. Знайомство. Запропонуйте дітям по черзі назвати своє ім'я та місце, де вони люблять проводити час. Почніть із себе: «Мене звать (ім'я) і я люблю гуляти в нашому лісі...».

Підсумуйте: «Усе, що ви назвали, усі ваші улюблені місця – це ваша Батьківщина. Вона назавжди залишиться у ваших серцях і зігріватиме душу, де б ви не жили. Ви пам'ятатимете рідний дім, казки, які розказували рідні, їх пісні і танці. Одним з наших найвідоміших танців є гопак. Давайте разом спробуємо виконати рухи цього танцю».

Руханка «Український гопачок»

<http://autta.org.ua/ua/materials/material/Ukrainska-f-zhvilinka/>

Бесіда «Україна – наша Батьківщина»

1. Запитайте в учнів:
 - На яке слово схоже Батьківщина? (батьки. Батьківщина – це земля не лише наша, а й наших батьків, дідів і прадідів)
 - Як ви думаєте, чому слово «Батьківщина» пишеться з великої літери? (Через повагу до своєї країни, рідної землі)
2. Зачитайте вірш.

У всіх людей одна святиня,
Куди не глянь, де не спитай,
Рідніша їм своя пустиня,
Аніж земний в чужині рай.
Їм красить все їх рідний край.
Нема без кореня рослини,
А нас, людей, без Батьківщини.

М. Чернявський

3. Запитайте учнів, які літери обведені (виділені) у вірші?

Примітка: названі літери прикріплюйте на дошку у правильному порядку, щоб утворилося слово «Україна». Якщо учні ще не знають всіх букв, назвіть їх самі.
Разом з учнями прочитайте слово, яке утворилося.

Порахуйте разом з учнями скільки букв міститься в цьому слові.

*Можливо хтось знає як буде Україна англійською мовою? Прикріпіть на дошці слово Ukraine та прочитайте разом з учнями (якщо добре володієте англійською мовою).

Інформаційне повідомлення «Чим відома Україна»

Слово вчителя: «Україна відома в усьому»

світі. Українські ракети запускають космічні кораблі. Українці створили найбільший у світі транспортний літак — «Мрія». Давайте подивимося про нього мультфільм».

1. Перегляд мультфільму «Це наше і це твоє. Мрія».

<http://autta.org.ua/ua/materials/material/Multf-lmi-pro-Ukrainu-dlya-Pershogo-uroku/>

Запитання для обговорення:

- Як називається найбільший у світі літак?
- Що означає слово «мрія»?
- Чому так назвали літак?

Підсумкові завдання (зворотній зв'язок, рефлексія, релаксація)

1. Зачитайте вірш.

Облітав журавель

Облітав журавель
Сто морів, сто земель,
Облітав, обходив,
Крила, ноги натрудив.
Ми спитали журавля:
— Де найкраща земля? —
Журавель відповідає:
— Краще рідної немає!

Платон Воронько

Запитання для обговорення:

- Хто ми з вами, що за народ? (Українці).
- Яка найкраща земля для українців?

Підсумуйте: «Любіть рідну землю, шануйте свій народ і його мелодійну мову».

2. Відкритий мікрофон. Запропонуйте учням по черзі поділитися враженнями від цього уроку (одним реченням сказати, що сподобалося, а що — ні).

Чим багата Україна

Мета

Розширити та поглибити знання дітей про свою країну, її природу, традиції, національну кухню.

Результати навчання

Наприкінці заняття учні:

- розповідають про народні традиції українців;
- називають рослини, тварини, страви та обереги України.

Обладнання і матеріали

- Класна дошка і кольорова крейда або фліпчарт і фломастери.
- Комп'ютер, доступ до інтернету, мультимедійний проектор (бажано).

Що підготувати заздалегідь

- Намалювати на великому аркуші паперу (формату А2) контур карти України.
- Роздрукувати та розрізати Додаток 1 з розрахунку одна картка на одного учня.

Рекомендації до організації освітнього простору

- Ранкове коло, підсумкові завдання виконуються у загальному колі: усі сидять на стільчиках, на килимку або стоять.
- Решту вправ теж можна проводити в колі або за столами (на розсуд вчителя).

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН УРОКУ

Ранкове коло	5 хв
Перегляд мультфільму «Твоя країна – Україна»	5 хв
Руханка «Україно, ми твоя надія»	3 хв
Робота в групах	15 хв
Підсумкові завдання	7 хв
Усього тривалість	35 хв

Ранкове коло (зворотній зв'язок, вступ до теми, знайомство)

1. Зворотний зв'язок із минулим тематичним тижнем. Запитайте дітей: «Про що ми говорили на минулому уроці?» Вислухайте їхні відповіді, підсумуйте: «Отже, вчора ми з вами дізналися, що таке Батьківщина».
2. Оголосіть тему уроку: «Сьогодні ми поговоримо, чим багата Україна».
3. Знайомство. Роздайте дітям картки (Додаток 1) і запропонуйте їм по черзі назвати своє ім'я та сказати, що зображено на малюнку.

Примітка: якщо учні не знають, що зображено на малюнку, допоможіть їм.

Перегляд мультфільму «Твоя країна – Україна» (2:34 хв.)

<http://autta.org.ua/ua/materials/material/Tvoya-kraina---Ukraina/>

Запитання для обговорення:

- Що є в країні? (Річки, лани широкі, гори високі, ліси зелені ...).
- Чим відома ця країна на весь світ? (Розмальовані хати, печі, писанки, вишиті рушники, сорочки).
- Як називається ця країна? (Україна).
- Які символи України? (Верба, калина).
- Які квіти ростуть в Україні? (Маки, волошки, соняхи, ромашки, мальви).
- Які найсмачніші страви в Україні? (Борщ, вареники, голубці ...).
- Які є традиції в Україні? (Різдво,

Івана Купала, Масляна...).

Руханка «Україно, ми твоя надія»

<http://autta.org.ua/ua/materials/material/Ukraino--mi-tvoya-nad-ya/>

Робота в групах

1. Заздалегідь підготуйте на великому аркуші паперу (формату А2) контур карти України.
2. Об'єднайте учнів у 4 групи за допомогою карток зі знайомства «рослини», «тварини», «страви», «обереги України» та запропонуйте розфарбувати свої малюнки.
3. Коли всі учні завершать розмальовувати, запропонуйте групам по черзі виходити до карти України та наклеювати на неї свої розмальовані деталі.

Запитання для обговорення:

- Які тварини ви помістили на карту? (Відповіді групи «тварини»).
 - Які рослини ви помістили на карту? (Відповіді групи «рослини»).
 - Які страви ви помістили на карту? (Відповіді групи «страви»).
 - Які обереги України ви помістили на карту? (Відповіді групи «обереги України»).
4. Після обговорення, разом з дітьми прикріпіть плакат на стіну.

Підсумуйте: «Подивіться, яка гарна та багата в нас Україна».

Підсумкові завдання (зворотній зв'язок, рефлексія, релаксація)

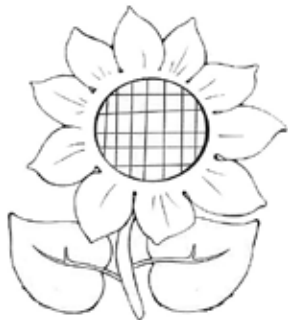
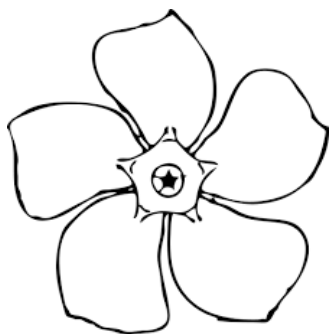
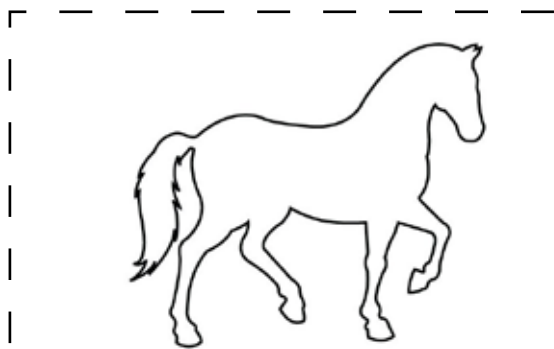
<http://autta.org.ua/ua/materials/material/Ukraina---tse-ti/>

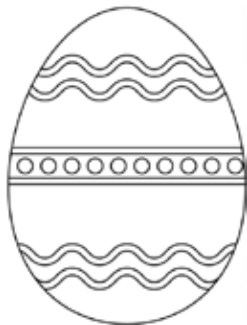
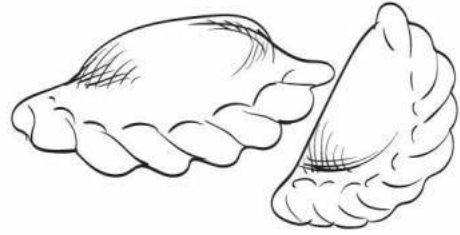
1. Відкритий мікрофон. Запропонуйте учням по черзі поділитися враженнями від цього уроку (*одним реченням сказати, що сподобалося, а що – ні*).
2. На завершення увімкніть пісню Тіни Кароль та Голос Діти: Україна – це ти (3:27хв.)

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН ОБ'ЄДНАНИХ УРОКІВ «МОЯ БАТЬКІВЩИНА – УКРАЇНА» ТА «ЧИМ БАГАТА УКРАЇНА» ЗА ТИПОВОЮ ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ НУШ–1 (ПІД КЕРІВНИЦТВОМ О.Я. САВЧЕНКО)

Ранкове коло (Моя Батьківщина – Україна)	7 хв
Руханка «Український гопачок» (Моя Батьківщина – Україна)	5 хв
Бесіда «Наша Батьківщина – Україна» (лише пункт 1) (Моя Батьківщина – Україна)	5 хв
Інформаційне повідомлення «Чим відома Україна» (Моя Батьківщина – Україна)	5 хв
Перегляд мультфільму «Твоя країна – Україна» (Чим багата Україна)	6 хв
Робота в групах (Чим багата Україна)	за наявністю часу
Підсумкові завдання (Чим багата Україна)	7 хв
Усього тривалість	35 хв

Державні символи України

Мета

Навчити дітей розпізнавати державні символи України та виявляти повагу до них.

Результати навчання

Наприкінці заняття учні:

- *розпізнають* державні символи України;
- *розповідають* про державний прапор України та її герб, демонструють повагу до них (встають, коли лунає гімн, виносять прапор);
- *співають* державний гімн.

Обладнання і матеріали:

- Класна дошка і кольорова крейда або фліпчарт і фломастери.
- Комп'ютер, доступ до інтернету, мультимедійний проектор.

Що підготувати заздалегідь:

- Частково намалювати на великому папері прапор та герб для роботи в групах.
- Роздрукувати кольоровий прапор та герб України.

Рекомендації до організації освітнього простору

- Ранкове коло, підсумкові завдання виконуються у загальному колі: усі сидять на стільчиках, на килимку або стоять.
- Решту вправ теж можна проводити в колі або за столами (на розсуд вчителя).

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН УРОКУ

Ранкове коло	5 хв
Легенда про символи України	5 хв
Руханка	2 хв
Бесіда «Державні символи»	10 хв
Робота з підручником	3 хв
Легенда «Засновники Києва»	3 хв
Робота в групах	5 хв
Підсумкові завдання	2 хв
Усього тривалість	35 хв

Ранкове коло (зворотній зв'язок, вступ до теми, знайомство)

1. Зворотний зв'язок із минулим уроком. Запитайте: «Про що ми говорили вчора?» Вислухайте відповіді, підсумуйте сказане: «Отже, вчора ми з вами дізнавалися, що таке Батьківщина».
2. Оголосіть тему уроку: «Сьогодні на уроці поговоримо про державні символи нашої Батьківщини».
3. Вправа на знайомство. Роздайте дітям картинки (Додаток 1) та запропонуйте їм по черзі назвати своє ім'я та назву рослини».

Примітка: якщо учні не знають назву рослини, допоможіть їм.

Легенда про символи України

Слово вчителя: «Наша Батьківщина має свою землю, мову, культуру, історію, звичаї і традиції. Також має неповторні державні символи.

Державний символ – знак, зображення або мелодія, які відображають якісь офіційні прикмети держави. Послухайте про них легенду».

Давним-давно жила одна жінка. І було у неї три сини. Росли сини чесними, сміливими і дуже любили свою матір, готові були віддати за неї своє життя. Підросли вони і вирішили піти в люди і прославити свою матір.

Першим пішов старший син. Мати, щоб він про неї пам'ятав, подарувала йому золоту корону з трьома промінчиками. Пішов син. І за корону, яка зігрівала людей і вела вперед, показувала дорогу до кращого життя, дали першому сину ім'я – Тризуб.

Середньому сину мати в дорогу подарувала

жовто-блакитний одяг. Своїми хорошими справами прославив він свою матір. Дали люди йому ім'я – Прапор.

А там, де був молодший син, завжди звучала дзвінкоголоса пісня, тому що мати подарувала молодшому сину голос солов'я. І дали йому ім'я – Гімн.

З того часу йдуть завжди разом – Тризуб, Прапор і Гімн, прославляючи рідну матір.

Запитання для обговорення:

- Як звали синів? (*Тризуб, Прапор, Гімн*).
- Що подарувала мати старшому сину? (*Золоту корону з трьома промінчиками*).
- Що подарувала мати середньому сину? (*Жовто-блакитний одяг*).
- Що подарувала мати молодшому сину? (*Голос солов'я*).
- Які ви знаєте державні символи України? (*Прапор, герб, гімн*).

Руханка

<http://autta.org.ua/ua/materials/material/Veselyi-gorachok/>

Бесіда «Державні символи»

1. Прикріпіть на дошку прапор України. Запитайте учнів:
 - Діти, а що це таке? (*Прапор України*).
 - Скільки кольорів поєднує прапор? (*Два*).
 - Які кольори зображені на нашому

прапорі? (*Жовтий, блакитний*).

- Як ви думаєте, чому на прапорі є блакитний колір? (*Небо, волошки, барвінок...*).
- Як ви думаєте, чому на прапорі є жовтий колір? (*Пшеничні поля, сонце...*).

Слово вчителя: Прапор — символ незалежної держави. Прапор України — жовто-блакитний. Його кольори означають синє небо та золоту ниву.

Коли вносять або виносять прапор, потрібно обов'язково підвестися, щоб віддати шану прапору».

2. Прикріпіть на дошку герб України. Запитайте учнів:

- Діти, а що це таке? (*Герб України*).
- Що вам нагадує герб України?

Слово вчителя: «Герб — це знак роду, міста, держави. Герб України — Тризуб. Він схожий на золоту корону. На ньому можна прочитати слово Воля. Державний Герб України — це офіційна емблема держави. Вона зображується на грошових знаках, печатках, на вивісках державних установ, навчальних закладів. Тризуб належить до найстаровинніших священних знаків. За тривалий час зазнав він і певних змін, але все-таки зберіг свою первісну основу в зображенні.

Третім символом нашої держави є Гімн. Державний Гімн України — музично-поетичний твір, який прославляє батьківщину, державу, історичні події, їх героїв. Слова гімну написав поет Павло Чубинський, а музику — композитор Михайло Вербицький. Коли звучить Державний Гімн, потрібно обов'язково підвестися, — цим ми виявляємо особливу пошану до нього».

Запитання для обговорення:

- Як ви думаєте, коли виконується гімн? (*Під час державних та урочистих заходів, при відзначенні державних свят, демонстрацій, військових парадів, ушануванні почесних гостей держави, відкриття різного роду урочистостей, переможців міжнародних спортивних змагань*).

Увімкніть гімн України та прослухайте один куплет.

Робота з підручником

Запропонуйте учням розглянути малюнок у підручнику на с. 48.

Запитання для обговорення:

- Який символ держави зображено на грошах?
- Які валюти інших країн ви знаєте?
- Вдома розпитайте дорослих, які гроші були, коли вони були дітьми.

Легенда «Засновники Києва»

Було три брати: один на ім'я Кий, другий — Щек, третій — Хорив. І була в них сестра — Либідь. Вони побудували місто і назвали його Києвом, на честь старшого брата. Навколо міста був ліс і великий бір, де вони ловили звірів. Кий довго княжив. Він був мужнім і хоробрим,

тому його ім'я навіки залишилося в назві столиці.

Запитання для обговорення:

- Як звали брата, на честь якого назвали столицю України?
- Як звали двох інших братів?
- Як звали їхню сестру?
- Як називається головне місто України?
- Чому саме так називається це місто?

Робота в групах

1. Підготуйте заздалегідь частково намальований на великому папері прапор та тризуб.

2. Об'єднайте учнів у дві групи та запропонуйте їм домалювати та розфарбувати малюнки.

Запитання для обговорення:

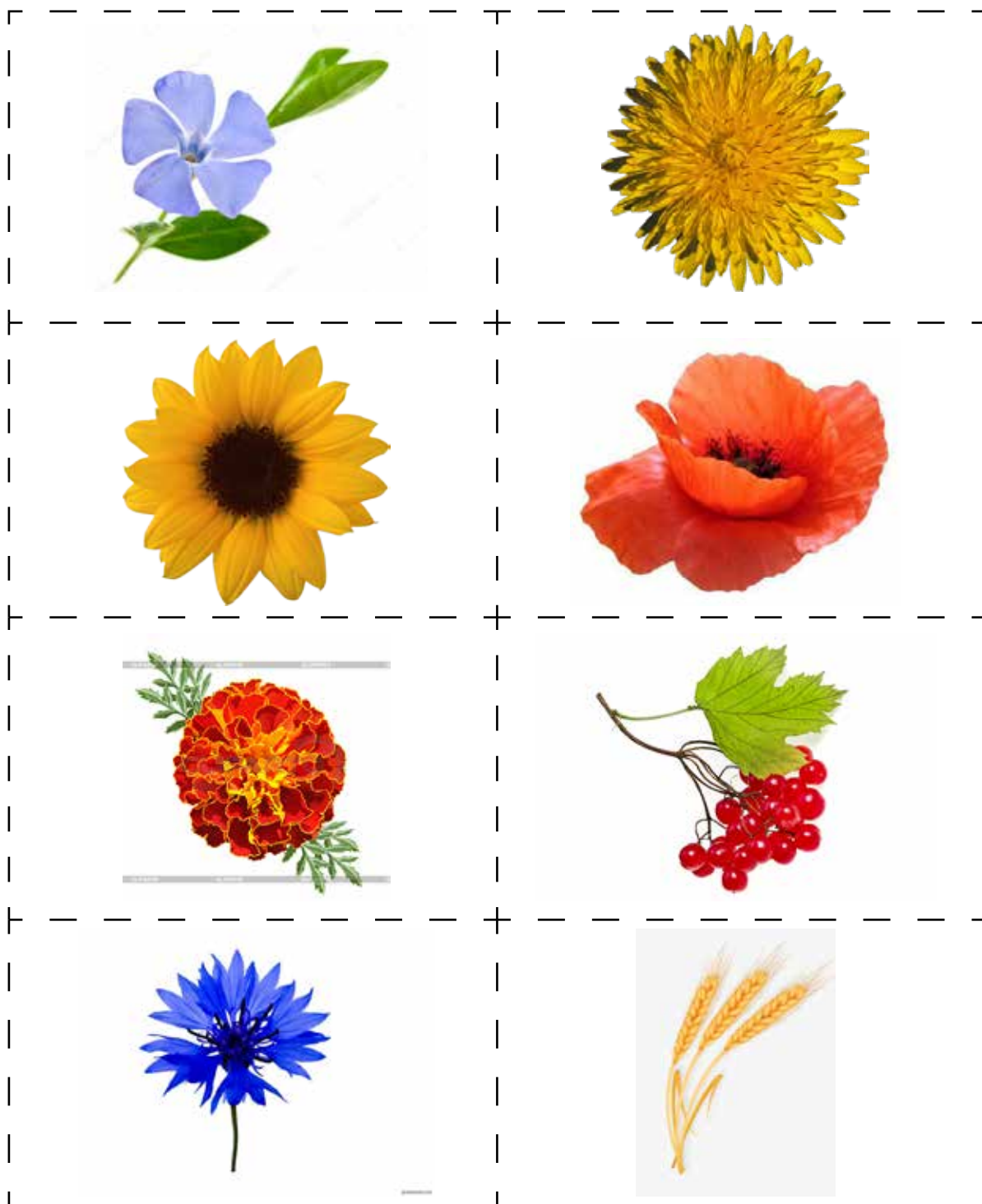
- Які державні символи України ви розфарбували? (*прапор, герб*).
- Якого символу ще не вистачає? (*Гімн*).

Підсумуйте: «Герб, Прапор і Гімн – це державні символи нашого народу. В народі їх ще називають святинями, тому їх треба шанувати».

Підсумкові завдання (зворотній зв'язок, рефлексія, релаксація)

Намалюйте на дошці коло. Запропонуйте учням по черзі виходити до дошки з квіточкою зі знайомства, сказати, що сподобалося на цьому уроці та прикріпити свою квіточку на контур кола.

Підсумуйте: «Який гарний віночок ми зробили. Він є елементом національного одягу та народним символом України».

Державні свята

Мета

Познайомити учнів з найважливішими державними святами.

Результати навчання

Наприкінці заняття учні:

- називають найважливіші державні свята України;
- розказують, хто такі козаки, описують їх зовнішній вигляд, зброю тощо.

Обладнання і матеріали

- Класна дошка і кольорова крейда або фліпчарт і фломастери.
- Комп'ютер, доступ до інтернету, мультимедійний проектор (бажано).

Що підготувати заздалегідь

- Виготовити солоне тісто для виготовлення оберегів.
- Фарба та пензлики для учнів.

Рекомендації до організації освітнього простору

- Ранкове коло, підсумкові завдання виконуються у загальному колі: усі сидять на стільчиках, на килимку або стоять.
- Індивідуальне робоче місце для кожного учня для виготовлення оберегів.
- Решту вправ теж можна проводити в колі або за столами (на розсуд вчителя).

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН УРОКУ

Ранкове коло	10 хв
Інформаційне повідомлення	5 хв
Бесіда	5 хв
Перегляд мультфільму «Це наше і це твоє. Унікальний козацький човен Чайка – наш!»	5 хв
Перегляд мультфільму «Це наше і це твоє. Всесвітньовідомий танок Гопак – наш!»	5 хв
Руханка «Український гопачок»	5 хв
Інформаційне повідомлення	5 хв
Підсумкові завдання	30 хв
Усього тривалість	70 хв

Ранкове коло (зворотній зв'язок, вступ до теми, знайомство)

1. Зворотний зв'язок із минулим заняттям. Запитайте дітей: «Про що ми говорили на минулому уроці?» Вислухайте відповіді, підсумуйте сказане. «Отже, державними символами України є прапор, герб та гімн».
2. Оголосіть тему уроку: «Сьогодні поговоримо про державні свята та дізнаємося, хто такі козаки».
3. Вправа на знайомство. Запропонуйте дітям по черзі назвати своє ім'я і яке свято найбільше подобається. Наприклад: «Мене звать Марія, моє улюблене свято Новий рік».

Запитання для обговорення:

- Хто знає, яке наближається свято? (Покрова, День захисника Вітчизни).

Інформаційне повідомлення

Слово вчителя: «Це свято відзначають 14 жовтня на честь Божої Матері, яка зняла зі своєї голови білу хустку — покрову — і розкинула її над людьми, що перебували в церкві, одночасно молячись за їхнє спасіння і врятування від біди. Її біла довга покрива і стала своєрідним оберегом України.

Цей день обрали не випадково. На свято Покрови наші пращури вшановували воїнів-захисників. Традиція ця дуже давня і походить ще з часів Київської Русі. Козаки вважали Богородицю своєю заступницею і тому особливо шанували це свято».

Бесіда

Запропонуйте учням розглянути малюнок у підручнику на с. 51.

Запитання для обговорення:

- Хто такі козаки? (Козаки – це воїни-лицарі, які жили в Україні).
- Де жили козаки? (Вони жили в Запорізькій Січі. Назва «Січ» походила від слова «сікти», тобто «рубати», і означала первісно укріплення з дерева і хмизу. Майже завжди вона була розташована на ідеально захищених самою природою місцях – на річкових островах, у прибережній лісовій гущавині, у плавнях. Запорізька Січ була оточена ровом і 10-метровим валом, на котрому стояв дерев'яний частокіл. В середині укріплення знаходився майдан із церквою. Навколо майдану стояли великі довгі житла – курені, де жили січовики, будинки старшини, канцелярія, а далі – склади, арсенали, ремісницькі майстерні тощо).
- Який одяг носили козаки? (Козаки носили широкі шаровари, вишиванку, пояс).
- Як називається зачіска козаків? (Козаки носили на голові довгий чуб, який називався «КОСА». Тому прості люди звали наших вояків

КОСАКАМИ. Тобто той, хто носить «КОСУ». Потім С помінялося на З, бо легше вимовляти. Жартівлива назва «ОСЕЛЕДЕЦЬ» з'явилася значно пізніше).

- Яка зброя була у козаків? (Головна зброя – шабля, яка здавна вважалася символом козацтва, оскільки козаки завжди з пошаною ставилися до цього виду зброї).

Слово вчителя: «Ще козаки використовували човен. Давайте подивимося про це мультфільм».

Перегляд мультфільму «Це наше і це твоє. Унікальний козацький човен Чайка – наш!»

<http://autta.org.ua/ua/materials/material/TSe-nashe---tse-tvoie--Unikalniy-kozatskiy-choven-CHayka---nash-/>

Запитання для обговорення:

- Хто жив на Запорізькій Січі? (Козаки).
- Що виготовляли на Запорізькій Січі? (Човни).
- Що таке козацька Чайка? (Бойовий човен).
- З чого зроблена Чайка? (Із стовбура липи чи верби, обшитий із боків дошками та осмолений).
- Скільки людей вмщала козацька Чайка? (10-15 веслярів, до 60 козаків).
- Що допомагало Чайці втримуватися

на поверхні і захищало від стріл і куль? (Борти Чайки обкладали в'язанками очерету).

Перегляд мультфільму «Це наше і це твоє. Всесвітньовідомий танок Гопак – наш!»

Слово вчителя: «А чи знаєте ви, що найулюбленіший бойовий танець козаків – гопак. Давайте подивимося мультфільм».

<http://autta.org.ua/ua/materials/material/TSe-nashe---tse-tvoie--Vsesvtnov-domiy-tanok-Gopak---nash-/>

Руханка «Український гопачок»

Слово вчителя: «А зараз уявіть себе козаками та спробуємо ще раз станцювати гопачок».

<http://autta.org.ua/ua/materials/material/Ukrainska-f-zhvilinka/>

Інформаційне повідомлення

Запропонуйте учням розглянути листівки у підручнику на с. 52 і спробувати відгадати, до якого вони свята.

Запитання для обговорення:

- Поясніть, чому ви так думаєте.
- Які ще державні свята ви знаєте?

Слово вчителя: «День Незалежності України – державне свято України, яке відзначається щороку 24 серпня.

День Конституції України – державне свято України. Святкується щорічно 28 червня на честь прийняття Конституції України у 1996 році. День Конституції України – єдине державне свято, закріплене в самій Конституції».

Підсумкові завдання (зворотній зв'язок, рефлексія, релаксація)

1. Виліплення оберегу-подарунку до Дня захисника Вітчизни.

Підготуйте заздалегідь солоне тісто для ліплення.

Для цього потрібно змішати борошно (1 склянка) і сіль (1 склянка), потім потроху вливати воду (0,5 склянки), швидко перемішуючи все руками.

Місити тісто потрібно недовго, якщо воно виходить тугим, додати ще трохи води.

Якщо тісто липке – додати трохи борошна. Тут все залежить від борошна, тому води може знадобитися іноді більше або менше.

Розділіть тісто на кульки, роздайте їх дітям та запропонуйте учням виліпити сердечка і розфарбувати їх (можна жовтою та блакитною фарбою або іншими кольорами).

Викладіть їх на підвіконня на 4-7 днів, щоб висохли. Щоб перевірити, потрібно постукати по поверхні пальцем. Якщо звук дзвінкий - виріб висох, якщо глухий – потрібно ще досушити.

2. Запропонуйте учням показати свої сердечка та по черзі поділитися враженнями від цього уроку (*одним реченням сказати, що сподобалося, а що – ні*).

Працюємо самостійно

Мета

Тісна інтеграція освітніх галузей, з акцентом на застосування математичного та лінгвістичного апарату до матеріалу тематичного тижня.

Результати навчання

Наприкінці заняття учні:

- називають державні символи України;
- співвідносять кількість предметів з відповідним числом;
- порівнюють кількість предметів за допомогою знаків $>$, $<$, $=$.

Обладнання і матеріали

- Олівці для кожного учня.

Що підготувати заздалегідь

- Зошити-практикуми/посібники-практикуми для кожного учня.
- Роздрукувати (намалювати) слово «Батьківщина», «прапор», «гімн», «герб», «тризуб», «валюта», «гривня», «козаки» для хмари тегів.

Рекомендації до організації освітнього простору

- Індивідуальні робочі місця. Можлива розстановка столів зі стільцями рядами, групами, півколом.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН УРОКУ

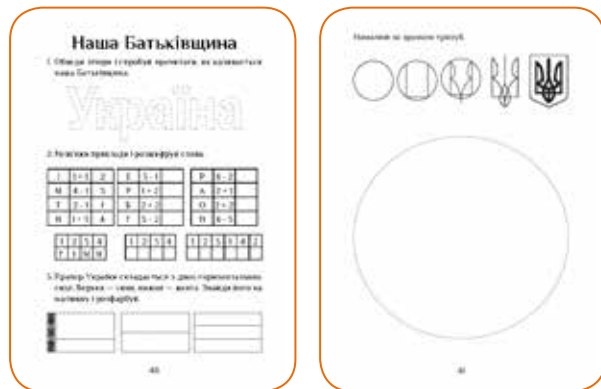
Зворотній зв'язок, вступ до теми	5 хв
Робота із зошитом	10 хв
Руханка	5 хв
Робота із зошитом	15 хв
Робота із словником	5 хв
Щоденник вражень	30 хв
Усього тривалість	70 хв

Зворотній зв'язок, вступ до теми

1. Зворотний зв'язок із попередніми заняттями. Запитайте дітей: «Як називається наш тематичний тиждень? Що ми вивчали?» Вислухайте відповіді, підсумуйте: «Отже, наш тематичний тиждень називається "Наша Батьківщина". Починаючи з понеділка, ми говорили про досягнення українців, символи держави, співали гімн України та виготовляли обереги».
2. Оголосіть: «Сьогодні ми повторимо те, що вивчали впродовж тижня».

Робота із зошитом

1. Запитайте учнів: «Які державні символи ви знаєте»? (Відповіді дітей)
2. Запропонуйте учням виконати завдання в зошиті на с. 40-41.

3. Слово вчителя: «Виконайте завдання в зошиті на с. 42 і ви згадаєте столицю

України та її засновників».

Руханка (вправа на зняття м'язового напруження)

П'ять журавликів щодня

Прилітали, мов рідня.

(Ноги на ширині плечей, руки опущені).

Нумо спробуємо, діти,

Їх усіх перелічити:

Один, два, три, чотири, п'ять.

(Змахувати прямими руками вгору-вниз, підтягуючись на пальцях ніг).

П'ять журавликів щодня їли разом, мов рідня.

(Ноги на ширині плечей, руки за головою).

Спробуйте ще раз, діти,

Їх усіх перелічити:

Один, два, три, чотири, п'ять.

(Нахилитися вперед, опускаючи голову до колін і відводячи руки назад-вгору).

П'ять журавликів щодня

Танцювали, мов рідня.

(Стопи разом, руки на поясі).

Знову просимо вас, діти, їх усіх перелічити:

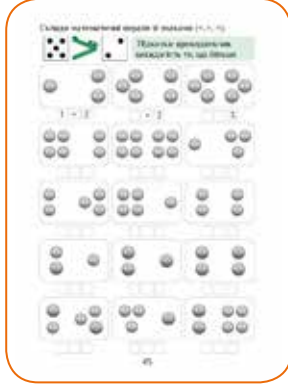
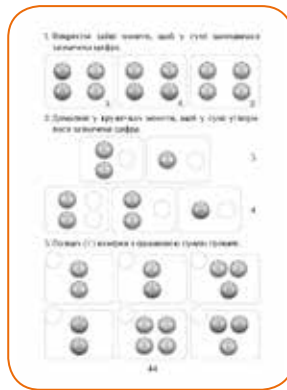
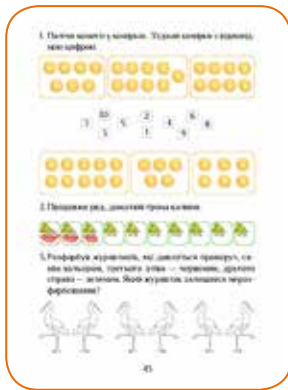
Один, два, три, чотири, п'ять.

(Підстрибувати на місці на одній нозі або на двох).

Т. Коломієць

Робота із зошитом (продовження)

1. Організуйте самостійне виконання завдань в зошиті на с. 43-45.
2. Слово вчителя: «Допоможіть козакам знайти дорогу до Січі. Для цього виконайте завдання в зошиті на с. 46».

Робота із словником

Запропонуйте учням додати до хмарки декілька слів. Беріть картку зі словом та запитуйте клас, чи хтось може сказати його значення.

Підсумовуйте відповіді дітей та самостійно (чи попередньо попросіть когось із дітей) клеїте на «хмарку».

Батьківщина – це місце, де народилася людина.

Прапор – полотнище прямокутної форми. Кожна країна має свої кольори та графічне зображення прапора.

Гімн – урочиста пісня, яка прославляє державу.

Герб – офіційна емблема, яку зображують на документах, печатках, грошових знаках.

Тризуб – основний елемент українського герба у формі золотого тризубця.

Валюта – грошова одиниця, за допомогою якої розраховуються за послуги або товари в країні.

Гривня – офіційна валюта України.

Козаки – воїни, заснували Запорізьку Січ.

Щоденник вражень (зворотній зв'язок, рефлексія, релаксація)

1. Запропонуйте учням упродовж 15-20 хвилин написати чи намалювати те, що їм найбільше сподобалось при вивченні даної теми, що їх найбільше зацікавило.

Орієнтовні теми для «Щоденника вражень»:

- Я українець...
- Краса моєї Батьківщини...
- Я люблю свою Батьківщину...
- Козаки – захисники України...
- Київ – столиця України...
- Як тебе не любити Києве мій...

2. Запропонуйте кільком бажаючим прочитати або показати те, що вони написали чи намалювали, але не змушуйте тих, хто не хоче ділитися.

3. Подякуйте учням за цікавий тиждень. Запропонуйте їм поаплодувати собі, вам та одне одному.

Тиждень 7. Золота осінь

Рекомендована тематика	Тривалість
1. На порозі осінь	1 год.
2. Тварини восени	1 год.
3. Рослини восени	1 год.
4. Дарунки осені	2 год.
5. Працюємо самостійно: вправи з математики та мови	2 год.

Орієнтовні / проблемні запитання:

- Чим особлива осінь?
- Як тварини готуються до зими?
- Які фрукти, овочі, квіти є восени?

Цілі тижня:

1. Сформувати в учнів уявлення про пори року та красу осені.
2. Ознайомити дітей зі змінами, які відбуваються у природі восени.

Очікувані результати тижня:

На кінець тижня учні:

- вміють розпізнавати пори року;
- називають осінні місяці, пояснюють походження їх назв;
- називають ознаки осені;
- обирають одяг відповідно до погоди;
- наводять приклади тварин, які змінюють колір чи густоту хутра, роблять запаси на зиму, готуються до зимової сплячки; відлітають у вирій, осілих птахів.
- знають, які зміни відбуваються у житті рослин восени;
- називають дари осені.

Освітня галузь	Очікуванні результати
ПРО	Я пізнаю природу
	<ul style="list-style-type: none"> - розрізняє дерева, кущі, трав'янисті рослини [2 ПРО 1-4.3-4]; - спостерігає за перелітними і осілими птахами своєї місцевості й описує їхню поведінку [2 ПРО 1-4.3-8].
	Я у природі
	<ul style="list-style-type: none"> - спостерігає за добовими та сезонними змінами у природі [2 ПРО 2-3.1-4]; - називає пори року та відповідні їм місяці; тривалість доби і року [2 ПРО 2-3.1-5]; - описує поведінку тварин у різні пори року [2 ПРО 2-3.1-6]; - описує життєвий цикл рослин у різні пори року [2 ПРО 2-3.1-7]; - установлює взаємозв'язок між порою року і погодою [2 ПРО 2-3.1-8]; - розуміє прогноз погоди на радіо і телебаченні, дослухається до цих прогнозів (наприклад, одягається відповідно до них) [2 ПРО 2-3.1-9].
ТЕО	Технічна творчість та техніка
	<ul style="list-style-type: none"> - добирає конструкційні матеріали відповідно до їх властивостей для виготовлення виробу: папір, пластилін, полімерна глина чи солоне тісто, тканина, нитки; неткані, природні та інші матеріали [2 ТЕО 1-1.3-3]; - розкриває послідовність дій та дотримується її під час виготовлення виробів із природних матеріалів, під час виготовлення та оздоблення об'ємних виробів, самостійно або з допомогою дорослих [2 ТЕО 1-1.4-7].
	Світ технологій
<ul style="list-style-type: none"> - самостійно чи з допомогою дорослих демонструє результати власної діяльності [2 ТЕО 2-1.5-3]. 	
СЗО	Добробут
	<ul style="list-style-type: none"> - об'єднується з іншими дітьми у групу для навчання та гри [2 СЗО 3-4.4-6].
МАО	Лічба
	<ul style="list-style-type: none"> - лічить за правилами лічби об'єкти навколишнього світу (розташовані послідовно, по колу, хаотично; двійками, п'ятірками, десятками) [2 МАО 1-3.2-1]; - порівнює і впорядковує об'єкти навколишнього світу за однією або декількома ознаками [2 МАО 1-3.2-5].
	Вимірювання величин
	<ul style="list-style-type: none"> - порівнює об'єкти навколишнього світу за довжиною, масою, місткістю (об'ємом) [2 МАО 3-1.2-3].

МОВ	Взаємодіємо усно
	<ul style="list-style-type: none"> - з увагою сприймає усні репліки й доречно реагує на усну інформацію в діалозі (погоджується або не погоджується, виконує певні дії у відповідь на прохання чи відповідно до інструкції) [2 МОВ 1-1.1-1]; - сприймає монологічне висловлення (казки, розповіді, вірші, інструкції до виконання завдань тощо) з конкретною метою [2 МОВ 1-1.1-2] - обговорює з іншими інформацію, яка зацікавила [2 МОВ 1-1.3-3] - висловлює думку, що подобається в почутому, а що – ні [2 МОВ 1-1.5-1]; - розповідає про те, що його / її вразило, схвилювало; переповідає події із власного життя, правильно вимовляючи й наголошуючи загальноживані слова [2 МОВ 1-1.6-4]; - розповідає про власні почуття та емоції від прослуханого та побаченого [2 МОВ 1-1.8-1]; - звертається, вітається, прощається, дотримуючись норм мовленнєвого етикету, використовує ввічливі слова [2 МОВ 1-1.8-2].
	Досліджуємо медіа
	<ul style="list-style-type: none"> - обговорює зміст і форму простого медіатексту (світлина, фотоколаж, листівка, мультфільм), виявляє (з допомогою вчителя / вчительки) очевидні ідеї у простих медіатекстах [2 МОВ 4-1.4-4].

На порозі осінь

Мета

Сформувати в учнів уявлення про пори року. Ознайомити зі змінами, які відбуваються у природі восени.

Результати навчання

Наприкінці заняття учні:

- розпізнають пори року;
- називають осінні місяці, пояснюють походження їх назв;
- називають прикмети осені;
- обирають одяг відповідно до погоди.

Обладнання і матеріали

- Класна дошка і кольорова крейда або фліпчарт і фломастери.
- Комп'ютер, доступ до інтернету, мультимедійний проектор (бажано).

Що підготувати заздалегідь

- Вдягнути на урок елемент одягу в «осінніх» кольорах (жовтий шалик, помаранчова блузка тощо).
- Підготувати плакат «Погода» за зразком Додатку 1.

Рекомендації до організації освітнього простору

- Ранкове коло, підсумкові завдання виконуються у загальному колі: усі сидять на стільчиках, на килимку або стоять.
- Решту вправ теж можна проводити в колі або за столами (на розсуд вчителя).

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН УРОКУ

Ранкове коло	7 хв
Бесіда «Прикмети осені»	6 хв
Казка «Який місяць кращий»	6 хв
Руханка «То не є проблема»	3 хв
Бесіда «Погода та одяг восени»	7 хв
Підсумкові завдання	6 хв
Усього тривалість	35 хв

Ранкове коло (зворотній зв'язок, вступ до теми, знайомство)

1. Зворотний зв'язок із минулим тематичним тижнем. Запитайте дітей: «Про що ми говорили на минулому тижні?» Вислухайте їхні відповіді, підсумуйте: «На минулому тижні, ми говорили про Батьківщину, її державні символи та свята, виготовляли обереги...».

2. Актуалізація нової теми. Зачитайте загадку.

В жовте листя пофарбувала,
Урожай з полів збирала.
Золотила вербам коси
Чарівна цариця – ...

(Осінь).

- Прикріпіть на дошку слово «сінь» та запитайте учнів: «Якої букви тут не вистачає? Правильно, букви “О”. Запропонуйте комусь прикріпити букву або зробіть це самі».
- Запитайте учнів: «Хто здогадався, якою буде тема цього тижня?» (Осінь).
- 3. Оголосіть тему уроку: «Сьогодні ми будемо обговорювати прикмети осені, а також дізнаємось назви осінніх місяців та їх походження».
- 4. Знайомство. Запропонуйте дітям об'єднатися у групи за сезонами їх народження (осінь, зима, весна, літо).

Підсумуйте: «Отже в природі є чотири пори року – це осінь, зима, весна, літо».

Бесіда «Прикмети осені»

1. Запропонуйте учням розглянути малюнок у підручнику на с. 55.

Запитання для обговорення:

- Яка зараз пора року?

- Яка пора року була перед нею, а яка після неї?
- В якій частині малюнка зображено осінь? Як ви про це здогадалися?
- Яка пора року зображена справа (зверху, по діагоналі) від осені?
- Які звуки супроводжують осінь?
- Що ви уявляєте, коли думаєте про осінь?
- Запропонуйте учням назвати якомога більше «осінніх» слів (*гриби, жоржини, дощ, парасолька, бабине літо*). Записуйте їх на дошці, можна підготувати декілька відповідних малюнків, які стануть підказками. Запропонуйте учням порахувати, скільки «осінніх» слів ви назвали.
- Які кольори переважають у природі восени?

Підсумуйте: «Скільки різних кольорів є восени (усі відтінки жовто-багряного, як осіннє листя; яскраво блакитний, як осіннє небо; темно-синій, як стиглий виноград; помаранчевий, як гарбузи та чорнобривці; темно-зелений, як кавуни, червоний, як жоржини...). Давайте зробимо осінь і в нашому класі, будемо весь цей тиждень вдягати щось із кольорів осені. Ось я

сьогодні вже вдягнула (приміром, жовту хустинку). Може ще в когось є елементи одягу осінніх кольорів?».

Казка «Який місяць кращий» (про походження назв осінніх місяців та характерну для них погоду)

Жили-поживали три брати: Вересень, Жовтень та Листопад. Одного разу найстарший хвалиться:

– Людей від тяжкої праці звільняю й урожаєм забезпечую! І отримав чудову подяку – моїм ім'ям назвали симпатичну рослину – верес! Це такий кущик, який товаришує з красунечкою сосною. Щороку він напередодні мого приходу вкривається дрібненькими рожевими квіточками, які залишаються на гілочках аж до наступного літа, нагадуючи, що невдовзі я знову завітаю в гості!

– Таки правду кажеш, – погодився Жовтень і заговорив про власні заслуги: – Зате коли я мандрую світом, то листя й рослини перетворюються на багряно-золоті прикраси, а з неба у вигляді дощу накрапають справжні діаманти.

Нахвалилися брати, а потім давай насміхатися з наймолодшого:

– Ха-ха-ха, тільки Листопад нічогісінько не вміє...

Засмутився малий і гірко заплакав холодною зливою.

Почула глузування синів матінка Осінь і поквапилася на захист наймолодшого:

– Це ще чому нічого не вміє?! А хто листя з дерев знімає, щоб укрити й утеплити землю?! А хто першим морозцем потріскує та сувору тітку Зиму з далеких мандрів зустрічає, коли безтурботно відпочиваєте в теплих краях?!

Розгубилися присоромлені Вересень і

Жовтень, не знають, що їй відповісти на справедливі слова матінки.

Вродливе обличчя Листопада прикрасила радісна усмішка, а рожеві уста враз наказали:

– Небо, ану, звільнився від важких темно-сірих хмар! Засяй веселими промінцями, денне світило! Забігайте калюжками та струмочками, сонячні зайчики!

Ось так і повелося, що пізньої осені часто змінюється погода. То насмішливі Вересень із Жовтнем глузують із Листопада, а він, малий, дуже засмучується. Почувши ж утішні слова матінки, відразу забуває про недавні сльози й радує нас веселими промінцями.

Валерія Потапенко

Запитання для обговорення:

• Як звали братів? (*Вересень, Жовтень, Листопад*).

Роздрукуйте місяці та запропонуйте бажаним прикріпити внизу слова «Осінь».

- Скільки місяців має осінь?
- Який зараз місяць? (*Жовтень*).
- Який місяць був перед ним, який буде після нього?
- Чому другий місяць осені назвали жовтнем?
- Чому третій місяць назвали листопадом?

Підсумуйте: «Отже, осінь має три місяці – вересень, жовтень, листопад. Вони всі важливі та гарні по-своєму».

Руханка «То не є проблема» (м'язова та емоційна релаксація)

<http://autta.org.ua/ua/materials/material/F-zkulthvilinka--To-ne-ie-problema/>

Бесіда «Погода та одяг восени»
(вчимо підбирати одяг відповідно до погоди)

Слово вчителя: «З приходом осені скорочується день, раніше темніє, стає холодніше, частіше йдуть дощі».

1. Запропонуйте розглянути малюнок у підручнику на с. 57.

Запитання для обговорення:

- Якою буває погода восени? (Сонячною, хмарною, дощовою, наприкінці осені може піти сніг; вітряною чи без вітру).
- Скільки умовних позначень погоди зображено на малюнку? (5).
- Які саме? (Сонячно, хмарно, вітряно, дощ, сніг).

- Як ви розумієте приказку: «Немає поганої погоди, а є одяг, що не підходить до неї»?
- Який одяг краще підходить до ранньої осені, який — до пізньої?
- Який одяг можна поєднувати один з одним?
- Якого «осіннього» одягу не вистачає на малюнку (штанив, колгот ...)?

Підсумкові завдання (започатковуємо календар погоди, зворотній зв'язок, релаксація)

1. Прикріпіть на стіну плакат «Погода» (зразок у Додатку 1). Разом визначте, яка сьогодні погода. Позначте її на календарі. Запропонуйте дітям щодня спостерігати за погодою та позначати її.
2. Відкритий мікрофон. Запропонуйте учням по черзі поділитися враженнями від цього уроку (одним реченням сказати, що сподобалося, а що – ні).
3. На завершення увімкніть пісню «Парасолька», запропонуйте дітям послухати її, бажаючи можуть підспівувати або танцювати.

<http://autta.org.ua/ua/materials/material/Parasolka/>

Тварини восени

Мета

Ознайомити учнів з поведінкою тварин восени.

Результати навчання

Наприкінці заняття учні:

- *наводять приклади* тварин, які змінюють колір чи густоту хутра, роблять запаси на зиму, впадають в зимову сплячку.
- *наводять приклади* перелітних та осілих птахів своєї місцевості.

Обладнання і матеріали:

- Класна дошка і кольорова крейда або фліпчарт і фломастери.
- Комп'ютер, доступ до інтернету, мультимедійний проектор (бажано).

Що підготувати заздалегідь:

- Роздрукувати Додаток 1 (одна картка на одну дитину) та Додатки 2-3 в одному екземплярі.
- Підготувати плакати з назвами: «Тварини, які впадають в зимову сплячку», «Тварини, які готують собі запаси», «Тварини, які змінюють колір чи густоту хутра», «Птахи, які відлітають у вирій», «Осілі птахи».

Рекомендації до організації освітнього простору

- Ранкове коло, підсумкові завдання виконуються у загальному колі: усі сидять на стільчиках, на килимку або стоять.
- Решту вправ теж можна проводити в колі або за столами (на розсуд вчителя).

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН УРОКУ

Ранкове коло	3 хв
Мозковий штурм «Тварини, які впадають в зимову сплячку»	7 хв
Мозковий штурм «Тварини, які готують запаси на зиму»	3 хв
Мозковий штурм «Тварини, які змінюють на зиму шубки»	3 хв
Руханка «Веселі звірята»	3 хв
Бесіда «Перелітні та осілі птахи»	4 хв
Робота в групах	7 хв
Підсумкові завдання	5 хв
Усього тривалість	35 хв

Ранкове коло (зворотній зв'язок, вступ до теми, знайомство)

1. Зворотний зв'язок із минулим уроком. Запитайте: «Про що ми говорили вчора?» Вислухайте відповіді, підсумуйте сказане: «Вчора осінь завітала до нашого класу і сьогодні розфарбувала його у свої кольори (зверніть увагу на дітей, які вдягли одяг осінніх кольорів)».
2. Оголосіть тему уроку: «Сьогодні ми дізнаємося про те, як поведуться тварини восени, як вони готуються до зими».
3. Вправа на знайомство. Роздайте дітям картинки з *Додатка 1* та запропонуйте по черзі привітатися, назвати своє ім'я і назву зображеної на картинці тваринки. Наприклад: «Доброго ранку, мене звати Максим. У мене є білочка». Решта учнів відповідають: «Доброго ранку, Максиме».

 - Зверніть увагу дітей, на правильну форму звертання (Максима, Тетяно, Ігорю тощо).
 - Скажіть дітям, що пізніше вони будуть працювати з цими картинками.

Примітка: Якщо хтось з дітей не знає, яка це тваринка, підкажіть їм.

Мозковий штурм «Тварини, які впадають в зимову сплячку»

- Слово вчителя: «З настанням осені тварини починають готуватися до зими. Але кожен з них робить це по-своєму. Чи знаєте ви тварин, які впадають у зимову сплячку?».
- Записуйте усі відповіді дітей на дошці, навіть якщо вони неправильні.
- Потім поставте «V» біля тих, що справді впадають у сплячку. Навпроти

інших поставте «?».

1. Запропонуйте дітям відгадати загадки. Прикріплюйте на дошку зображення тварин, яких вони відгадали.

Червона спинка,
Чорні краплинки.

(Сонечко).

Котиться клубочок
Зовсім без ниточок.
Замість ниточок –
Триста голочок.

(Їжак).

Ще не впав на землю сніг,
Він ховається в барліг.
І до теплої весни
Поринає він у сні.

(Ведмідь).

Підсумуйте: «Ці тварини та ще деякі інші тварини впадають у зимову сплячку. Якщо їх не тривожити, вони проводять так усю зиму. Зараз ми подивимось про це мультфільм».

2. Запропонуйте дітям переглянути мультфільм «ЧоМуха – Чому ведмеді впадають у сплячку?»

<http://autta.org.ua/ua/materials/material/CHoMuha---CHomu-vedmed--vpadayut-u-splyachku-/>

Запитання для обговорення:

- Для чого потрібний барліг? (У ньому ведмеді зимують, в барлогу вони впадають у зимову сплячку).

- Чому ведмеді впадають в зимову сплячку? *(Це допомагає ведмедям пережити зиму. Взимку для них у лісі мало їжі. У сплячці тварини майже не рухаються, температура їх тіл знижується, а серце б'ється повільніше. Завдяки цьому ведмідь економно витрачає жир, який він накопичив перед зимою).*
- Чому ведмідь смочче лапу? *(Взимку лапи ведмедя пересихають, а він таким чином зволожує їх).*
- А чи літають взимку мухи?
- Чому в мультфільмі літають мухи? *(Це просто головні герої мультфільму. Насправді, мухи впадають у сплячку)*

Мозковий штурм «Тварини, які готують запаси на зиму»

- Запитайте учнів: «А чи знаєте ви тварин, які готують собі запаси на зиму?»
- Записуйте усі відповіді дітей на дошці, навіть якщо вони неправильні.
- Потім поставте «V» біля тих, що справді впадають у сплячку. Навпроти інших поставте «?».
- Запропонуйте дітям відгадати загадки. Прикріплюйте на дошку зображення тварин, яких вони відгадали.

У лісі живе,
Горішки гризе,
Грибочки збирає,
На зиму складає.

(Білка).

Працівник садовий,
Поясок медовий.
Зажужжала, як пила,
Смугаста...

(Бджола).

У ставочку цілу днину
Зводять звірі ці плотину.
В них міцні та гострі зуби,
Ходять все життя у шубах.
Здогадалися тепер?
У ставку живе ...

(Бобер).

Підсумуйте: «Запасуються на зиму такі тварини як білки, кроти, бобрини та інші. Білки одні з найбільш запасливих тварин, вони працювито запасуються запасами до перших холодів. Гриби, горіхи, жолуді є їх їжею яку вони ховають на зиму».

Мозковий штурм «Тварини, які змінюють на зиму свої шубки»

- Запитайте учнів: «А чи знаєте ви тварин, які змінюють на зиму свої шубки?»
- Записуйте усі відповіді дітей на дошці, навіть якщо вони неправильні.
- Потім поставте «V» біля тих, що справді впадають у сплячку. Навпроти інших поставте «?».
- Запропонуйте дітям відгадати загадки. Прикріплюйте на дошку зображення тварин, яких вони відгадали.

Влітку сіренький,
А взимку біленький,
Довгі вуха має,
Швидко стрибає.

(Заєць).

В темнім лісі проживає,
Довгий хвіст пухнастий має.
Її на місці не сидиться.
Як зовуть її?

(Лисиця).

Гострі зуби, сильні лапи

Дуже схожий на собаку,
І полює дуже ловко,
Що, впізнали, друзі, ... ?

(Вовка).

Підсумуйте: «Ці тварини восени не готують запаси їжі та взимку не сплять, тому їх можна побачити в лісі. Зайці харчуються тим, що залишилося на полях, їдять кору молодих дерев. А лисиці й вовки полюють на зайців та інших тварин. На зиму зайці змінюють колір хутра, щоб бути менш помітними на снігу. А вовків і лисиць – стає густим і теплим, щоб захистити їх від холоду».

Руханка «Веселі звірята» (м'язова та емоційна релаксація)

<http://autta.org.ua/ua/materials/material/F-zkulthvilinka-dlya-d-tey--VESEL--ZV-RYATA-/>

Бесіда «Перелітні та осілі птахи»

- Слово вчителя: «А зараз ми поговоримо про птахів». Прикріпіть на дошку зображення птахів (Додаток 2) та запитайте учнів чи знають вони, що це за птахи. Якщо учні не знають, назвіть самі та підсумуйте, що ці птахи відлітають у теплі края (вирій) і повертаються назад з настанням весни.
- Прикріпіть на дошку зображення птахів (Додаток 3) та запитайте учнів чи знають вони, що це за птахи. Якщо учні не знають, назвіть самі та підсумуйте, що ці птахи не здійснюють

перельотів, а залишаються на зиму в наших краях. Таких птахів називають осілими.

Робота в групах (підсумувати вивчене)

1. Проаналізуйте результати мозкових штурмів, позначені «?». Перенесіть назви тварин у правильні списки. Якщо не знаєте, до якого класу належить ця тварина, запропонуйте дітям дізнатися про це в Інтернеті (з допомогою батьків) або пообіцяйте знайти відповідь до наступного дня. Це стане цінним уроком про те, що все знати неможливо і вчитися потрібно все життя.
2. Прикріпіть (або розкладіть на столах) заготовки плакатів («Тварини, які впадають в зимову сплячку» тощо).
3. Запропонуйте учням знайти відповідний плакат, розфарбувати та прикріпити до них малюнки тварин, які вони отримали під час знайомства.
4. Групи по черзі представляють свої плакати.

Підсумкові завдання (математика у довіллі, зворотній зв'язок, релаксація)

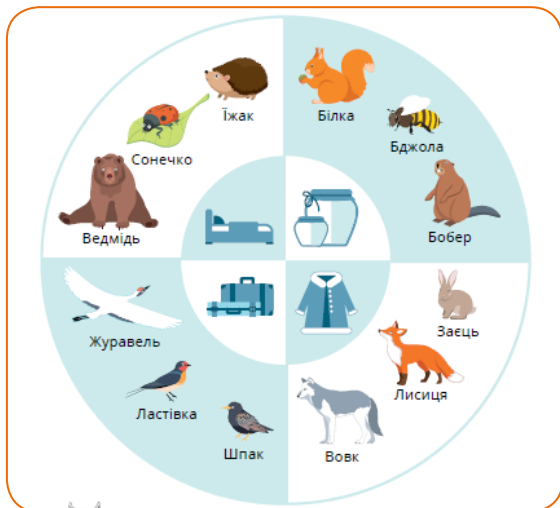
1. **Математика у довіллі.** Запропонуйте учням розглянути малюнок у підручнику на с. 58.

Запитання для обговорення:

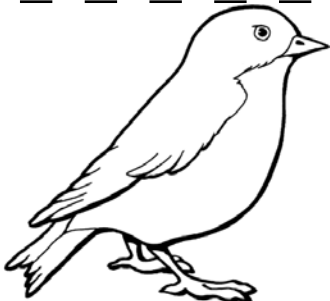
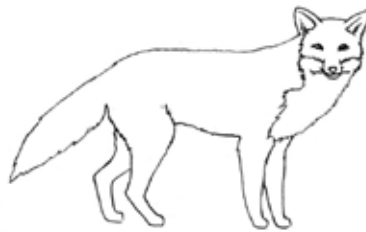
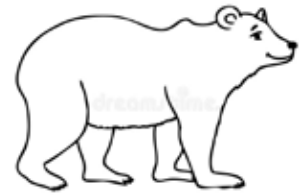
- Скільки тварин зображено на малюнку? (12)
- Скільки тварин зимують в Україні, а скільки відлітають у вирій? (зимують – 9, відлітають – 3)
- Яких тварин більше — тих, що зимують в Україні чи тих, що відлітають?
- Скільки тварин мають крила? (5) Голки?

(1) Жало? (1)

- Яка тварина найбільша? Яка найменша?
- За один день пташка сойка збрала 7 жолудів, а білка — 3. Хто зібрав більше? На скільки більше?

2. Відкритий мікрофон. Запропонуйте учням по черзі поділитися враженнями від цього уроку (одним реченням сказати, що сподобалося, а що – ні).
3. Вправа на завершення «Зоопарк». Запропонуйте дітям уявити себе тваринкою, з якою вони провели цей урок, та разом показати, як вони рухаються та як «говорять». За хвилину завершіть урок аплодисментами.

РОСЛИНИ ВОСЕНИ

Мета

Ознайомити учнів з найпростішою класифікацією рослин та змінами, які відбуваються з рослинами восени.

Результати навчання

Наприкінці заняття учні:

- розрізняють, дерева, кущі, трав'янисті рослини;
- розповідають, чому опадають листя з дерев;
- називають приклади, рослин та їх плодів;
- знають, які зміни відбуваються у житті рослин восени.

Обладнання і матеріали

- Класна дошка і кольорова крейда або фліпчарт і фломастери.
- Комп'ютер, доступ до інтернету, мультимедійний проектор (бажано).

Що підготувати заздалегідь

- Роздрукувати Додаток 1 з розрахунку один листочок на одного учня.

Рекомендації до організації освітнього простору

- Ранкове коло, підсумкові завдання виконуються у загальному колі: усі сидять на стільчиках, на килимку або стоять.
- Решту вправ теж можна проводити в колі або за столами (на розсуд вчителя).

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН УРОКУ

Ранкове коло	5 хв
Оповідання про осінь «Як берізка листя дарувала»	4 хв
Мультфільм «ЧоМуха – Чому опадає листя?»	3 хв
Руханка «Осіннє листя»	3 хв
Бесіда «Які зміни відбуваються у житті рослин восени»	5 хв
Робота в групах	10 хв
Підсумкові завдання	5 хв
Усього тривалість	35 хв

Ранкове коло (зворотній зв'язок, вступ до теми, знайомство)

1. Зворотний зв'язок із минулим заняттям. Запитайте дітей: «Про що ми говорили на минулому уроці?» Вислухайте відповіді, підсумуйте сказане: «На минулому уроці ми з вами говорили про життя тварин восени».
2. Оголосіть тему уроку: «Сьогодні поговоримо про рослини та які зміни відбуваються з ними восени».
3. Вправа на знайомство. Роздайте учням листочки з дерев (*Додаток 1*), запропонуйте їх розфарбувати, по черзі привітатися, назвати своє ім'я і показати свій листочок. Клас вітається у відповідь.

Оповідання про осінь «Як берізка листя дарувала»

Позолотила осінь Берізку. Заблищала вона, засяяла. Хто не пройде, кожен берізкою замилується.

— От би мені таке вбрання, як сонечко,
— сказала Мурашка, дивлячись на її жовте листя.

— Візьми, будь ласка, — відповіла Берізка і скинула один листочок.

Зраділа Мурашка, схопила листочок, до мурашника потягнула.

— Якби до мого капелюха таку золоту пір'їнку, — позаздрив гриб Підберезник.

— Візьми собі золоту пір'їнку, — скинула Берізка ще один листочок.

Приліпив його Підберезник до капелюха, стоїть і не дихає від щастя.

— І мені листячка золотого трохи, — попрохав їжак.

Гойднула гілками Берізка, жменю листочків на землю скинула. Покачався

на них їжак, начепив листя на колючки і золотою кулькою додому покотився...

І. Прокopenко

Запитання для обговорення:

- Чому милувалися Берізкою? (*вона сяяла золотим листям*).
- Що скидала Берізка? (*Листя*).
- Хто просив вбрання у берізки? (*Мурашка, гриб Підберезник, їжак*).

Мультфільм «ЧоМуха - Чому опадає листя?»

Слово вчителя: «Хто знає чому опадають листя з дерев? Давайте подивимося мультфільм про це».

<http://autta.org.ua/ua/materials/material/СНoМуhа---СНoму-опaдaіe-listya-/>

Запитання для обговорення:

- Чому дерева скидають листя? І чому саме восени? (*Тому що взимку випаде сніг, якщо дерево не скине листочки, то дерево не витримає такої ваги і зламається*).
- Для чого дереву потрібні листочки? (*Вони допомагають дихати і отримувати поживні речовини. Також листочки забирають шкідливі речовини, які є у повітрі, для того, щоб ми дихали чистим повітрям*).

Руханка «Осіньне листя» (м'язова та емоційна релаксація)

Настала осінь. Холодом
Повіяло навкруг.

(Руки розвести в сторони).

Все більш береться золотом
Зелений ліс та луг.

(Обійняти себе).

Від вітру коливаються
Пожовклі дерева.

(Покачуватися з ноги на ногу).

А листя з них зривається
І пісеньку співа:
Веселі танцюристи ми
Кружляєм в висоті, —

(Покрутитися)

Листки, листочки, листики
Червоні й золоті.
Зриваємось ми зграями

(Пострибати).

З топольок та беріз,
Злітаємо, кружляємо
І падаємо вниз.

(Присідаємо).

Л. Талалай

Бесіда «Які зміни відбуваються у житті рослин восени»

Слово вчителя: «Рослини змінюють своє зелене забарвлення на жовте. Згодом листя опадає. Як називається опадання листя? *(Листопад)* Найбільший листопад починається після першого морозу. Жовтіють і в'януть трави. Які дерева залишаються зеленими? *(Сосна, ялина)* Сосна, ялина — хвойні дерева, вони залишаються на зиму зеленими.

Піднімайте по одному листочку з дерев (клена, дуба, липи, каштана) і пропонуйте учням підняти такі ж листочки, якщо

вони у них є. Щоразу запитуйте: З якого дерева цей листочок? Якщо діти не знають, назвіть самі.

Підсумуйте: «Усе, що ми назвали, є деревами».

Піднімайте по одному листочку з кущів (шипшини, калини) і пропонуйте учням підняти такі ж листочки, якщо вони у них є. Щоразу запитуйте: З якого куща цей листочок? Якщо діти не знають, назвіть самі.

Підсумуйте: «Усе, що ми назвали, є кущами».

Піднімайте по одному листочку трав'янистих рослин (подорожника, кульбаби) і пропонуйте учням підняти такі ж листочки, якщо вони у них є. Щоразу запитуйте: З якої рослини цей листочок? Якщо діти не знають, назвіть самі.

Підсумуйте: «Усе, що ми назвали, є трав'янистими рослинами (травами).

Робота в групах (закріпити отримані знання)

1. Об'єднайте учнів у три групи (дерева, кущі, трави) з допомогою листочків, які вони отримали під час знайомства.
2. Запропонуйте розглянути малюнки у підручнику на с. 59.
3. Запропонуйте групам віднайти серед малюнків рослини, які відповідають назві їхньої групи.

Запитання для обговорення:

- Які рослини зображено на малюнках?
- Що з цього є деревами, кущами, трав'янистими рослинами?
- Чим вони відмінні?
- Які рослини найвищі, які — найнижчі?
- В яких рослин є товстий стовбур?

- Які дерева, кущі, трави ростуть на подвір'ї вашої школи?

Підсумкові завдання (математика в довікллі, зворотній зв'язок, релаксація)

1. Математика у довікллі

- Скільки дерев зображено на малюнку? (3) Кущів? (2) Трав'янистих рослин? (3)
- Яких рослин зображено найменше? (кущів)

- Які рослини найбільші за розміром? (дерева)
- Які рослини найменші за розміром? (трав'янисті)

2. Відкритий мікрофон. Запропонуйте дітям по черзі поділитися враженнями від цього уроку (сказати, що сподобалося, а що – ні).

3. Вправа на завершення. Запропонуйте дітям стати в коло. Зачитуйте вірш і покажуйте рухи. Діти повторюють.

Вітер віє нам в лице,

(Махаємо руками).

Захиталось деревце,

(Руки вгору, хитаємось, нахиляємось).

Вітерець все тихше, тихше,

(Рухи повільніші).

Деревце все вище, вище.

(Тягнемося вгору).

Завершіть урок аплодисментами.

Дарунки осені

Мета

Провести екскурсію на природу. Зібрати зразки опалого листя, осінніх квітів, плодів, інших природних матеріалів. Спостерігати за природними явищами.

Результати навчання

Наприкінці заняття учні:

- називають рослини і тварини своєї місцевості;
- розпізнають дикорослі та культурні рослини;
- називають плоди, що дозрівають в садах і на городах восени.

Обладнання і матеріали

- Класна дошка і кольорова крейда або фліпчарт і фломастери.
- Комп'ютер, доступ до інтернету, мультимедійний проектор (бажано).

Що підготувати заздалегідь

- Роздрукувати Додаток 1 з розрахунку один малюнок на одного учня.
- Роздрукувати Додаток 2 для кожного учня.

Рекомендації до організації освітнього простору

- Ранкове коло, обговорення пісні, підсумкові завдання — виконуються у загальному колі: усі сидять на стільчиках, на килимку або стоять.
- Вправа «Малюємо з допомогою листя» — індивідуальне робоче місце для кожного учня.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН УРОКУ

Ранкове коло	7 хв
Пісня «Ходить гарбуз по городу»	8хв
Екскурсія на природу	35 хв
Практична робота «Малюємо за допомогою листя»	15 хв
Підсумкові завдання	5 хв
Усього тривалість	70 хв

Ранкове коло (зворотній зв'язок, вступ до теми, знайомство)

1. Зворотний зв'язок із минулим заняттям. Запитайте дітей: «Про що ми говорили на минулому уроці?» Вислухайте їхні відповіді, підсумуйте сказане: «На минулому занятті ми говорили, які зміни відбуваються з рослинами восени».
2. Оголосіть тему уроку: «Сьогодні на уроці ми дізнаємося, які дарунки приносить осінь».
3. Вправа на знайомство. Покладіть до кошика малюнки різних фруктів, овочів та квітів (з Додатку 1) та запропонуйте дітям витягнути з кошика щось навмання.
4. Далі учні по черзі вітаються, називають своє ім'я та говорять, що вони витягли з кошика. Клас вітається у відповідь.

Пісня «Ходить гарбуз по городу»

ХОДИТЬ ГАРБУЗ ПО ГОРОДУ
українська народна пісня

Ходить гарбуз по городу,
Питається свого роду:
— Ой, чи живі, чи здорові
Всі родичі гарбузові?
Обізвалась жовта диня,
Гарбузова господиня:
— Іще живі, ще здорові
Всі родичі гарбузові!
Обізвались огірочки,
Гарбузові сині й дочки:
— Іще живі, ще здорові
Всі родичі гарбузові!
Обізвалась морквиця,
Гарбузова сестриця:
— Іще живі, ще здорові
Всі родичі гарбузові!
Обізвались буряки,
Гарбузові свояки:
— Іще живі, ще здорові
Всі родичі гарбузові!
Обізвалась бараболя,
А за нею і квасоля:
— Іще живі, ще здорові
Всі родичі гарбузові!
Обізався старий біб:
— Я піддержав увесь рід!
— Іще живі, ще здорові
Всі родичі гарбузові!

60

<http://autta.org.ua/ua/materials/material/HODIT-GARBUZ-PO-GORODU/>

Запитання для обговорення:

- Що росте на городі? (Гарбуз, диня, огірки, морква, буряк, квасоля, картопля).
- Як їх можна назвати одним словом? (Овочі).
- Встаньте (підніміть руку) ті, хто має малюнки овочів?
- Що росте в садку? (Яблука, груші, сливи, виноград).
- Як їх можна назвати одним словом? (Фрукти, ягоди).
- Встаньте (підніміть руку) ті, хто має малюнки фруктів або ягід?
- Що росте у квітниках? (Айстри, жоржини, гвоздики, чорнобривці).
- Як їх можна назвати одним словом? (Квіти).
- Встаньте (підніміть руку) ті, хто має малюнки квітів?

Слово вчителя: «Все, що ми назвали — це дарунки осені. І тому сьогодні в нас урок буде незвичайний. Ми зараз підемо на екскурсію до парку (лісу, в поле, на шкільне подвір'я) та назбираємо собі різного листя, з яких зробимо дещо незвичайне на згадку про осінь».

Екскурсія на природу (закріпити набуті знання, зібрати зразки листя та інших природних матеріалів)

1. Перед виходом на екскурсію нагадайте учням правила поведінки на вулиці (без дозволу вчителя нікуди не відходити, йти усім разом).
2. Запропонуйте учням назбирати листочки різних рослин.

Запитання для обговорення під час

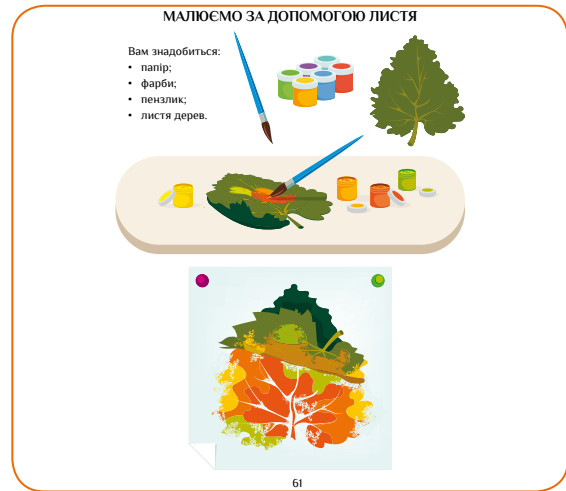
екскурсії:

- Яка сьогодні погода?
 - Якого кольору небо?
 - Які кольори є в парку?
 - Яких птахів, комах, звірів ми тут зустріли? Що ми про них знаємо? (Згадайте про перелітних та осілих птахів тощо, залежно від того, кого побачили в парку).
 - Чи бачили ми павуків? Що ми знаємо про них? (Вони плетуть павутиння, з його допомогою ловлять дрібних комах).
 - Які рослини є в парку?
 - Які в них плоди?
3. Запропонуйте дітям виконати завдання в зошиті на с. 54. Відмітити те, що вони побачили надворі під час екскурсії.

Практична робота «Малюємо за допомогою листя» (створення виробу з використанням природних матеріалів)

- Запропонуйте дітям виконати малюнок за інструкцією (підручник, с. 61).

Підсумкові завдання (зворотній зв'язок, рефлексія, релаксація)

1. Вправа «Ти — молодець!». Запропонуйте дітям продемонструвати свої роботи. Кожен по черзі розказує, що цікавого він побачив на екскурсії і показує свій малюнок. Інші діти піднімають вгору великий палець і разом кажуть: «Ти — молодець!»
2. Скажіть учням, що вони чудово попрацювали і завершіть урок загальними аплодисментами.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН СКОРОЧЕНОГО УРОКУ «ДАРУНКИ ОСЕНІ» ЗА
ТИПОВОЮ ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ НУШ-1 (ПІД КЕРІВНИЦТВОМ
О.Я. САВЧЕНКО)

Ранкове коло	7 хв
Пісня «Ходить гарбуз по городу»	8хв
Практична робота «Малюємо за допомогою листя»	15 хв
Підсумкові завдання	5 хв
Усього тривалість	35 хв

Додаткові рекомендації

- Для вправи «Малюємо за допомогою листя» заздалегідь підготувати листя дерев для кожного учня.
- Екскурсію на природу можна провести під час перерви.

Працюємо самостійно

Мета

Тісна інтеграція освітніх галузей, з акцентом на застосування математичного та лінгвістичного апарату до матеріалу тематичного тижня.

Результати навчання

Наприкінці заняття учні:

- розрізняють об'єкти довкілля з однаковими характеристиками, приміром, осілі чи перелітні птахи, кущі, дерева чи трави.
- порівнюють природні об'єкти за розміром, оперують поняттями найбільший, найменший, однаковий за розміром;
- розуміють математичні записи та співвідносять їх з малюнками.

Обладнання і матеріали

- Олівці для кожного учня.

Що підготувати заздалегідь

- Зошити-практикуми/посібники-практикуми для кожного учня.
- Роздрукувати (намалювати) слова «пора року», «погода», «перелітні птахи», «дерево», «кущ», «трав'яниста рослина» для хмари тегів.

Рекомендації до організації освітнього простору

- Індивідуальні робочі місця. Можлива розстановка столів зі стільцями рядами, групами, півколом.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН УРОКУ

Зворотній зв'язок, вступ до теми	5 хв
Робота із зошитом	10 хв
Руханка	5 хв
Кросворд «Урожай осені»	5 хв
Робота із зошитом	10 хв
Робота із словником	5 хв
Щоденник вражень	30 хв
Усього тривалість	70 хв

Зворотній зв'язок, вступ до теми

в зошиті на с. 49.

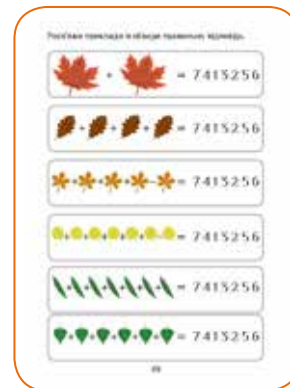
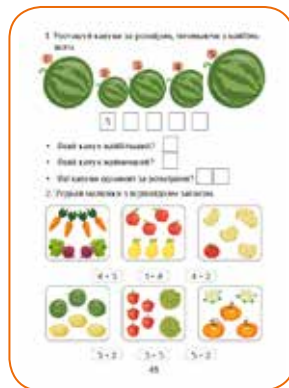
1. Зворотній зв'язок із попередніми заняттями. Запитайте дітей: «Як називається наш тематичний тиждень? Що ми вивчали?» Вислухайте відповіді, підсумуйте: «Отже, наш тематичний тиждень називається “Золота осінь”. Почнаючи з понеділка, ми вчили, яка погода буває восени, який одяг носять восени, як називаються осінні місяці, які кольори переважають восени, які зміни відбуваються з рослинами і тваринами восени, як вони готуються до зими».
2. Оголосіть: «Сьогодні ми закріпимо дещо з того, що ми вже вивчили, а також вкотре переконаємось, що математика і мова є не лише в книжках. Вони довкола нас і ми вчитимемось досліджувати з ними світ».

Робота із зошитом

1. Пригадайте разом з учнями перелітних та осілих птахів своєї місцевості?»
2. Запропонуйте учням виконати завдання в зошиті на с. 47.

3. Запропонуйте учням виконати завдання в зошиті на с. 48.
4. Запропонуйте учням виконати завдання

Запитання для обговорення:

- Скільки листочків клена зображено на малюнку? (Два).
- Скільки листочків дуба зображено на малюнку? (Чотири).
- Скільки листочків каштана зображено на малюнку? (П'ять). Яка правильна відповідь у прикладі? (Три). Чому?
- Скільки листочків липи зображено на малюнку? (Сім). Яка правильна відповідь у прикладі? (П'ять). Чому?
- Скільки листочків берези зображено на малюнку? (Сім).
- Скільки листочків тополі зображено на малюнку? (Шість).
- Яких листочків зображено найбільше? (Липи та берези).
- Яких листочків зображено найменше? (Клена).

Примітка. Якщо є час, подібні запитання можна ставити стосовно усіх завдань.

Математична руханка (вправа на зняття м'язового напруження, активізацію розумової діяльності)

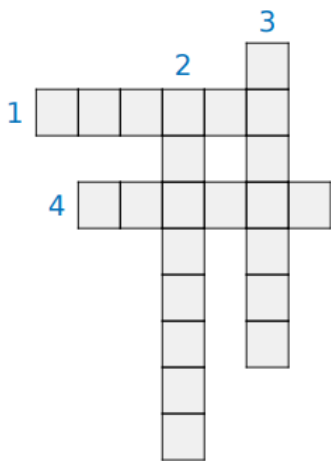
Запропонуйте дітям встати і написати цифри від 1 до 10 за допомогою різних частин тіла:
«1» — пишемо носом;

- «2» — підборіддям;
- «3» — правим плечем;
- «4» — лівим плечем;
- «5» — правим ліктем;
- «6» — лівим ліктем;
- «7» — обома витягнутими зчепленими руками;
- «8» — стегнами;
- «9» — правою ногою;
- «10» — лівою ногою;

Продовжіть виконувати руханку, рахуючи у зворотньому порядку.

Кросворд «Урожай осені»

Розгадайте разом з учнями кросворд, записуючи відповіді на дошці. Попросіть учнів дублювати відповіді у своїх роздаткових матеріалах (Додаток 1).

1. Сидить дівчина в коморі,
А коса її надворі.
(Морква)

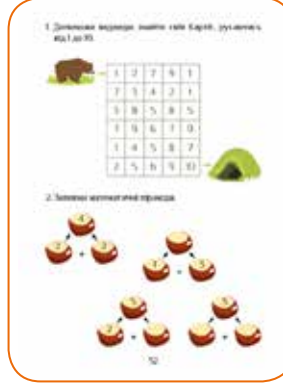
2. Печуть мене, смажать і варять,
Їдять мене і дуже хвалять.
(Картопля)

3. Хто своє біленьке личко
Влітку закриває
І по двадцять хусточок
На голівці має? (Капуста)

4. Я — чудовий дар осінній,
Люблять всі моє насіння.
Каша з мене теж смачна,
До вподоби всім вона.
Відгадайте, як я звусь.
Упізнали? Я — ... (Гарбуз)

Робота із зошитом (продовження)

1. Організуйте самостійне виконання завдань в зошиті на с. 50-53.

Робота із словником

Запропонуйте учням згадати ключові слова цього тижня.

Беріть картку зі словом та запитуйте клас, чи хтось може сказати його значення.

Підсумуйте відповіді дітей та самостійно (чи попередньо попросіть когось із дітей) клейте на «хмарку».

Пора року – частина року, яка складається з трьох місяців. Існує чотири пори року: весна, літо, осінь, зима.

Погода – це те, що ми бачимо за вікном, або відчуваємо на собі, коли вийдемо на вулицю.

Перелітні птахи – це птахи, які упродовж року здійснюють переселення з місця зимівлі у місця гніздування і навпаки.

Дерево – багаторічна рослина з твердим стовбуром і гіллям.

Кущ – низькоросла дерев'яниста рослина, гілки якої ростуть майже від землі.

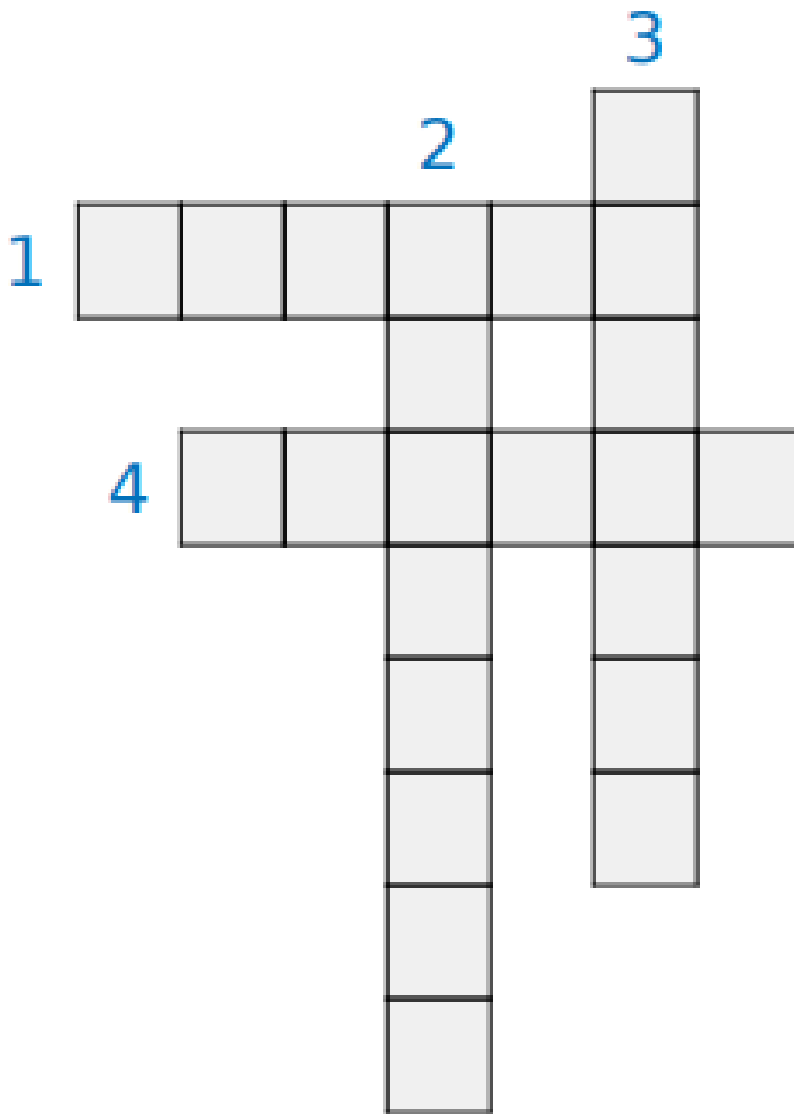
Трав'яниста рослина – рослина, що не утворює дерев'янистого стебла.

Щоденник вражень (зворотній зв'язок, рефлексія, релаксація)

1. Запропонуйте учням упродовж 15-20 хвилин написати чи намалювати те, що їм найбільше сподобалось при вивченні даної теми, що їх найбільше зацікавило.

Орієнтовні теми для «Щоденника вражень»:

- Мені подобається/не подобається осінь тому що...
 - Найкращий дарунок осені...
 - Я можу допомогти птахам взимку...
2. Запропонуйте кільком бажаючим прочитати або показати те, що вони написали чи намалювали, але не змушуйте тих, хто не хоче ділитися.
3. Подякуйте учням за цікавий тиждень. Запропонуйте їм поаплодувати собі, вам та одне одному.

Тиждень 8. Подорож у минуле

Рекомендована тематика	Тривалість
1. Історія нашої планети	1 год.
2. Дивовижні динозаври	1 год.
3. Виготовляємо динозавра	1 год.
4. Первісні люди	1 год.
5. Трипілля і Київська Русь	1 год.
6. Працюємо самостійно: вправи з математики та мови	2 год.

Орієнтовні / проблемні запитання:

- Як змінювалась поверхня нашої планети з часом?
- Хто жив на Землі до появи людей?
- Якими були первісні люди?
- Чим відоме Трипілля?
- Які князі прославили Київську Русь?

Цілі тижня:

1. Ознайомити учнів з еволюцією планети.
2. Пояснити, хто такі динозаври, первісні люди.
3. Навчити виготовляти макет динозавра з макаронних виробів.
4. Ознайомити з пам'ятками трипільської культури.
5. Заохотити вивчати історію світу та своєї держави.

Очікувані результати тижня:

На кінець тижня учні:

- розповідають, як утворилися материки на планеті;
- розпізнають деяких динозаврів;
- описують первісних людей, їх зброю, одяг, знаряддя праці; зовнішній вигляд мамонтів;
- називають вірогідні причини вимирання динозаврів та мамонтів;
- розказують, чим відоме Трипілля та Київська Русь.

Освітня галузь	Очікувані результати
ПРО	Я у природі
	- розповідає про форму Землі [2 ПРО 2-3.1-11].
ТЕО	Технічна творчість та техніка
	<ul style="list-style-type: none"> - добирає конструкційні матеріали відповідно до їх властивостей для виготовлення виробу: папір, пластилін, полімерна глина чи солоне тісто, тканина, нитки; неткані, природні та інші матеріали [2 ТЕО 1-1.3-3]; - прогнозує, яким має бути виріб [2 ТЕО 1-1.1-1]; - планує послідовність технологічних операцій з допомогою дорослих (використання технологічних карт) [2 ТЕО 1-1.1-2] - задумує конструкцію виробу та конструює його з елементів конструкторів або інших готових елементів (коробки, банки, пластикові пляшки тощо) [2 ТЕО 1-1.4-2]; - розміщує елементи виробу на площині [2 ТЕО 1-1.4-6]; - розкриває послідовність дій та дотримується її під час виготовлення виробів із природних матеріалів, під час виготовлення та оздоблення об'ємних виробів, самостійно або з допомогою дорослих [2 ТЕО 1-1.4-7]; - аргументує послідовність та доцільність виготовленого виробу [2 ТЕО 1-1.4-8].
	Світ технологій
	<ul style="list-style-type: none"> - організовує безпечне робоче місце з допомогою дорослих [2 ТЕО 2-4.3-2]; - самостійно чи з допомогою дорослих демонструє результати власної діяльності [2 ТЕО 2-1.5-3].
	Побут
	<ul style="list-style-type: none"> - спільно з дорослими організовує та прибирає робоче місце відповідно до власних потреб та визначених завдань (організація особистого побуту) [2 ТЕО 4-4.2-2].
СЗО	Добробут
	- зголошується до виконання різних ролей у грі, навчанні, спільних проектах [2 СЗО 3-4.7-1].
ГЮ	Я серед людей
	<ul style="list-style-type: none"> - пояснює, як правила та їх дотримання впливають на безпеку в довір'ї, зокрема вдома, у школі [2 СЗО 1-3.3-2].
	Моя культурна спадщина
<ul style="list-style-type: none"> - встановлює, спираючись на власний досвід і думки старших, коли відбувалися відомі історичні події та жили визначні особи (раніше / пізніше, до / після, давно / недавно) [2 ГЮ 3-1.1-2]; - вдумливо читає короткі історичні оповідання, легенди, міфи тощо [2 ГЮ 3-4.1-1]; 	

ГІО	- виокремлює незрозумілі слова з усних та писемних текстів дитячої літератури [2 ГІО 3-4.1-3].
МОВ	Взаємодіємо усно
	- з увагою сприймає усні репліки й доречно реагує на усну інформацію в діалозі (погоджується або не погоджується, виконує певні дії у відповідь на прохання чи відповідно до інструкції) [2 МОВ 1-1.1-1]; - перепитує співрозмовника для уточнення почутої інформації [2 МОВ 1-1.1-2]; - сприймає монологічне висловлення (казки, розповіді, вірші, інструкції до виконання завдань тощо) з конкретною метою [2 МОВ 1-1.1-3] - використовує фактичний зміст (хто?, що?, де?, коли?) для перетворення усної інформації [2 МОВ 1-1.2-1]; - малює або добирає ілюстрації, створює мапу думок до почутого [2 МОВ 1-1.2-2]; - висловлює думку, що подобається в почутому, а що – ні [2 МОВ 1-1.5-1]; - обґрунтовує свої вподобання [2 МОВ 1-1.5-2]; - уживає відповідну до ситуації спілкування лексику і несловесні засоби (жести, міміка тощо) [2 МОВ 1-1.7-2]; - поповнює власний словниковий запас [2 МОВ 1-1.7-3]; - розповідає про власні почуття та емоції від прослуханого та побаченого [2 МОВ 1-1.8-1]; - звертається, вітається, прощається, дотримуючись норм мовленнєвого етикету, використовує ввічливі слова [2 МОВ 1-1.8-2].
	Читаємо
	- ставить запитання за змістом тексту для уточнення свого розуміння [2 МОВ 2-2.1-3]; - розповідає, про що текст, відповідає на запитання за змістом прочитаного [2 МОВ 2-2.1-4];- знаходить у тексті незнайомі слова, робить спроби пояснити їхнє значення, виходячи з контексту [2 МОВ 2-2.1-5]; - добирає потрібну інформацію із графічного тексту (таблиці, графіки, схеми) [2 МОВ 2-2.1-6] - визначає тему і головну думку в тексті [2 МОВ 2-2.2-8]; - досліджує особливості казки, вірша, оповідання, загадки, скоромовки, забавлянки тощо [2 МОВ 2-2.2-9] - пояснює роль ілюстрацій, таблиць, графіків, схем для глибшого розуміння змісту тексту [2 МОВ 2-2.4-3]; - малює або добирає ілюстрації до художнього тексту, створює аплікації, ліпить (напр., персонажів казок тощо) [2 МОВ 2-2.6-1]; - читає за ролями фрагменти літературного твору [2 МОВ 2-2.7-2].
	Взаємодіємо письмово
	- відновлює деформований текст [2 МОВ 3-3.3-1].

	Досліджуємо медіа
	<ul style="list-style-type: none"> - обговорює зміст і форму простого медіатексту (світлина, фотоколаж, листівка, мультфільм), виявляє (з допомогою вчителя / вчительки) очевидні ідеї у простих медіатекстах [2 МОВ 4-1.4-4]; - висловлює власні думки і почуття з приводу прослуханих / переглянутих простих медіатекстів (світлина, мультфільми, комп'ютерні ігри, реклама тощо) [2 МОВ 4-1.5-5].
МОВ	Театралізуємо
	<ul style="list-style-type: none"> - використовує голос і мову тіла (міміку, жести, рухи) для відтворення емоцій персонажів казок, байок тощо [2 МОВ 6-2.3-3]; - імпровізує з інтонацією, тембром та силою голосу, відтворюючи репліки персонажів казок, віршів, народних пісень тощо [2 МОВ 6-2.7-3]; - обговорює враження від драматизації з позиції глядача, зосереджуючи увагу на тому, наскільки обрані інтонації відповідають ролі [2 МОВ 6-1.6-6]; - ділиться театральним досвідом та описує власні почуття, використовуючи доречно тематичну групу слів «театр» [2 МОВ 6-1.6-7]; - описує власні почуття від виконання ролі з позиції учасника драматизації, зосереджуючи увагу на тому, наскільки обрані інтонації допомагали створити образ [2 МОВ 6-4.2-4].
МАО	Лічба
	<ul style="list-style-type: none"> - уживає в мовленні порядкові числівники при встановленні порядкового номера об'єкта відносно іншого [2 МАО 1-1.1-1]; - визначає істотні, спільні та відмінні ознаки об'єктів навколишнього світу [2 МАО 1-4.1-1]; - порівнює і впорядковує об'єкти навколишнього світу за однією або декількома ознаками [2 МАО 1-4.1-2]; - об'єднує об'єкти у групу за спільною ознакою [2 МАО 1-4.1-3]; - прогнозує результат лічби об'єктів навколишнього світу, доступних для спостереження [2 МАО 1-3.3-1].
МАО	Числа. Дії з числами
	<ul style="list-style-type: none"> - утворює натуральні числа прилічуванням і відлічуванням одиниці [2 МАО 2-4.2-4]; - порівнює натуральні числа в межах 100, позначає результат порівнювання за допомогою знаків $>$, $<$, $=$ [2 МАО 2-4.2-6]; - співвідносить кількість об'єктів навколишнього середовища з відповідним натуральним числом і навпаки [2 МАО 2-4.2-7]; - з'ясовує, яка інформація потрібна для розв'язування проблемного завдання, в тому числі й сюжетних задач (яка інформація наявна, якої інформації немає і яку треба знайти) [2 МАО 2-2.2-1]; - прогнозує результат обчислень [2 МАО 2-1.3-1];

МАО	<ul style="list-style-type: none"> - описує (коментує) послідовність дій стосовно розв'язання проблемного завдання (в тому числі сюжетної задачі) за допомогою дорослого або самостійно [2 МАО 2-2.2-2] - розуміє залежність результатів арифметичних дій від зміни одного з компонентів [2 МАО 2-4.8-1] - переконується в достовірності обчислення, здійснивши перевірку зручним для себе способом, робить відповідний висновок [2 МАО 2-1.3-2] - розуміє, що для відповіді на запитання може бракувати числових даних [2 МАО 2-3.1-2] - визначає числові дані, необхідні і достатні для відповіді на конкретне запитання [2 МАО 2-2.3-1]; - розв'язує проблемні ситуації з опорою на прості математичні моделі [2 МАО 2-2.3-2].
	Вимірювання величин
	<ul style="list-style-type: none"> - порівнює об'єкти навколишнього світу за довжиною, масою, місткістю (об'ємом) [2 МАО 3-1.2-3].
	Робота з даними
	<ul style="list-style-type: none"> - впорядковує, порівнює, групує дані, застосовуючи прості моделі [2 МАО 5-1.2-9].

Історія нашої планети

Мета

Ознайомити учнів з еволюцією нашої планети з моменту утворення суші.

Результати навчання

Наприкінці заняття учні:

- розрізняють сушу і океан;
- знають (називають) назву прадавнього материка і деяких сучасних материків;
- називають кількість материків на сучасній планеті;
- розпізнають найбільший, найменший материка.

Обладнання і матеріали

- Класна дошка і кольорова крейда або фліпчарт і фломастери.
- Комп'ютер, доступ до інтернету, мультимедійний проектор (бажано).

Що підготувати заздалегідь

- Роздрукувати і вирізати картинки з Додатка 1 і Додатка 2 у необхідній кількості.

Рекомендації до організації освітнього простору

- Ранкове коло, підсумкові завдання виконуються у загальному колі: усі сидять на стільчиках, на килимку або стоять.
- Решту вправ теж можна проводити в колі або за столами (на розсуд вчителя).

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН УРОКУ

Ранкове коло	7 хв
Робота з підручником	5 хв
Перегляд відеоролику «Еволюція континентів»	3 хв
Руханка «Ми подорожуємо»	3 хв
Робота в групах «Материки»	10 хв
Підсумкові завдання	7 хв
Усього тривалість	35 хв

Ранкове коло (зворотній зв'язок, вступ до теми, знайомство)

1. Зворотний зв'язок із минулим заняттям. Запитайте дітей: «Про що ми говорили на минулому тижні?» Вислухайте їхні відповіді, підсумуйте сказане: «Минулого тижня ми говорили про осінь».
2. Актуалізація нової теми. *Вступне слово:* «Людей завжди цікавило, що було до нас. Якою була наша Земля колись, як вона змінювалась з часом».
3. Оголосіть тему уроку: «На цьому тижні ми з вами будемо подорожувати. Але подорож ця незвичайна. Давайте уявимо, що у нас з вами є машина часу. І сьогодні з її допомогою ми відправимося на багато-багато років назад. У ті часи, коли наша планета Земля була дещо іншою, ніж зараз».
4. Вправа на знайомство «Це — я». Гравці стають у коло. Ведучий знаходиться в центрі і називає два імені (когось із присутніх дітей), одне — чоловіче, інше — жіноче. Гравці, чий імена назвали, кричать: «Це — я» і міняються місцями.

Робота з підручником

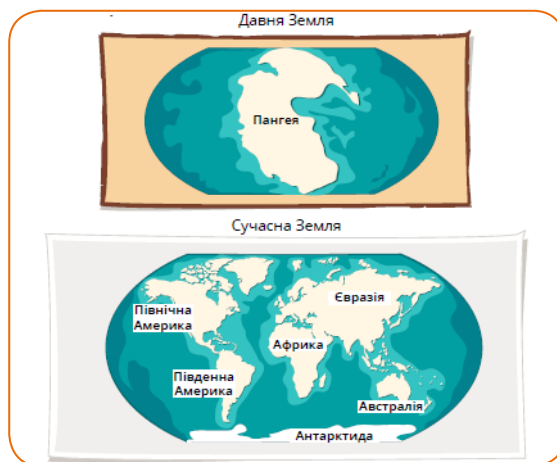
Слово вчителя: «Оскільки наша планета Земля кругла, ми не можемо бачити всі материки одночасно. Для зручності перегляду існують спеціальні географічні карти».

- Разом з учням і розгляньте малюнки карти світу на с. 63.

Запитання для обговорення:

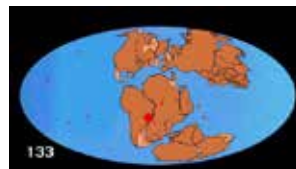
- Що ви бачите на малюнку сучасної Землі? (*Сушу і воду, материки*).

Підсумуйте: «Велика частина суші, яка з усіх боків омивається водою, називається материком».

Перегляд відеоролику «Еволюція континентів» (дати змогу учням уявити, як утворились материки)

Слово вчителя: «Ми з вами перенеслися у часи, коли на Землі серед первісного океану був один-єдиний шматок суші. Вчені назвали його «материк Пангея». З часом Пангея розкололася на великі шматки, які стали окремими материками. Зараз ми подивимось відео, на якому показано, як з одного материка Пангеї утворились сучасні материки».

<http://autta.org.ua/ua/materials/material/Evolyuts-ya-materik-v/>

Запитання для обговорення:

- Скільки стало материків після розколу Пангеї? (*Шість*).

Руханка «Ми подорожуємо»

Виконайте рухи, крокуючи на місці.

Тут трава росте висока,
Тут стежинонька вузька.

Вище руки, вище ноги —
Не проста у нас дорога.
А тепер ідемо боком —
Із підскоком, із підскоком.
Походили на носочках,
А тоді на п'ятах.
Випростали добре спини
І звели лопатки.

Робота в групах «Материки» (складання карти світу)

1. Об'єднайте учнів у групи (не більше 6 учасників в одній групі).
2. Роздайте групам по 1 макету карти світу (Додаток 1) і комплект вирізаних материків (Додаток 2).
3. Завдання для груп — скласти (або склеїти) сучасну карту світу за зразком у підручнику на с. 63.

Запитання для роботи в групах:

- Скільки окремих материків на сучасній Землі? (*Шість*).
- Який з них найбільший, який — найменший? (*Найбільший — Євразія, найменший — Австралія*).
- Які материки мають подібні назви? (*Північна Америка, Південна Америка*).

Підсумуйте: «На сучасній планеті є 6 материків».

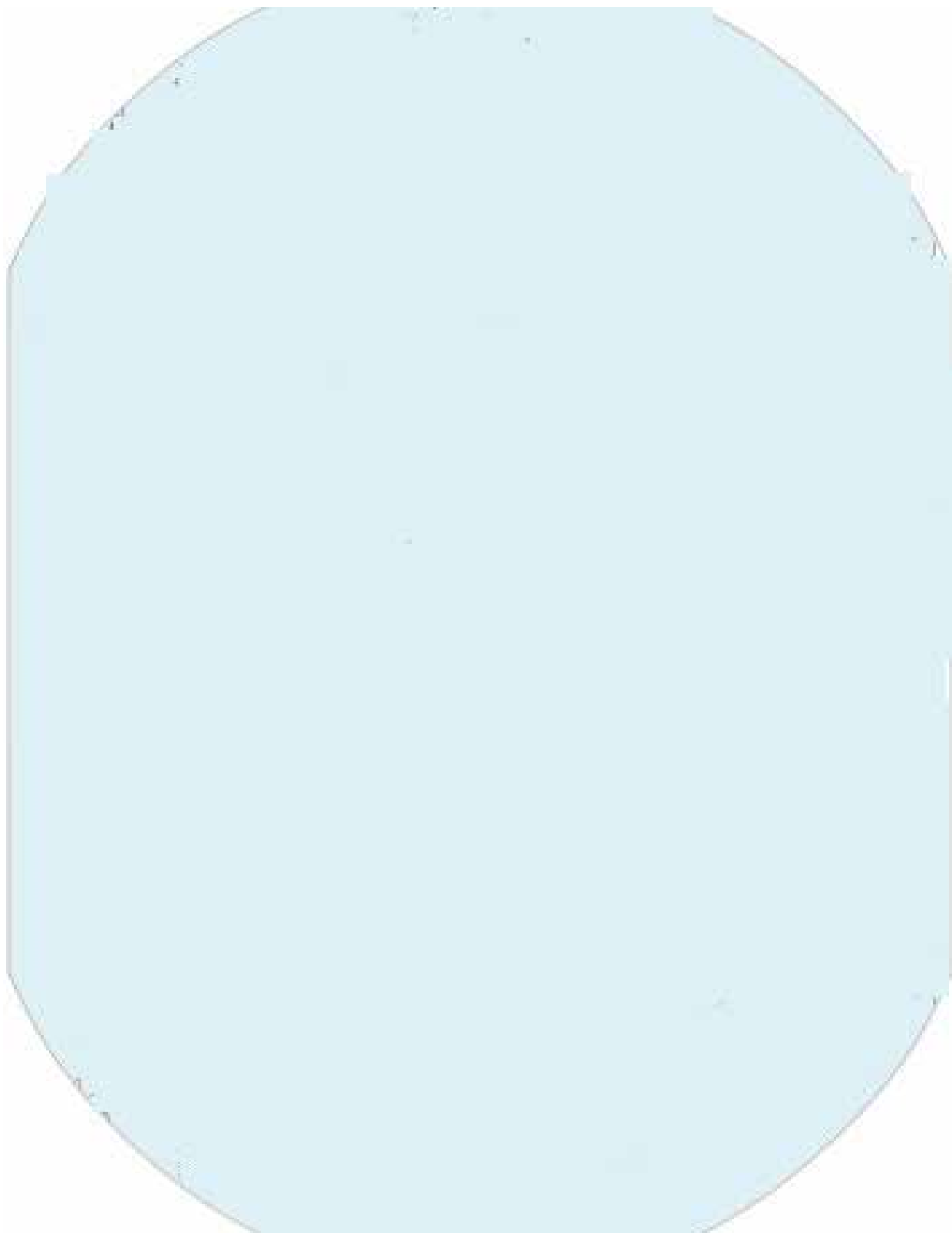
Підсумкові завдання (зворотній зв'язок, рефлексія, релаксація)

1. Пограйте у гру «Якби у мене була машина часу або чарівна паличка». Запропонуйте учням уявити, подумати і по черзі сказати, що або кого б вони хотіли побачити, якби у них була машина часу.
2. Для підготовки дітей до наступного заняття продемонструйте дітям мультфільм про динозаврів.

[http://autta.org.ua/ua/materials/
material/Bum--Bum--Mir-dinozavrov/](http://autta.org.ua/ua/materials/material/Bum--Bum--Mir-dinozavrov/)

3. Попросіть дітей принести на завтра іграшки або фігурки динозаврів (у кого є). Їх можна буде використати в уявних розкопках решток динозаврів.

Дивовижні динозаври

Мета

Ознайомити учнів з динозаврами, які панували на Землі задовго до появи людей.

Результати навчання

Наприкінці заняття учні:

- *знають* назви деяких динозаврів;
- *розпізнають* хижих і травоядних динозаврів;
- *називають* професію людей, які досліджують викопні рештки.

Обладнання і матеріали

- Класна дошка і кольорова крейда або фліпчарт і фломастери.
- Комп'ютер, доступ до інтернету, мультимедійний проектор (бажано).

Що підготувати заздалегідь

- Принести наповнену піском коробочку і фігурки динозавра.
- Попросити 5 волонтерів вивчити по одному віршику про динозаврів на с. 65 підручника.

Рекомендації до організації освітнього простору

- Ранкове коло, підсумкові завдання виконуються у загальному колі: усі сидять на стільчиках, на килимку або стоять.
- Решту вправ теж можна проводити в колі або за столами (на розсуд вчителя).

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН УРОКУ

Ранкове коло	5 хв
Бесіда «Розкопки»	3 хв
Перегляд відеоролику «Розкопай»	4 хв
Робота з підручником	3 хв
Руханка	2 хв
Обговорення відео «Що їдять динозаври»	4 хв
Демонстрація	10 хв
Підсумкові завдання	4 хв
Усього тривалість	35 хв

Стартові завдання (вступ до теми і знайомство)

1. Зворотний зв'язок із минулим заняттям. Запитайте дітей: «Про що ми говорили на минулому уроці?» Вислухайте їхні відповіді, підсумуйте сказане: «Отже, на минулому занятті ми дізналися, якою колись була наша планета, як називаються сучасні материки».
2. Оголосіть тему уроку: «Сьогодні на уроці ми поговоримо про дуже цікавих тварин, які населяли землю дуже-дуже давно — динозаврів».
3. Вправа на знайомство. Всі сидять або стоять в колі. Діти по черзі мають назвати своє ім'я, та назвати ім'я того, хто сидить зліва від нього.
4. Актуалізація нової теми. Поставте коробку з піском перед дітьми. Щіточкою почніть розмітати пісок і дістаньте фігурку динозавра. Запитайте дітей, чи знають вони, хто це такий. Вислухайте відповіді учнів, підсумуйте сказане: «Динозаври — це тварини, які населяли нашу Землю багато років тому. «Динозавр» перекладається як “велика ящірка” і сьогодні ми познайомимось з ними. Зараз цих тварин немає на Землі, але люди змогли дізнатися про їх існування». Запитайте дітей, як вчені змогли дізнатися, що динозаври колись жили на планеті. (Люди можуть знаходити їх кістки, сліди).

Бесіда «Розкопки» (ознайомити учнів з поняттям «палеонтологи»)

Скажіть, що схоже до того, як ми дістали динозаврика з піску, вчені знаходять динозаврів в землі. Є такі люди, які розкопують землю в тих місцях, де

можуть бути рештки рослин або тварин. Їх називають палеонтологами. Вони знаходять кістки тварин, різні відбитки лап і вже потім за цими знахідками уявляють, якими були ці тварини.

Розгляньте малюнок. на с. 64 підручника.

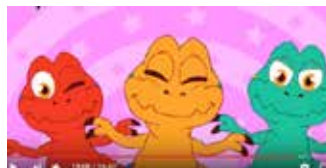

Запитання для обговорення:

- Кому могли належати ці відбитки? (Динозаврам, великим тваринам).
- Відбитки яких частин тіла динозавра знайшли в землі? (Скелет голови, відбиток лапи).
- Як ви думаєте, він травоядний чи хижий? Чому ви так думаєте? (Зуби є, тому він хижий).
- Люди якої професії вивчають динозаврів? (Палеонтологи).

Перегляд відеоролику «Розкопай»

Скажіть, що зараз ви разом з героями мультфільму дізнаєтесь, як проводяться розкопки і що для цього потрібно. Продемонструйте відео (5:20 хв – 6:34 хв).

<http://autta.org.ua/ua/materials/material/Raskopay-/>

Запитання для обговорення:

- Які інструменти потрібні для

розкопок? (фотоапарат, рулетка, молоток, щітка)

- Кістки якого динозавра знайшли діти — травоїдного чи хижака? (хижака)

Робота з підручником (обговорення вірша)

Прочитайте і обговоріть з учнями вірш на с.64 підручника.

Давно-давно, не уявити, —
Мільйони літ тому назад —
На нашій юній ще планеті
Жив мирний велет-динозавр.
Він був завбільшки, як автобус,
А може, навіть, і як два:
Масивний тулуб, довга шия,
На ній маленька голова.
Він зміг, напевно б, зазирнути
В моє прочинене вікно,
А я скажу вам, не на першім —
На п'ятім поверсі воно!
Хоч був він грізний і великий, —
Та все ж — звичайний травоїд:
Гілля зелене на сніданок,
Листочки свіжі на обід.
Та щось там сталося в минулім
(У вчених різні є думки) —
Померли, зникли динозаври,
Залишились одні кістки...
А я б хотів з таким дружити,
Звичайно ж, що не з усіма.
Йому б давав я їсти й пити
З вікна руками обома...

Юлія Зеленіна

Запитання для обговорення:

- Якої величини був це динозавр? (Завбільшки як автобус або два, висотою як 5-й поверх).

• Чим харчувався динозавр з вірша? (Травою, листям, гілочками)

• Чи можуть люди зараз побачити динозавра? (Ні, вони зникли)

Підсумуйте: «Насправді жодна людина не бачила динозаврів, але є вчені-палеонтологи, які дають нам можливість дізнатися багато цікавого про них за знайденими кістками. У багатьох містах світу є палеонтологічні музеї, де можна побачити скелети і макети цих дивовижних тварин».

Руханка

Виконуйте рухи, зачитуючи вірш.
Динозавр втомивсь сидіти,
Треба ніженьки погріти.
Стрибнув вправо, стрибнув вліво,
Покрутився він уміло.
Він на місці потоптався,
Й на носочки вже піднявся,
Вліво, вправо похилився,
Знов на місці покрутився.
П'ять разів він присів
І на місце своє сів.

Обговорення відеоролику «Що їдять динозаври»

<http://autta.org.ua/ua/materials/material/SHef-segodnya-ya-/>

Запитання для обговорення:

- Що їли динозаври в мультфільмі? (Траву, листя, комах, м'ясо).
- Як називаються тварини, які їдять

траву? (Травоїдні).

- Як називаються тварини, які харчуються м'ясом, іншими тваринами? (Хижі)

Демонстрація (ознайомлення з динозаврами)

Попросіть 5 волонтерів по черзі зачитувати вірші. Запропонуйте учням після кожного вірша знайти за описом даного динозавра в підручнику на с. 65.

Підсумуйте: «Вчені давали назви динозаврам відповідно до їх вигляду, або за тим місцем, де знайшли рештки динозавра. Наприклад, трицератопс означає трирога голова, стегозавр — ящірка з дахом на стіні».

Підсумкові завдання (зворотній зв'язок, рефлексія, релаксація)

1. Запропонуйте учням переглянути мультфільм (за наявністю часу).

<http://autta.org.ua/ua/materials/material/Pesenki-pro-dinozavrov/>

2. Відкритий мікрофон. Запропонуйте учням по черзі поділитися враженнями від цього уроку (одним реченням сказати, що сподобалося)

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН ОБ'ЄДНАНИХ УРОКІВ «ІСТОРІЯ НАШОЇ ПЛАНЕТИ» ТА «ДИВОВИЖНІ ДИНОЗАВРИ» ЗА ТИПОВОЮ ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ НУШ-1 (ПІД КЕРІВНИЦТВОМ О.Я.САВЧЕНКО)

Ранкове коло (Історія нашої планети)	5 хв
Робота з підручником (Історія нашої планети)	5 хв
Перегляд відеоролику «Розкопай» (Дивовижні динозаври)	5 хв
Руханка (на вибір вчителя)	3 хв
Робота з підручником (вірш) (Дивовижні динозаври)	5 хв
Демонстрація за допомогою волонтерів (Дивовижні динозаври)	7 хв
Підсумкові завдання (Історія нашої планети)	5 хв
Усього тривалість	35 хв

Виготовляємо власного динозавра

Мета

Розвивати в учнів уяву та фантазію. Навчити дітей виготовляти макет динозавра з макаронних виробів за зразком або на власний розсуд.

Результати навчання

Наприкінці заняття учні:

- називають свого динозаврика;
- демонструють власні вироби класу.

Обладнання і матеріали

- Класна дошка і кольорова крейда або фліпчарт і фломастери.
- Комп'ютер, доступ до інтернету, мультимедійний проектор (бажано).

Що підготувати заздалегідь

- Макаронні вироби різних сортів (різної форми), клей, олівці, аркуші різнокольорового картону.
- Роздрукувати зображення макету динозавра з Додатку 1, або підготувати презентацію.

Рекомендації до організації освітнього простору

- Ранкове коло, підсумкові завдання виконуються у загальному колі: усі сидять на стільчиках, на килимку або стоять.
- Індивідуальне робоче місце для кожного учня для виготовлення макету динозавра з макаронних виробів.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН УРОКУ

Ранкове коло	5 хв
Практична робота «Виготовляємо динозавра»	20 хв
Руханка	5 хв
Підсумкові завдання	5 хв
Усього тривалість	35 хв

Ранкове коло (зворотній зв'язок, вступ до теми, знайомство)

1. Зворотний зв'язок із минулим заняттям. Запитайте дітей: «Про що ми говорили на минулому уроці?» Вислухайте їхні відповіді, підсумуйте сказане: «На минулому уроці ви дізналися про динозаврів, якими вони були».
2. Оголосіть тему уроку: «Сьогодні ми виготовимо власних динозаврів».
3. Вправа на знайомство. Попросіть учнів назвати по черзі своє ім'я та дати ім'я своєму майбутньому динозавру.

Практична робота «Виготовляємо динозавра» (виготовити скелет або макет динозавра з макаронних виробів)

Слово вчителя: «Нині динозаврів вже не існує. Але їх макет ми можемо виготовити зі звичайних макаронів самостійно».

Запропонуйте дітям обрати колір картону, на якому вони будуть ліпити макет свого динозавра.

За допомогою інструкцій на с. 66 підручника виготовте динозаврика (або його скелет).

Для цього потрібно:

- накреслити олівцем на картоні приблизну схему динозавра, якого хочете наклеїти;

- вибрати макаронні вироби, які будуть потрібні для склеювання динозаврика;
- приклеїти макарони в потрібних місцях і дати висохнути виробіві.

Діти за бажанням можуть домалювати або доклеїти траву, дерева, інших динозаврів, розфарбувати свій виріб.

Можна роздрукувати (*Додаток 1*) або показати на екрані зразки робіт різних динозаврів, щоб діти могли вибрати, якого саме динозавра вони хочуть зробити.

Руханка

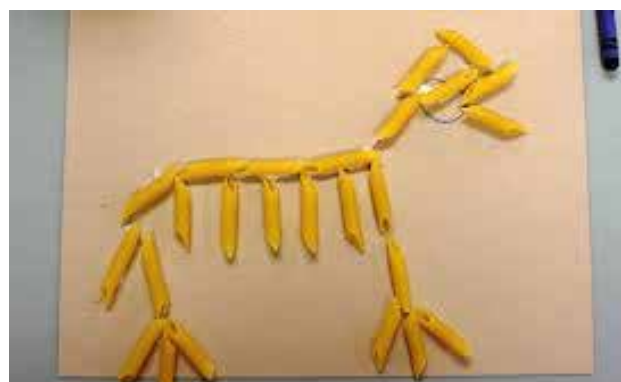
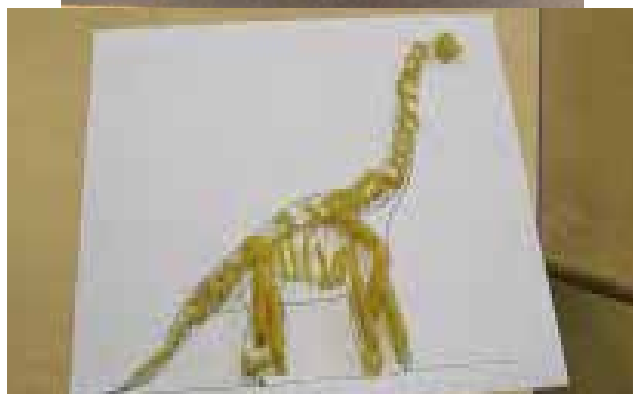
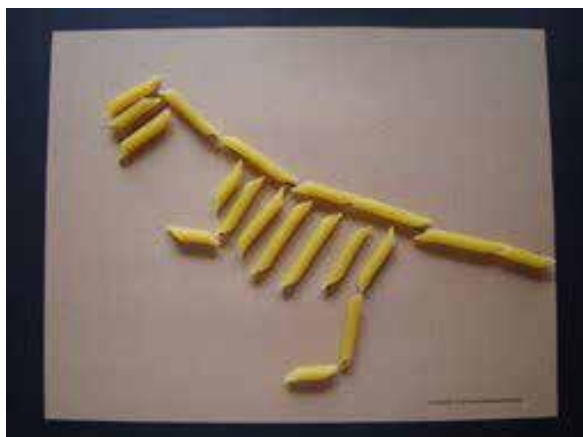
Руки вгору піднімаєм,
Потім дружно опускаєм.
І долоньками скоріше
Плещем, плещем веселіше.
Знову руки піднімаєм,
Ну, а потім опускаєм.
Черевичками скоріше
Дружно тупаєм гучніше!

Підсумкові завдання (зворотній зв'язок, рефлексія, релаксація)

1. Запропонуйте дітям продемонструвати свої роботи класові.
2. Запропонуйте учням переглянути мультфільм «Парад динозаврів».

<http://autta.org.ua/ua/materials/material/Parad-dinozavrov/>

Первісні люди

Мета

Дати учням уявлення про первісних людей, умови їх проживання.

Результати навчання

Наприкінці заняття учні:

- дають визначення поняття «первісні люди»;
- називають відмінності між мамонтом і слоном;
- розказують чому вимерли мамонти.

Обладнання і матеріали

- Класна дошка і кольорова крейда або фліпчарт і фломастери.
- Комп'ютер, доступ до Інтернету, мультимедійний проектор (бажано).

Що підготувати заздалегідь

- Підготувати презентацію про первісних людей.

Рекомендації до організації освітнього простору

- Ранкове коло, підсумкові завдання виконуються у загальному колі: усі сидять на стільчиках, на килимку або стоять.
- Решту вправ теж можна проводити в колі або за столами (на розсуд вчителя).

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН УРОКУ

Ранкове коло	10 хв
Бесіда «Первісні люди»	8хв
Руханка «Ми йдемо полювати на мамонта»	3 хв
Перегляд мультфільму «Пригоди мамонтеняти»	10 хв
Підсумкові завдання	4 хв
Усього тривалість	35 хв

Ранкове коло (зворотній зв'язок,
вступ до теми, знайомство)

1. Зворотний зв'язок із минулим заняттям. Запитайте дітей: «Про що ми говорили на минулому уроці?» Вислухайте відповіді, підсумуйте сказане: «На минулому уроці ви виготовляли власних динозавриків».
2. Оголосіть тему уроку: «Сьогодні поговоримо про первісних людей, які жили на Землі».
3. Актуалізація теми. Прочитайте вірш «Невигадана історія про появу мови».

Колись первісні люди
не знали ані слова,
не вміли пояснити:
це — мамонт, то — корова.
Вони порозумілись
старались між собою —
показували пальцем,
кивали головою.
Якщо чужинці раптом
з'являлися з-за лісу, —
нахмурювали брови,
хапалися за списа.
Стрічали друзів з миром,
усміхнено, охоче,
і дивувались щиро,
до неба звівши очі.
А потім, щоб онукам
про все це розказати,
то вигадали мову
і стали розмовляти.

4. Вправа на знайомство. Запропонуйте дітям уявити себе первісними людьми. Попросіть учнів привітатися один з одним без слів, так, як би це робили первісні люди».

Бесіда «Первісні люди» (дати учням
уявлення про зовнішній вигляд і спосіб
життя первісних людей)

1. Запропонуйте учням поглянути на малюнок на с. 67 підручника.

Запитання для обговорення:

- Який одяг був у первісних людей? (Одяг зі шкури тварин).
 - Яка зброя у них була? (Палиця, дерев'яний стис, каміння).
 - На яку сучасну тварину схожий мамонт? (На слона).
 - Чим вони відмінні? (У мамонта була шерсть, у слона її немає).
2. Продемонструйте учням презентацію до уроку, розповідаючи про спосіб життя первісних людей.

Слово вчителя: «Первісні люди — це найперші люди, які з'явилися на Землі. Первісних людей ще називають печерними. Подумайте і скажіть, чому. (Бо вони жили в печерах). Печери — це порожнини в землі, в які можна потрапити через отвори на поверхні землі.

- Чому люди жили в печерах, а не залишалися спати на землі? (Щоб сховатися від дощу, вітру і звірів).

Коли на Землі почалося похолодання, льодовиковий період, люди почали одягатися у звірині шкури. Для цього вони навчилися шити, придумали робити голки з кісток. Також первісні

люди навчилися добувати вогонь. Вони розвивались і ставали більше схожими на сучасних людей».

Руханка «Ми йдемо полювати на мамонта»

«Ми йдемо полювати на мамонта!
(впевнений хід по колу).

Не боїмося ми нікого! (заперечувальні рухи руками).

Ой, а це що? Це болото! Чав! Чав! Чав!
(високо піднімають коліна).

Ой, а це що? Це море! Буль! Буль! Буль!
(імітація плавання)

Ой, а це що? Це поле! Туп! Туп! Туп!
(гучне тупотіння).

Ой, а це що? Такий великий! (показують, який).

Такий пухнастий! (показують руками, ніби погладжуючи).

Ой, так це ж мамонт! (показують, як злякалися. Далі рухи повторюються).

Побігли додому! Через, поля! Туп! Туп!

Через моря! Буль! Буль! Буль!

Через болото! Чав! Чав! Чав!

Побігли додому! Двері зачинили! Які ми молодці!

Які ми хоробрі! (показують мімікою).

Похвалимо себе! (погладжують себе по голові)».

Перегляд мультфільму «Пригоди мамонтеняти» (визначити відмінності між мамонтом і слоном)

<http://autta.org.ua/ua/materials/material/Mama-dlya-mamontenka/>

Запитання для обговорення:

- Як з'явилося мамонтеня? (Розтанув лід і відтануло мамонтеня).
- Як виглядало мамонтеня? (Схоже на слоненя, але мало шерсть).
- Кого шукало мамонтеня? (Маму).

Підсумуйте: «Однією з причин зникнення мамонтів вважають зледеніння частини Землі. Замерзли рослини і великим мамонтам не було що їсти, тому вони зникли».

Підсумкові завдання (зворотній зв'язок, рефлексія, релаксація)

Відкритий мікрофон. Запропонуйте учням по черзі поділитися враженнями від цього уроку (одним реченням сказати, що сподобалося)

Рекомендації для вчителя.

1. Запропонуйте учням вдома переглянути першу частину мультфільму «Льодовиковий період» або мультфільм «Сімейка Крудс». Під час перегляду звернути увагу на стиль життя первісних людей, на тварин, які тоді жили.
2. Об'єднайте учнів у три групи: «Княгиня Ольга», «Володимир Великий», «Ярослав Мудрий» і роздайте ролі та слова для розігрування сценок на наступному уроці. За бажанням, можна виготовити прості костюми для вистави.

Трипілля і Київська Русь

Мета

Ознайомити дітей з Трипільською цивілізацією та Київською Руссю.

Результати навчання

Наприкінці заняття учні:

- розказують якими були будинки Трипільців;
- описують одяг, який носили трипільці;
- називають відомих князів Київської Русі;
- знають, що таке Київська Русь.

Обладнання і матеріали

- Класна дошка і кольорова крейда або фліпчарт і фломастери.
- Комп'ютер, доступ до Інтернету, мультимедійний проектор (бажано).
- М'ячик для знайомства.

Що підготувати заздалегідь

- Роздати учням слова для розігрування сценок про Київську Русь.
- Попросити батьків підготувати прості сценічні костюми дітям, які грають князів (або виготовити самостійно) (за бажанням).

Рекомендації до організації освітнього простору

- Ранкове коло, підсумкові завдання виконуються у загальному колі: усі сидять на стільчиках, на килимку або стоять.
- Решту вправ теж можна проводити в колі або за столами (на розсуд вчителя).

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН УРОКУ

Ранкове коло	5 хв
Бесіда «Трипілля»	9 хв
Руханка «Весело нам»	3 хв
Театральна постановка «Київська Русь»	13 хв
Підсумкові завдання	5 хв
Усього тривалість	35 хв

Ранкове коло (зворотній зв'язок, вступ до теми, знайомство)

1. Зворотний зв'язок із минулим заняттям. Запитайте дітей: «Про що ми говорили на минулому уроці?» Вислухайте відповіді, підсумуйте сказане: «На минулому уроці ви дізналися, як жили первісні люди».
2. Оголосіть тему уроку: «Сьогодні машина часу переносить нас до давньої України. Ми подивимося, чим була відома Трипільська культура. А ще познайомимося з князями Київської Русі».
3. Знайомство «М'яч». Запропонуйте учням стати в коло. Кидайте м'яч одному з дітей, називаючи своє ім'я й ім'я того, кому адресований м'ячик. Учень має спіймати м'ячик, назвати своє ім'я та кинути його назад. Завершіть вправу, коли назвете всіх дітей.

Бесіда про Трипільля (розширити уявлення про трипільців)

Слово вчителя: «Багато років тому на території України проживав дуже розвинутий для свого часу народ — трипільці. Вони будували собі двоповерхові будинки й великі храми». Для того, щоб учні змогли уявити, яким було поселення трипільців, продемонструйте їм відеоролик (починаючи з 2:25 хв.)

<http://autta.org.ua/ua/materials/material/Zapov-dnik-trip-lskoi-tziv-l-zats-i-na-CHerkashchin----Ukraina-vrazhaie/>

Запитання для обговорення:

- Які будинки були в трипільців? (*Розмальовані, двоповерхові*).
- Де можна зараз побачити поселення Трипільля? (*На території музею, або там, де ведуться розкопки*).

Підсумуйте: «Зараз можна побачити пам'ятки трипільської в музеях, або ж відвідати місця колишніх поселень трипільців, знайдених науковцями».

Руханка «Весело нам»

<http://autta.org.ua/ua/materials/material/Veselo-nam/>

Сонечко ясно нам сяє,
В небі співають пташки.
Руханку ми починаєм,
З нами роби так як ми:
Зробимо ручками «плесь, плесь, плесь» —
Весело нам.
Наче пташки покружляємо,
Вліво і вправо стрибнемо.
Потім грибок пошукаємо
І у корзинку складемо.
Зробимо ручками «плесь, плесь, плесь» —
Весело нам.
Мов деревце, ми нахилимось,
Низько торкнемось землі.
Ручками ми помахаємо,
Мов пташенята малі.
Зробимо ручками «плесь, плесь, плесь» —

Весело нам.
В небо потягнемось ручками,
Хмарки торкнемося ми.
Пальці складемо у кулачки,
Зробимо так, раз, два, три.
Зробимо ручками «плесь, плесь, плесь» —
Весело нам.

Театральна постановка «Князі Київської Русі» (дізнатися про Київську Русь)

Об'єднайте заздалегідь (на попередньому занятті) учнів у три групи: «Княгиня Ольга», «Володимир Великий», «Ярослав Мудрий» і роздайте ролі та слова. Один учень буде грати роль князя або княгині. Решта учнів у групі будуть розповідати факти про князів. За бажанням можна придумати для учнів-акторів образ, виготовити нескладні костюми, які були б схожі на одяг у Київській Русі.

Слово вчителя: «Через багато років після Трипілля, на території України було утворено державу Київська Русь. Київська Русь — це праматір нашої України. В цій державі були свої правителі — князі, були свої закони і порядки. Зараз ми нам учні продемонструють трьох відомих князів та розкажуть про їх діяння».

Слова для постановки.

Група 1 «Княгиня Ольга».

Уч.1. Я — княгиня Ольга. Перша правителька Київської Русі.

Уч.2. Вона була мудрою правителькою.

Уч.3. Вона зміцнила державу.

Уч.4. Княгиня Ольга налагодила мирні зв'язки з країнами Західної Європи.

Уч.5. Її визнали святою за добрі діла.

Уч.6. Вона сама прийняла християнство, охрестилася у церкві.

Група 2 «Князь Володимир».

Уч.1. Я — князь Володимир Великий. Онук княгині Ольги. Мене ще називали Володимир — «Ясне Сонечко».

Уч.2. Він першим із руських князів, викарбував на власній срібній монеті Тризуб.

Уч.3. Володимир Великий охрестив Київську Русь.

Уч.4. За його князювання Київська Русь була великою, міцною, єдиною і найсильнішою державою за всі часи свого існування.

Уч.5. Володимир Великий допомогав бідним, сиротам, калікам, старцям.

Уч.6. Церква за добрі справи визнала князя Володимира Святим.

Група 3 «Князь Ярослав Мудрий».

Уч.1. Я — князь Ярослав Мудрий. Син Володимира Великого.

Уч.2. Він любив читати книжки і вивчав мудрі науки.

Уч.3. Він створив першу в Київській Русі бібліотеку.

Уч.4. Ярослав Мудрий відкрив школи, де діти вивчали грамоту, іноземні мови, ремесла.

Уч.5. За це в народі його прозвали Мудрим.

Підсумуйте: «Українці мають славетних предків».

Підсумкові завдання (зворотній зв'язок, рефлексія, релаксація)

Відкритий мікрофон. Запропонуйте учням згадати та по черзі сказати те, що найбільше їм запам'яталося на цьому тижні.

Працюємо самостійно

Мета

Тісна інтеграція освітніх галузей, з акцентом на застосування математичного та лінгвістичного апарату до матеріалу тематичного тижня.

Результати навчання

Наприкінці заняття учні:

- визначають правильність вибору напрямку;
- порівнюють об'єкти навколишнього світу за висотою;
- розуміють математичні записи та співвідносять їх з малюнками.

Обладнання і матеріали

- Олівці для кожного учня.

Що підготувати заздалегідь

- Зошити-практикуми/посібники-практикуми для кожного учня.
- Роздрукувати (намалювати) слова: «материк», «пангея», «динозаври», «первісні люди», «мамонти», «трипільці», «трипілля», «Київська Русь», «князь», «охрестив Русь» для хмарки тегів.

Рекомендації до організації освітнього простору

- Індивідуальні робочі місця. Можлива розстановка столів зі стільцями рядами, групами, півколом.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН УРОКУ

Зворотній зв'язок, вступ до теми	5 хв
Робота із зошитом	12 хв
Руханка	5 хв
Робота із зошитом	15 хв
Руханка	3 хв
Робота зі словником	5 хв
Щоденник вражень	25 хв
Усього тривалість	70 хв

Зворотній зв'язок, вступ до теми

1. Зворотній зв'язок із попередніми заняттями. Запитайте дітей: «Як називається наш тематичний тиждень? Що ми вивчали?» Вислухайте відповіді, підсумуйте: «Отже, наш тематичний тиждень називається „Подорож до минулого”. Починаючи з понеділка, машина часу переносила нас до давніх часів. Ми познайомилися з динозаврами, первісними людьми. А також перенеслися у часи, коли на території України були трипільці та існувала держава Київська Русь».
2. Оголосіть тему уроку: «А сьогодні ми з вами будемо вчитися разом з динозавриками, пригадаємо про первісних людей та пра матінку сучасної України».

Робота із зошитом

1. Попросіть учнів відкрити зошити та виконати завдання на с. 55-58.

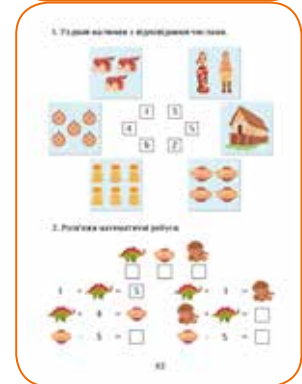
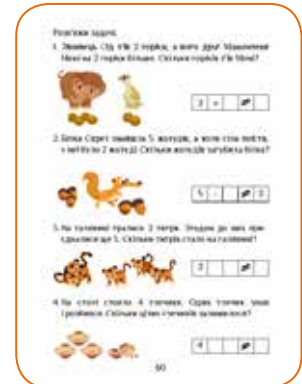
Руханка (вправа на зняття м'язового напруження)

<http://autta.org.ua/ua/materials/material/Delay--kak-dinozavr/>

Робота із зошитом (продовження)

Запропонуйте учням продовжити роботу із зошитом на с. 59-62.

Руханка (вправа на зняття м'язового напруження)

Запропонуйте учням виконати руханку, яка їм найбільше сподобалась на цьому тижні.

Робота зі словником

Запропонуйте дітям поглянути на хмарку тегів та пригадати нові слова з теми «Подорож у минуле», які вони вивчили.

Діставайте картку зі словом, кажіть його значення і самостійно або з допомогою дітей клейте його на «хмарку».

Материк – велика частина суші, з усіх боків оточена водою.

Пангея – назва прадавнього материка, з якого утворились сучасні материки.

Динозаври – схожі на ящірок тварини, які населяли планету задовго до появи людей.

Первісні люди – найдавніші предки людей.

Мамонти – зарослі шерстю тварини, схожі на слонів.

Трипільці – народ, який у давні часи жив на території України та деяких інших держав. Мав високорозвинену культуру (Трипільська культура).

Трипілля – територія, на якій жили трипільці.

Київська Русь – назва давньоукраїнської держави, центром якої був Київ.

Князь – глава держави-князівства, зокрема, Київської Русі.

Охрестив Русь – поширив на Київській Русі християнство (віру в одного Бога – Ісуса Христа).

Щоденник вражень (зворотній зв'язок, рефлексія, релаксація)

1. Запропонуйте учням упродовж 15-20 хвилин написати чи намалювати те, що їм найбільше сподобалось при вивченні даної теми, що їх найбільше зацікавило.

Орієнтовні теми для «Щоденника вражень»:

- Подорож у машині часу.
 - Мій улюблений динозавр.
 - Як жили первісні люди.
 - Побут трипільців.
 - Київські князі.
2. Запропонуйте кільком бажаючим прочитати або показати те, що вони написали чи намалювали, але не змушуйте тих, хто не хоче ділитися.
3. Подякуйте учням за цікавий тиждень. Запропонуйте їм поаплодувати собі, вам та одне одному.